Akademie Světlá nad Sázavou
střední škola a vyšší odborná škola
Sázavská 547, Světlá nad Sázavou

Školní vzdělávací program

Název ŠVP: **Sociální činnost**

Obor vzdělání: **75-41-L/51 Sociální činnost**

Obsah

1. Identifikační údaje 2
2. Profil absolventa 3
2.1 Uplatnění absolventa v praxi 3
2.2 Očekávané kompetence absolventa 4
2.3 Způsob ukončení vzdělávání 8
3 Charakteristika ŠVP 9
3.1 Celkové pojetí vzdělávání 9
3.2 Organizace výuky 10
3.3 Způsob hodnocení žáků 10
3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 10
3.5 Zabezpečení výuky žáků nadaných 11
3.6 Zabezpečení výuky žáků dospělých 12
3.7 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence 12
3.8 Začlenění průřezových témat 13
3.9 Uplatnění kompetencí a průřezových témat ve ŠVP 14
3.10 Organizace přijímacího řízení a kritéria pro přijímání žáků ke vzdělávání 16
3.11 Organizace maturitní zkoušky 16
3.12 Materiální a personální zabezpečení výuky 17
3.13 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery 18
3.14 Rozvoj gramotností – čtenářské, matematické a finanční 18
3.15 Výchova k podnikavosti 20
3.16 Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit 21
4. Učební plán 22
4.1 Počet konzultačních hodin v ročníku 22
4.2 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP 23
4.3 Rozvržení týdnů ve školním roce 24
5. Učební osnovy 24
5.1 Český jazyk a literatura 25
5.2 Anglický jazyk 35
5.3 Německý jazyk 41
5.4 Ruský jazyk 52
5.5 Zdravotní nauka 59
5.6 Informační technologie 66
5.7 Ekonomika podniku 74
5.8 Účetnictví 84
5.9 Sociální politika a zabezpečení 89
5.10 Právo 97
5.11 Pečovatelství 104
5.12 Péče o dítě do 3 let 110
5.13 Pedagogika 118
5.14 Sociální péče 124
5.15 Sociální aktivizace klientů 130
5.16 Psychologie 134
5.17 Komunikace 139
5.18 Odborná praxe 143

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-L/51 Sociální činnost
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
	kvalifikační úroveň EQF 4
Délka studia:	3 roky
Forma vzdělávání:	dálková

Předkladatel:

Název školy:	Akademie Světlá nad Sázavou, střední škola a vyšší odborná škola
Adresa školy:	Sázavská 547, 582 91 Světlá nad Sázavou
IČO:	150 609 77
RED IZO:	600 170 730
IZO:	000 179 434
Ředitel školy:	Ing. Martin Kubín
Kontakty na školu:	tel.: 569 729 251
	e-mail: skola@akademie-svetla.cz
	www.akademie-svetla.cz

Zřizovatel:

Název:	Kraj Vysočina
Adresa:	Žižkova 57, 587 33 Jihlava
IČO:	708 907 49
Kontakty:	tel.: 564 602 111, 564 602 100
	e-mail: posta@kr-vysocina.cz
	http:// www.kr-vysocina.cz

Číslo jednací:	A-Sv/1884/2025
Platnost a účinnost:	od 1. září 2025 počínaje 1. ročníkem

podpis, razítko

2. Profil absolventa

2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, při poskytování sociální pomoci dětem i dospělým. Má vědomosti a dovednosti potřebné pro zajišťování přímé péče a osobní asistence klientům, pro podporu jejich soběstačnosti a sociální aktivizaci. Má také vědomosti a dovednosti uplatnitelné v managementu sociálních služeb.

Úspěšné vykonání maturitní zkoušky umožňuje absolventovi vykonávat povolání, ale také pokračovat ve studiu na vyšší odborné škole nebo na vysoké škole zejména v příbuzných oborech.

Absolvent získá odbornou způsobilost pro vázanou živnost Péče o dítě do tří let věku v denním režimu dle přílohy č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

V souladu s přílohou č. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, absolvent oboru vzdělání Sociální činnost nemusí naplnit požadavek absolvování kvalifikačního kurzu.

Podle odborného zaměření mají žáci prohloubenou přípravu pro vybrané specifické skupiny činností, a to:

V oboru **Sociální činnost** jsou žáci připraveni zejména pro tyto činnosti:

- zabezpečování nezbytné péče o klienty s cílem zachovat a podpořit co nejdéle jejich soběstačnost a sebeúctu (udržování životosprávy, osobní hygieny, fyzických, psychických aj. schopností a potřeb);
- zabezpečování styku klientů s institucemi a úřady;
- vyřizování nezbytné administrativní agendy s klienty;
- vedení evidence sociálně potřebných občanů;
- zpracování podkladů pro navazující instituce a organizace;
- zpracování podkladů pro plány sociální pomoci;
- administrativní zpracování dílčích agend sociální péče;
- udržování duševní svěžesti klienta s využitím principů duševní hygieny;
- podpora klientů v jejich osobních zájmech a koníčcích;
- podpora klientů v udržení a obnovení kontaktu se sociálním prostředím (telefonování, dopisování, návštěvy apod.) a zapojování jejich rodinných příslušníků;
- provádění, pod vedením odborníka, jednoduchých rehabilitačních úkonů (polohování, dechová cvičení, zacvičování apod. a pracovní terapie);
- podpora realizace potřeb postižených dětí a jejich rodin a usnadnění jejich autonomie;
- příprava a provádění denního programu s klienty (postiženými, starými a nemocnými);
- spolupráce s odborníky různých profesí (sociálními pracovníky, lékaři, zdravotními sestrami, speciálními pedagogy atp.), pracovníky sociálního zařízení, orgány péče o děti, příp. o staré občany, organizacemi pro postižené, svépomocnými organizacemi.

2.2 Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci prohloubili a rozvinuli, v návaznosti na dosažené vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem, vzdělávacím předpokladům a potřebám, následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence

a) Kompetence k celoživotnímu učení, tzn., že absolvent by měl:

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- ovládat různé metody učení a užívat osobní strategie učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- být motivováni k celoživotnímu učení, překonávat překážky a být vytrvalí v zájmu úspěšnosti učení;
- získávat, zpracovávat a osvojovat si nové znalosti a dovednosti, vyhledávat a využívat dostupné možnosti a prostředky k učení, pomoc a podporu;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, umět systematizovat a aplikovat získané znalosti a zkušenosti v práci i v životě;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

b) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání, tzn., že absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, požadavcích na výkon odborné kvalifikace a o základních pracovněprávních vztazích;
- mít přehled o zdrojích informací a poradenských službách týkajících se vzdělávání a trhu práce;
- jednat aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat sebe i svoji odbornost;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

c) Personální a sociální kompetence, tzn., že absolvent by měl:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňovat;
- podporovat nekonfliktní soužití s druhými lidmi, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k lidem z různých sociálních prostředí;
- spolupracovat s ostatními lidmi, odpovědně se podílet na realizaci společných pracovních i jiných činností, usilovat o integritu a prosperitu pracovního týmu;
- být připraveni vyrovnávat se se stresem v osobním i pracovním životě a uvědomovat si význam zdravého životního stylu.

d) Digitální kompetence, tzn., že absolvent by měl:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti

umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

e) Kompetence k řešení problémů, tzn., že absolvent by měl:

- pojmenovat a analyzovat vzniklý problém (problematickou situaci) v celém jeho kontextu;
- určit příčiny problému, získat informace potřebné k jeho řešení, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zvážit možné pozitivní i negativní dopady;
- zvolit optimální postup řešení, zdůvodnit jej a vysvětlit postup řešení jiným lidem, vyhodnotit výsledek;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, volit prostředky vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

f) Komunikativní kompetence, tzn., že absolvent by měl:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovat, zpracovávat souvislé, obsahově i stylisticky náročnější texty;
- vést konstruktivní dialog, formulovat a obhajovat své názory a postoje ústně i písemně a způsobem odpovídajícím dané situaci, adekvátně reagovat na projevy druhých lidí;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- (přednášek, diskusí, porad apod.);
- zvládat komunikaci nejméně v jednom v cizím jazyce při běžné komunikaci v cizojazyčném prostředí;
- využívat cizí jazyk pro základní pracovní komunikaci (např. zvládat odbornou terminologii a pracovní pokyny, orientovat se v jednodušším odborném textu).

g) Matematická a finanční gramotnost, tzn., že absolvent by měl:

- aplikovat matematické postupy a znalosti při řešení různých úkolů v běžných situacích včetně pracovních a pro další, zejména odborné vzdělávání;
- rozumět matematicky vyjádřeným informacím, umět interpretovat statistické

a ekonomické údaje;

- zvládat řešení svých sociálních i ekonomických záležitostí s ohledem na měnící se životní situace, být finančně gramotní;
- orientovat se v problematice peněz a cen, být schopni vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet včetně správy finančních aktiv i závazků.

h) Občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn., že absolvent by měl:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- uznávat rozdíly mezi hodnotovými systémy různých náboženských nebo etnických skupin a potřebu vzájemné kritické tolerance v multikulturním soužití;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás i ve světě a být schopni kriticky přistupovat k realitě, vytvářet si názor podložený vlastními argumenty;
- chápat význam kvalitního životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje; uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- vážit si kulturních hodnot a tradic vlastního národa, Evropy a ostatních světových civilizací.

Odborné kompetence

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, spolupracovníků a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem;
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- zná systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout.

b) Usilovat o vyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- chápe kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňuje požadavky a potřeby klienta.

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., že absolvent:

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské

ohodnocení;

- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodaří s finančními prostředky;
- nakládá s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

d) Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování;
- spolupracuje při řízení rezidentských i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňuje své ekonomické znalosti a dovednosti;
- prakticky se orientuje v příčinách a formách sociálního vyloučení, má přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
- zná příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislostí, násilí, možnosti jejich řešení a prevence;
- prakticky se orientuje v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o dítě;
- ovládá administrativní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vede příslušnou dokumentaci a umí pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací;
- dodržuje při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy, dbá na dodržování práv a zájmů klientů;
- je připraven pracovat samostatně i v týmu, komunikovat s nadřízenými a dalšími spolupracovníky;
- zná požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu;
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem.

e) Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- poskytuje vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;
- zajišťuje nebo pomáhá klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťuje samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřuje;
- sleduje pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb a konzultuje je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách;
- podílí se na zpracování individuálních plánů, vykonává administrativní činnosti související s poskytováním sociální péče a služeb, pracuje s informačním systémem pracoviště;

- uplatňuje zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování a způsob komunikace kladou vyšší nároky na péči;
- respektuje při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikuje, jedná taktně, s péčí a přiměřenou empatií;
- přispívá k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jedná v zájmu klienta;
- uplatňuje zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.

f) Provádět základní nepedagogickou výchovnou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn., že absolvent:

- realizuje činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- připravuje samostatně i v týmu plány a projekty výchovné práce pro různé skupiny klientů nebo jednotlivé osoby zaměřené na rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času a podílí se na jejich realizaci a hodnocení;
- zohledňuje při přípravě a realizaci výchovně-vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a subjektivní potřeby klientů i objektivní podmínky, ve kterých bude činnost probíhat;
- rozvíjí ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy;
- uplatňuje při práci s klienty (jednotlivcem nebo skupinou, dětmi nebo dospělými) vhodné nácvikové strategie a prostředky i základní metody a techniky sociální péče;
- využívá ve své práci odpovídajícím způsobem empatickou, asertivní a autentickou komunikaci a motivaci;
- sleduje a využívá nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středoškolského vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Stupeň dosaženého vzdělání je střední vzdělání s maturitní zkouškou. Konání maturitní zkoušky se řídí vždy platným školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Celkové pojetí vzdělávání

Studijní obor připravuje žáky pro činnosti spojené s poskytováním sociálních služeb a pomoci. Absolventi najdou uplatnění jako pracovníci v sociálních službách v různých typech sociálních zařízení (státních, obecních nebo soukromých), v terénní pečovatelské službě nebo jako referenti sociálních orgánů státní správy a samosprávy (např. okresní správy sociálního zabezpečení, sociálních odborů krajských nebo obecních úřadů). Studijní obor je koncipován tak, aby umožnil žákům po absolvování společného povinného základu osobní profilaci a specializaci v jednom ze dvou odborných zaměření.

Obor **Sociální činnost** připravuje žáky pro technickoadministrativní a organizační činnosti na úseku sociálních služeb a sociálních zařízení a poskytování sociálních dávek. Vzdělávací obsah tvoří dvě základní složky: Všeobecně vzdělávací a odborná. Prostřednictvím všeobecně vzdělávací složky se rozšiřuje obecná vzdělanostní a osobnostní úroveň žáků a realizuje jejich středoškolské vzdělání. Tvoří ho vzdělání jazykové, společenskovědní, matematické, přírodovědné, estetické a vzdělání pro zdraví.

Prostřednictvím odborné složky získávají žáci potřebné profesní znalosti a kompetence. Důraz se přitom klade na rozvoj jejich profesních osobnostních kvalit, zejména na bezpředsudkový přístup ke klientům, přiměřenou empatii, komunikativní dovednosti a profesní etiku. Vyučovací předměty se dělí na základní, profilující a volitelné. Základní vyučovací předměty jsou povinné pro všechny žáky. Vedle předmětů všeobecně vzdělávacích k nim patří skupina předmětů odborných, které představují nezbytný odborný základ studijního oboru a příslušné profese. Jsou to zejména sociální politika a zabezpečení, sociální péče, zdravotní nauka a pečovatelství. K dalším průpravným předmětům patří pedagogika, právo a ekonomika.

Celý pedagogický sbor preferuje otevřenost v přístupu k žákům, liberální metody spolupráce a neformální klima školy. Základním rysem učitele je mít taktní zájem o žáky spojený se snahou pochopit jejich případné problémy.

Pokud jde o didaktické strategie, ty se uplatňují za konkrétních učebních podmínek a jsou úzce spojeny s naplňováním vzdělávacích cílů a obsahem vzdělávání. Neexistuje optimální didaktická metoda, každá má svoje výhody a nevýhody, silné nebo slabé stránky. Oblast vzdělávání je proto průnikem klasických školských metod a vhodně zvolených metod jiných, které byly vyvinuty především pro další profesní vzdělávání. Zvýšený důraz je kladen i na uplatnění aktivizačních a motivačních metod výuky, např. skupinové a individuální diskuse; veřejné prezentování výstupů žáků formou referátů, seminárních prací, cvičení a úkolů; uplatňování projektové metody výuky apod. Významný podíl zde má samostudium žáků. Za významný prostředek ve vzdělávání se považují prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují žákům získat informace pro případné samostudium.

Škola vychovává absolventy se všeobecným i odborným vzděláním. Do výchovného plánu školy jsou zařazena témata prevence sociálně patologických jevů, škodlivost xenofobie a rasismu, psychologie a umění studovat, komunikace, kulturní a estetická výchova. Učitelé si zařazují témata do svých učebních plánů fakultativně.

ŠVP je koncipován tak, aby klíčové a odborné kompetence v teoretické výuce byly maximálně uplatnitelné v praktickém životě žáků. Praktická výuka je orientována především na přípravu žáků pro činnosti spojené s poskytováním sociálních služeb a pomoci.

3.2 Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako tříleté dálkové. Školní rok se dělí na dvě pololetí. Zahájení a ukončení školního roku, přijímací řízení, termíny maturitních zkoušek se stanovují dle dokumentu „Soubor pedagogicko-organizačních informací MŠMT“ pro příslušný školní rok. Výuka je soustředěna do dvoudenních bloků teoretického vyučování v celkovém rozsahu 200/210/210 vyučovacích hodin za školní rok a studium celkem.

Základním schématem organizace výuky je rozdělení předmětů na všeobecně vzdělávací a odborné. Všeobecně vzdělávací předměty směřují k obecné vzdělanosti a rozvoji klíčových kompetencí. Těžištěm odborných předmětů je praktická výuka s návazností na teoreticky zaměřené části odborných předmětů, která vede k rozvoji odborných kompetencí, tedy zvládnutí ekonomicko-administrativní agendy oboru.

Nedílnou součástí praktické výuky je učební a odborná praxe.

Učební praxe je přímo rozvrhována v rámci předmětu **sociální péče** s dotací 60 konzultací a je zaměřena na praktickou výuku.

Odbornou praxi si žáci sami individuálně zajišťují a organizují. Praxe probíhá v délce jednoho týdne v každém ročníku v libovolném termínu. Průběh vykonané praxe doloží žáci potvrzením příslušného pracoviště. O průběhu praxe si žáci vedou podrobné záznamy. Zde dokumentují průběh praxe, výčet vlastních činností a výstupů. Na základě těchto záznamů žáci vypracují podrobnou zprávu a odevzdají v elektronické podobě do 7 dnů po ukončení praxe. Výsledky odborné praxe budou hodnoceny v rámci předmětu **pečovatelství**.

Organizace maturitní zkoušky se řídí vždy platným školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia ve středních školách. Zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

3.3 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků přispívá k dosažení výukových cílů a motivaci žáků. Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Prospěch a chování je hodnoceno známkou.

Společné zásady při hodnocení:

- hodnocení vždy zohledňuje speciální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, vychází ze společného rámce a plní tím významnou integrační úlohu pro jedince s různými typy speciálních vzdělávacích potřeb;
- hodnocení působí jako motivační, nikoli represivní prvek v procesu vzdělávání;
- hodnocení má vypovídací hodnotu (informační a diagnostickou) o aktuální dosažené úrovni (kvalitě) vzdělání;
- hodnocení pomáhá učiteli ověřit dosažený pokrok v procesu vzdělávání, hodnocení žáků je chápáno nejen jako zpětná vazba pro žáky, ale i pro učitele.

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně, mají právo na vzdělání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich možnostem. Pro tyto žáky se při přijímání ke studiu a při jeho ukončování maturitní zkouškou stanoví v souladu s platnou legislativou vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám a možnostem. V posledních letech je prosazována integrace těchto žáků do běžných školních kolektivů, což přispívá jak k jejich socializaci a připravenosti na běžný

občanský život, tak k lepšímu přístupu majoritní společnosti k lidem se zdravotním postižením, sociálním či jiným znevýhodněním.

Dle stupně podpůrného opatření jsou podmínky pro vzdělávání těchto žáků upraveny následujícím způsobem:

- individuální integrace – individuální vzdělávací plán nebo rozložení učiva do více ročníků; koordinátorem potřeb žáka je třídní učitel spolupracující s výchovným poradcem školy,
- vhodné metody a formy výuky a hodnocení (individuální tempo, speciální formy zkoušení, nahrazení písemných prací testy) a v některých případech i kompenzační pomůcky (PC, notebooky),
- bezbariérový přístup na naší škole.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně mají možnost spolupracovat se školním psychologem při řešení problémů, škola také aktivně spolupracuje s PPP Havlíčkův Brod. Pedagogové jsou na začátku školního roku seznámeni s individuálními potřebami žáka, popřípadě se sociálně kulturními zvláštnostmi žáka, a dále s možnými úskalími ve výuce vyplývajícími z těchto potřeb. Tímto způsobem se škola snaží předcházet školním neúspěchům i vzniku sociálně patologických jevů.

Soustavná pozornost je věnována prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování žáků. Koordinátorem na škole je metodik prevence, který úzce spolupracuje s výchovným poradcem, kariérovým poradcem a vedením školy.

Pokud zákonní zástupci nezletilého žáka nebo sám zletilý žák doloží další speciálně vzdělávací potřeby (vrcholový sport, zahraniční studijní pobyty, mimořádná rodinná situace aj.), snaží se škola vytvořit vhodné podmínky ke studiu, např. povolením studia podle individuálního plánu, přerušením studia, uvolněním z některého vyučovacího předmětu, prodloužením klasifikačního období a individuálním přístupem včetně individuálních konzultací.

3.5 Zabezpečení výuky žáků nadaných

Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků je žádoucí nejen vzhledem k žákům samotným, ale má zásadní význam pro společnost. Mezi nadané žáky patří i žáci, kteří prokazují mimořádně vysokou úroveň výkonů ve všech, nebo jen v určitých činnostech či oblastech vzdělávání, projevují v těchto činnostech vysokou motivací, jsou v nich cílevědomí a kreativní. Nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, což může mít i svá negativa, zejména v sociálně komunikativní oblasti. Ne vždy jsou tito žáci přijímáni svým okolím pozitivně. Je tedy důležité zjistit, v čem žák vyniká, ale i jaké má nedostatky a problémy, a tomu přizpůsobit práci s ním. Významná je spolupráce všech pedagogů, kteří mimořádně nadaného žáka vyučují a jejichž poznatky soustřeďuje většinou třídní učitel a výchovný poradce.

Ve výuce těchto žáků jsou pak využívány náročnější metody a postupy, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Žáci jsou také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce. Významným momentem je reprezentace školy těmito žáky na soutěžích, prezentacích apod. V případě zájmu umožňuje škola těmto žákům vedení vlastních kroužků nebo kurzů.

Vzdělávání nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Ředitel školy může, za podmínek daných školským zákonem, přeřadit mimořádně talentovaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání rozdílových zkoušek z předmětů, které žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanovuje ředitel školy individuálně u každého uchazeče o přestup do vyššího ročníku.

Zabezpečení výuky žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně, popřípadě zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných se řídí legislativním vymezením; aktuálně to jsou:

- Školský zákon č. 82/2015 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (zvláště pak § 16);
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a žáků se SVP a dětí, žáků a žáků mimořádně nadaných;
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (ŠPZ);
- Vyhláška č. 202/2016 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení.

3.6 Zabezpečení výuky žáků dospělých

Ukazuje se, že část dospělých má problémy se základy čtenářské gramotnosti, numerické gramotnosti a s používáním digitálních přístrojů v běžném životě. Nedostatečné základní dovednosti nejsou na první pohled postřehnutelné, ale mohou být důvodem nižšího uplatnění jak v profesním, tak v osobním životě. Bez základních dovedností a s nízkou kvalifikací jsou tito lidé více ohroženi nezaměstnaností, chudobou a sociálním vyloučením. Nízká úroveň dovedností má také negativní dopad na ekonomiku. Vlivem technologických i dalších změn potřebují lidé nové dovednosti a nové způsoby, jak se učit. Celoživotní učení se tak stává nezbytností. Naše společnost a trh práce se působením technologií mění závratným tempem. Aby se zlepšily životní šance lidí, je nezbytně nutné podpořit získávání nových dovedností, a to s pomocí komplexních strategií se správně definovanými potřebami trhu práce.

Vzdělávání dospělého žáka se může uskutečňovat, za podmínek daných školským zákonem, podle individuálního vzdělávacího plánu.

3.7 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Problematika bezpečnosti práce, hygieny práce a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování. Vychází z požadavků platné legislativy pro danou oblast. Výchova k bezpečné práci neohrožující zdraví je součástí vzdělávání.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených zejména s praktickým vyučováním. Se všemi riziky jsou žáci prokazatelně seznámeni:

- svými třídními učiteli při zahájení školní výuky v každém školním roce;
- organizátory mimoškolních aktivit (exkurze, výlety, sportovní kurzy aj.) před zahájením akce;
- na jednotlivých pracovištích při prvním vstupním školení o BOZP.

Rizika, která nejdou eliminovat, jsou částečně omezena používáním osobních ochranných pomůcek, které žáci dostávají bezplatně. Jejich používání je důsledně kontrolováno a musí být dodržováno.

V praktickém vyučování jsou žáci seznamováni s návody k obsluze jednotlivých strojů a zařízení a s místními provozně bezpečnostními předpisy. V teoretickém vyučování jsou žáci vedeni k dodržování místních provozních řádů ve specializovaných učebnách, laboratořích a tělocvičně.

Ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví přispívají i akce pořádané školou v rámci prevence proti negativním jevům.

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma **Člověk v demokratické společnosti** prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků.

Průřezové téma **Člověk a životní prostředí** se nejvíce promítne do celkového provozu školy (třídění komunálního odpadu, šetrné zacházení s energiemi a materiálem, péče žáků o zeleň a okolí školy). Environmentální výchova a vzdělávání má úzkou vazbu nejen na odborné předměty, ale stává se rovněž nedílnou součástí školních exkurzí. Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno v společenskovědním vzdělávání, estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

Průřezové téma **Člověk a digitální svět** se prolíná ve všech předmětech. Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

3.9 Uplatnění kompetencí a průřezových témat ve ŠVP

Znak **/** znázorňuje uplatňované kompetence a průřezová témata.

Klíčové kompetence

1. Kompetence k celoživotnímu učení
2. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání
3. Personální a sociální kompetence
4. Digitální kompetence
5. Kompetence k řešení problémů
6. Komunikativní kompetence
7. Matematická a finanční gramotnost
8. Občanské kompetence a kulturní povědomí

Odborné kompetence

1. Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
2. Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb
3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného zdroje
4. Podílet se na zajišťování sociálních služeb
5. Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb
6. Provádět základní nepedagogickou výchovnou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času

Průřezová témata

1. Člověk v demokratické společnosti
2. Člověk a životní prostředí
3. Člověk a digitální svět

Uplatnění kompetencí a průřezových témat ve ŠVP

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Klíčové kompetence								Odborné kompetence						Průřezová témata		
	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	1	2	3
Jazykové vzdělávání																	
Český jazyk a literatura	/	/	/	/	/	/		/							/	/	/
AJ / NJ / RJ	/	/	/	/	/	/		/							/	/	/
Estetické vzdělávání																	
Český jazyk a literatura	/	/	/	/	/	/		/							/	/	/
Vzdělávání pro zdraví																	
Zdravotní nauka	/	/	/	/	/	/		/	/	/						/	/
Informatické vzdělávání																	
Informační technologie			/	/	/	/	/		/								/
Ekonomické vzdělávání																	
Ekonomika podniku	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/				/	/	/
Účetnictví	/	/	/	/	/	/	/	/	/		/	/			/	/	/
Řízení sociálních služeb																	
Sociální politika a zabezpečení	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Právo	/	/	/	/	/	/		/	/	/	/				/	/	/
Přímá péče a osobní asistence																	
Pečovatelství (UP)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Péče o dítě do 3 let		/	/	/		/		/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Sociálně-výchovná činnost																	
Pedagogika		/	/	/		/		/	/						/	/	/
Sociální péče	/	/	/	/	/	/		/	/	/	/	/	/		/	/	/
Sociální aktivizace klientů	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Sociální vztahy a komunikace																	
Psychologie	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/				/	/	/
Komunikace	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/				/	/	/
Odborná praxe	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

3.10 Organizace přijímacího řízení a kritéria pro přijímání žáků ke vzdělávání

Přijímání žáků ke studiu se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Základním předpokladem pro přijetí je splnění podmínek zdravotní způsobilosti, které jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Škola si provádí průzkum zájmu o studium na burzách škol a při dnech otevřených dveří; podle zjištěného zájmu ředitel školy upraví podmínky přijímacího řízení pro daný školní rok. Základem přijímacího řízení je písemná zkouška z českého jazyka a z matematiky. Škola využívá jednotného zadání, které připravuje Cermat. Žák může v každém testu získat až 50 bodů. Při přijímacím řízení se přihlíží k výsledkům žáka ve druhém pololetí 1. a 2. ročníku a v prvním pololetí 3. ročníku odborného učiliště. Podle průměrů žák získává další body za své studijní výsledky. Podle součtu všech získaných bodů je pak stanoveno pořadí úspěšnosti žáků. Škola přijímá úspěšné zájemce až do naplnění kapacity oboru.

Uchazeči o studium se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními mají průběh přijímacích zkoušek stanoven Cermatem, který zajišťuje jednotnou formu přijímacího řízení.

Konkrétní podmínky přijímacího řízení pro daný školní rok jsou aktualizovány na webových stránkách školy.

3.11 Organizace maturitní zkoušky

Vzdělání v oboru je ukončeno maturitní zkouškou; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem a zahrnuje společnou a profilovou část.

Společná část maturitní zkoušky je konána pouze formou didaktických testů.

Povinně každý maturující žák bude konat didaktický test z českého jazyka a literatury. Dále si bude volit mezi didaktickým testem z cizího jazyka (takového cizího jazyka, který je v nabídce školního vzdělávacího programu daného oboru vzdělání a který splňuje povinnou dotaci hodin pro profilové zkušební předměty) nebo didaktickým testem z matematiky.

V rámci nepovinných zkoušek si může žák zvolit zkoušku z cizího jazyka nebo matematiky a také i didaktický test z matematiky rozšiřující.

Podmínkou konání zkoušek profilové části není úspěšné vykonání didaktických testů. Didaktické testy budou hodnoceny pouze „uspěl/neuspěl“. Hodnocení „uspěl“ tedy není podmínkou pro připuštění žáka k profilovým zkouškám, ale podmínkou pro zisk maturitního vysvědčení.

Profilová část maturitní zkoušky

Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání. Obsah zkoušek profilové části je v souladu s učebními osnovami povinných vyučovacích předmětů vymezených ve školním vzdělávacím programu. Maturitními předměty pro daný obor jsou sociální politiky a zabezpečení a sociální péče, vyučující maturitních předmětů připraví v každém školním roce 20-30 témat, z nichž si žák jedno téma při ústní zkoušce vylosuje.

Třetí část profilové zkoušky je konána formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

Do profilové části maturitní zkoušky se dále povinně zařazuje zkouška z českého jazyka a literatury. Skládá se ze dvou částí. První částí je písemná práce, jíž se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci. Druhou částí je ústní zkouška před komisí. Pokud si žák ve společné části zvolil cizí jazyk, pak se mu v profilové části také povinně zařazuje zkouška z tohoto cizího jazyka. Skládá se ze dvou částí. První částí je písemná práce, jíž se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci. Druhou částí je ústní zkouška před komisí.

Škola má zpracovaná pravidla pro průběh maturitní zkoušky, a to v podobě vlastního maturitního řádu.

Konkrétní podmínky a termíny maturitní zkoušky pro daný školní rok jsou aktualizovány na webových stránkách školy.

3.12 Materiální a personální zabezpečení výuky

Škola disponuje dostatečným počtem učeben i dalších prostorů nutných k provozu školy. V současné době má škola 23 učeben, z toho 21 s kapacitou 30 míst a 2 učebny pro výuku odborných skupin s kapacitou 20 míst. V provozu je 1 chemická laboratoř a 1 cvičný ošetřovatelský pokoj. Škola vybudovala v roce 2006 multimediální učebnu s kapacitou 30 míst, kde je využita interaktivní tabule, dataprojektor a výpočetní technika k výuce vybraných předmětů. Další multimediální učebna se stejným vybavením vznikla z přednáškového sálu. Kapacita domova mládeže je 190 míst, kapacita jídelny je 120 míst. Škola má bezbariérový přístup.

Kromě budovy školy, kde jsou učebny a laboratoře, škola vlastní 3 budovy domova mládeže, částečně upravené pro vyučování, jídelnu a kuchyň, tělocvičnu, dílny odborného výcviku. Všechny budovy tvoří uzavřený areál propojený spojovacími chodbami. Materiální vybavení školy je uspokojivé, průběžně se inovuje a doplňuje. Specializované učebny slouží k výuce cizích jazyků, výpočetní techniky, chemie, biologie, ošetřovatelství, výtvarné a hudební výchovy. Je v nich umístěn dataprojektor a počítač pro potřeby vyučujícího. Ve všech učebnách jsou keramické tabule, jež jsou po všech stránkách vhodnější, dataprojektory a počítače k využití výukových programů ve vyučování. V chemické laboratoři je 30 míst pro provádění laboratorních prací. Odborné kabinety soustřeďují pomůcky potřebné k doplnění výkladu učiva a k výuce všeobecně vzdělávacích předmětů. Kabinety jsou postupně doplňovány o další získané pomůcky. Velká zasedací místnost školy (aula) má kapacitu 120 míst a slouží pro přednáškovou a společenskou činnost i k výuce.

V prostorách školy a domova mládeže jsou k dispozici 3 plně vybavené jazykové učebny a 3 počítačové učebny s neomezeným připojením k internetu.

K využití pedagogům i žákům slouží velkokapacitní kopírka a tiskárna, 3 laserové tiskárny, kopírky a skenery a větší počet inkoustových tiskáren. Učebny výpočetní techniky využívají nejnovější výpočetní techniku.

Knihovna školy má již více než 10 000 svazků, větší část je určena pro potřeby a volný čas žáků. Část učitelské knihovny obsahuje především odborné publikace sloužící k průběžnému vzdělávání učitelů. Veškerá literatura je dostupná i žákům, půjčování knih probíhá pravidelné výpůjční době. Knižní fond je průběžně doplňován a rozšiřován o další publikace a výukové CD-ROM.

Pro potřeby pedagogů i žáků škola odebírá řadu metodických i odborně zaměřených časopisů, např. Estetická výchova, Výtvarná výchova, Moje psychologie, Dějiny a současnost, Fotografování a další. Výuka jazyků je posílena prací s cizojazyčnými tiskovinami a časopisy.

Učitelský sbor je plně kvalifikovaný a aprobovaný. Většina učitelů má dlouhodobé zkušenosti s výukou v tříletých i čtyřletých učebních a studijních oborech, ale i v dalších formách středoškolského vzdělávání. Učitelé se často účastní odborných seminářů a doplňují si nové poznatky z oboru. Výuka cizích jazyků je zajištěna na vysoké úrovni, neboť učitelé s aprobací pro výuku cizího jazyka vyučují současně na vyšší odborné škole a gymnáziu. Učitelé pracují v liberálním prostředí, které jim umožňuje využití nejvhodnějších pedagogických metod, výukových strategií a vlastního tvůrčího postupu.

3.13 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Vztahy mezi školou a organizacemi, v níž probíhá odborná praxe žáků, jsou zajištěny konkrétními smlouvami, které jsou podepsány oběma stranami, a to individuálně před nástupem žáků na odbornou praxi. Žáci vykonávají jeden týden odborné praxe v rámci každého ročníku.

Při škole je v souladu se školským zákonem zřízena Školská rada, která úzce spolupracuje s vedením školy; na aktivitách školy se podílí také studentská samospráva.

V rámci prevence rizikového chování škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Havlíčkově Brodě.

Spolupráce s úřadem práce je zaměřena na sledování uplatnění absolventů na trhu práce. Pravidelným hodnocením je možné reagovat na poptávku trhu práce. Cílem je minimalizovat počet absolventů, kteří budou po ukončení studia nezaměstnaní. Žáci se během studia zúčastní besedy s úřadem práce. Cílem besedy je seznámení žáků s činností úřadu práce, s možnostmi pomoci při hledání vhodného uplatnění po absolvování studia, s podmínkami podpory v nezaměstnanosti, s podmínkami eventuální rekvalifikace a aktuální situací na trhu práce a s aktuální nezaměstnaností.

Důležitou roli ve spolupráci se školou hraje Město Světlá nad Sázavou a podpora jeho zastupitelských orgánů a vedení města. Zástupci školy úzce spolupracují s představiteli města; ti jsou do školy zváni na přednášky a také jsou pravidelně čestnými hosty při každoročním slavnostním vyřazování absolventů. O práci školy je světelská veřejnost pravidelně informována na stránkách Světelského zpravodaje, na sociálních sítích a v neposlední řadě na webových stránkách školy.

Zřizovatelem naší školy je Kraj Vysočina. Prostřednictvím Odboru školství, mládeže a sportu řídí metodicky a ekonomicky školu. Jmenuje a odvolává se souhlasem MŠMT ředitele, provádí přerozdělení finančních prostředků na platy zaměstnanců a rozpočtově přiděluje finanční prostředky na provoz a investice. Zároveň provádí i kontrolní činnost jejich hospodárného využívání.

3.14 Rozvoj gramotností – čtenářské, matematické a finanční

3.14.1 Čtenářská gramotnost

Čtenářská gramotnost je součástí informační gramotnosti, která zahrnuje schopnost pracovat s informacemi, využívat je a aplikovat v životě.

Čtenářsky gramotný jedinec:

- má dobrý vztah ke čtení a vnitřní potřebu číst;
- je schopen porozumět textu na doslovné úrovni;
- umí text kriticky posoudit a vyvozovat vlastní závěry;
- dokáže poznatky sdílet a předávat;
- dovede poznatky aplikovat ve svém vlastním životě a pro svůj další rozvoj.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí čtenářskou gramotnost provozem vlastní školní knihovny, odbornou literaturou spravovanou odpovědnými osobami.

Učitel zařazuje v hodinách práci s textem, zadává referáty, učí žáka, jak pracovat s informačními zdroji. Vede žáky k tomu, aby získali dovednosti a schopnosti orientovat se v textu a využívat různé druhy textů nejen během studia, ale i v každodenním životě.

Základním předmětem pro rozvoj čtenářské gramotnosti je **český jazyk a literatura**, protože zde žáci pracují nejen s informačními a odbornými texty, ale také s texty uměleckého charakteru; učí se jim porozumět, umí je rozpoznat a dokážou zhodnotit informační přínos všech typů textů. Volbou ukázek uměleckých textů učitel také pomáhá žákům orientovat se v množství knižní produkce, učí je vybírat díla kvalitní a odlišit je od knih umělecky i obsahově méně hodnotných.

Velkou měrou se na rozvoji čtenářské gramotnosti podílejí **všechny ostatní předměty**, neboť ve všech jsou žáci vedeni k práci s textem a ke kritickému vyhodnocení čteného textu a jeho obsahu.

3.14.2 Matematická gramotnost

Učitel vede žáky k tomu, aby pronikli do matematiky tak, aby splňovala jejich životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana. Žák matematické znalosti a dovednosti používá k vymezení, formulování a řešení problémů.

Matematicky gramotný jedinec:

- rozvíjí abstraktní představivost;
- rozvíjí logické myšlenkové postupy;
- rozvíjí kritické myšlení;
- dokáže propojit předmět s praxí, životem;
- umí pracovat s tabulkami, grafy;
- vytváří ucelené struktury poznatků.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí matematickou gramotnost, Učitel využívá prostředků ICT, zařazuje v hodinách práci s tabulkami, grafy, zadává referáty, učí žáka, jak pracovat s informačními zdroji.

Velký podíl na rozvoj matematické gramotnosti mají předměty, v nichž žáci pracují s různými typy výpočtů a statistickými údaji ve formě tabulek a grafů, tedy např. **účetnictví, ekonomika podniku, právo, sociální politika a zabezpečení či informační technologie**. Tyto předměty plní veškeré úkoly a cíle výše uvedené.

Menší měrou k rozvoji matematické gramotnosti přispívají i humanitní předměty, kde se žáci musí orientovat v čase a pracovat s časovou osou, tedy **český jazyk a literatura,** okrajově pak i ostatní vyučované předměty, neboť není ani jeden, kde by žáci nenarazili na číselné a statistické údaje, s nimiž pak musí pracovat.

3.14.3 Finanční gramotnost

Učitel vede žáky k tomu, aby pronikli do problematiky finanční gramotnosti tak, aby jedinec na základě získaných znalostí, dovedností a hodnotových postojů finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb.

Finančně gramotný občan:

- se orientuje v problematice peněz a cen;
- je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a pasiv s ohledem na měnící se životní situace;
- orientuje se na trhu finančních produktů a služeb;
- umí si zvolit vhodný pojistný produkt;
- dokáže efektivně využít portfolio pro snížení rizika investování;
- umí efektivně využít vlastní a cizí zdroje financování.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí finanční gramotnost především v předmětu **ekonomika podniku, účetnictví, sociální politika a zabezpečení**. Tyto předměty v obecné rovině rozvíjí abstraktní představivost, logické myšlenkové postupy a schopnost pracovat s tabulkami, grafy, a **informační technologie**, které učí zpracovávat a ukládat či naopak vyhledávat potřebné údaje.

Okrajově k rozvoji finanční gramotnosti přispívají i **český jazyk a literatura** vhodně volenými ukázkami ze života v minulosti i dnes, **cizí jazyky**, které žáky seznamují s měnami a financemi v cizích zemích.

3.15 Výchova k podnikavosti

Učitel vede žáky k tomu, aby pronikli do problematiky iniciativy a podnikavosti tak, aby jedinec na základě získaných znalostí, dovedností a hodnotových postojů byl schopen převádět myšlenky do praxe, byl tvořivý, schopný nést rizika, řídit a plánovat s cílem dosáhnout určitých cílů. Tyto schopnosti jsou přínosem pro jednotlivce nejen v každodenním životě doma a ve společnosti, ale i na pracovišti.

Občan vedený k podnikavosti:

- má finanční povědomí, vidí finanční souvislosti;
- má kritické myšlení, je schopen orientovat se v informacích a vyhodnocovat je;
- vidí vhodné příležitosti, iniciativu a aktivitu, umí je využít;
- má kreativní myšlení a tvořivost, je schopen přicházet s nápady a rozvíjet je;
- je schopen týmové práce;
- má strategické myšlení, schopnost zpracovat nápady, předvídat a plánovat;
- je flexibilní, přizpůsobuje se změnám;
- je vytrvalý a má smysl pro zodpovědnost;
- přijímá rizika a akceptuje přiměřená rizika;
- má aktivní přístup k životu.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí výchovu k podnikavosti. Učitel využívá prostředků ICT, příklady z praxe, zařazuje v hodinách práci s tabulkami, grafy, zadává referáty, učí žáka, jak pracovat s informačními zdroji.

Výchova k podnikavosti je součástí kultury celé školy, tedy je vědomě rozvíjena ve většině předmětů. Žáci jsou seznamováni s podnikáním jako plnohodnotnou alternativou kariéry zaměstnance. Je jim poskytována příležitost přemýšlet a jednat podnikavým způsobem. Škola umožňuje žákům, aby získali praktické zkušenosti související se světem práce. Ve většině předmětů jsou rozvíjeny měkké dovednosti, jako je řešení problémů, rozhodování a vyhodnocování rizik.

3.16 Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit

Žáci se zúčastňují exkurzí v podnicích, na úřadech, peněžních ústavech a institucích a besedují s odborníky. Spolupráce se všemi výše uvedenými institucemi je na velmi dobré úrovni.

Škola zajišťuje a podporuje výměnné pobyty žáků, partnerské školy máme v Německu, Rakousku, na Ukrajině, na Slovensku, v Rusku, v Bulharsku i ve Francii.

Ve škole je žákům nabízena účast ve velkém množství kroužků a zájmových útvarů. Vzhledem k široké škále oborů na škole je nabídka opravdu pestrá. Aktualizovaná nabídka je pro každý školní rok zveřejněna na webových stránkách školy. Všechny zájmové aktivity jsou žákům poskytovány zdarma.

4. Učební plán

4.1 Počet konzultačních hodin v ročníku

75-41-L/51				
Sociální činnost				
Předmět	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**Celkem**
A. Povinné vyučovací předměty				
Český jazyk a literatura	20	20	20	60
Cizí jazyk (AJ, NJ, RJ)	20	20	30	70
Zdravotní nauka	20	-	-	20
Informační technologie	20	20	20	60
Ekonomika podniku	20	30	30	80
Účetnictví	20	20	-	40
Sociální politika a zabezpečení	20	20	20	60
Právo	-	20	-	20
Pečovatelství	20	20	20	60
Péče o dítě do 3 let	-	-	20	20
Pedagogika	-	20	-	20
Sociální péče (UP)	20	20	20	60
Sociální aktivizace klientů	-	-	10	10
Psychologie	20	-	-	20
Komunikace	-	-	20	20
B. Volitelné vyučovací předměty				
Celkem	**200**	**210**	**210**	**620**

4.2 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

RVP		ŠVP					
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	**Min. týd./cel. vyuč. hod.**	**Vyučovací předmět**		**Ročník**			
				1.	**2.**	**3.**	**Celkem**
Jazykové vzdělávání	3/96	ČJL	Český jazyk a literatura	10	10	10	**30**
	6/192	AJ/NJ/RJ	Anglický/Německý/Ruský jazyk	20	20	30	**70**
Estetické vzdělávání	3/96	ČJL	Český jazyk a literatura	10	10	10	**30**
Vzdělávání pro zdraví	4/128	ZN	Zdravotní nauka	20	-	-	**20**
Informatické vzdělávání	1/32	IT	Informační technologie	20	20	20	**40**
Ekonomické vzdělávání	1/32	EP	Ekonomika podniku	20	30	30	**80**
		Úč	Účetnictví	20	20	-	**40**
Řízení sociálních služeb	6/192	SPZ	Sociální politika a zabezpečení	20	20	20	**60**
		Pr	Právo	20	-	-	**30**
Přímá péče a osobní asistence	12/384	Peč	Pečovatelství (UP)	20	20	20	**60**
		P3D	Péče o dítě do 3 let	-	-	20	**20**
Sociálně-výchovná činnost	14/448	Ped	Pedagogika	-	20	-	**20**
		SPé	Sociální péče	20	20	20	**60**
		SAK	Sociální aktivizace klientů	-	-	10	**10**
Sociální vztahy a komunikace	5/160	Ps	Psychologie	20	-	-	**20**
		Kom	Komunikace	-	-	20	**20**
Disponibilní hodiny	9/288						
Celkem	**64/2048**			**200**	**210**	**210**	**620**

Poznámky k učebnímu plánu ŠVP:

1. Vyučuje se 1 cizí jazyk, žáci si volí mezi anglickým, německým jazykem a ruským jazykem.
2. V předmětu IT se žáci mohou ve třídě dělit na 2 skupiny v závislosti na počtu žáků ve třídě.
3. Součástí výuky je odborná praxe v rozsahu jednoho týdne v každém ročníku. Žáci povinnou odbornou praxi absolvují v libovolném termínu, praxi lze absolvovat i během prázdnin. Odborná praxe se organizuje v souladu s platnými právními předpisy.
4. Učební praxe je vyučována v rámci předmětu sociální péče.
5. Odborná praxe je realizována v rámci předmětu pečovatelství.
6. Disponibilní hodiny jsou rovnoměrně využity v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

4.3 Rozvržení týdnů ve školním roce

Ročník	1.	2.	3.
Vyučování podle rozpisu učiva	**34**	**34**	**28**
Odborná praxe	1	1	1
Maturitní zkouška a přípravné období na MZ	0	0	2
Časová rezerva, opakování učiva, exkurze, výchovně-vzdělávací akce apod.	5	5	6
Celkem	**40**	**40**	**37**

5. Učební osnovy

Učební osnovy vyjadřují výsledky a obsah vzdělávání v jednotlivých vyučovaných předmětech, a to v souladu s RVP, profilem absolventa ŠVP a hodinovou dotací předmětu, která je vždy uvedena na začátku každého předmětu ve formě tabulky.

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.1 Český jazyk a literatura

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	20	60

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Předmět český jazyk a literatura je nezbytnou součástí všeobecného vzdělávání a poskytuje základ všech klíčových kompetencí, které by si měl žák osvojit, aby zvládl i všechny ostatní vyučovací předměty. Je proto také součástí státem řízených maturitních zkoušek. Realizuje obsah vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v českém jazyce a oblasti Estetické vzdělávání.

Obecným cílem jazykového vzdělávání je zvládnout mateřský jazyk tak, aby komunikační schopnosti a dovednosti žáků byly na vysoké úrovni, aby jazyk byl opravdu nástrojem myšlení a dorozumívání, aby žáci byli schopni kvalitně získávat, sdělovat a přenášet informace, aby se jazyk podílel na rozvoji sociálních kompetencí žáků. To je i cílem estetického vzdělávání, které ovlivňuje žáka po stránce estetické, etické i rozumové, ale také prohlubuje jeho znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Pomáhá utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám společnosti. Vzdělání v mateřském jazyce je nezbytnou podmínkou schopnosti učit se cizím jazykům.

Charakteristika učiva

Předmět se skládá ze dvou částí – jazykového vzdělávání a estetického vzdělávání. Tyto části se vzájemně doplňují a ovlivňují. Výuka obou částí je rozdělena v poměru 1 : 1., tedy polovina hodin je věnována jazykovému vzdělávání a polovina hodin estetickému vzdělávání.

Jazykové vzdělávání rozvíjí zejména komunikační a slohové schopnosti žáka, založené na jeho utříděných a osvojených vědomostech a dovednostech a schopnost práce s textem a získávání informací. Kultivuje jeho vlastní jazykové projevy. V průběhu estetického vzdělávání si žák vytváří kladný vztah ke kulturním a duchovním hodnotám, seznamuje se s významnými kulturními epochami a klíčovými momenty v dějinách lidstva, učí se chápat přínos významných nositelů, kteří ve svých dílech zanechali světu trvalé kulturní hodnoty. Literární výchova vede i ke čtenářství, schopnosti rozboru a interpretace uměleckých děl a tvořivým aktivitám. Samozřejmě i zkvalitňuje jazykové a komunikační schopnosti jedince.

Výuka tohoto předmětu navazuje na vědomosti a schopnosti získané na základní škole. Rozšiřuje je, systematizuje a zkvalitňuje tak, aby byl žák schopen začlenit se do společnosti, účastnit se veřejného života a dále se vzdělávat.

Strategie výuky

Výuka má být orientována tak, aby žáci dovedli využívat získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě, aby se tedy rozvíjely jejich komunikativní a sociální kompetence. Proto je vhodné zařazovat do výuky problémové úkoly, situační komunikativní hry, práci s textem, střídat frontální vyučování s formou výuky skupinové a individuální. Je potřebné také využívat didaktickou techniku – v oblasti komunikativní a slohové výuky dobře poslouží k rozboru nedostatků ve vyjadřování žáků. K předávání informací a k procvičování učiva poslouží dataprojektor, audio a videozáznamy mohou žáky pozitivně motivovat při výuce literárních témat.

Jazykové vědomosti žáků budou v průběhu studia procvičovány a prohlubovány formou didaktických textů s otevřenými i uzavřenými typy odpovědí, soustavou stylistických cvičení a pravidelným opakováním pravopisných jevů. Budou zadávány také kratší práce školní i domácí. Do 4. ročníku je zařazeno i opakování učiva za účelem přípravy na maturitní zkoušku. Estetické vzdělávání zahrnuje kromě četby, rozboru a interpretace uměleckých textů také přehled hlavních etap a klíčových momentů v české a světové literární historii. Žák by měl být schopen zařadit autora do literárněhistorického kontextu, zhodnotit jeho přínos a na vybraném textu doložit konkrétními příklady charakteristické znaky určité kulturní epochy.

Součástí estetického vzdělávání jsou i informace o kultuře a kulturních institucích v ČR. V každém ročníku bude zastoupeno jazykové i estetické vzdělávání. Budou také respektovány mezipředmětové vztahy a žákům bude poskytnut prostor pro využívání znalostí a dovedností získaných i v jiných předmětech.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Jazykové a literární vědomosti a dovednosti budou ověřovány formou písemnou a psanou, v oblasti slohového vyučování budou znalosti ověřovány zejména prostřednictvím slohových prací. Znalosti pravopisu budou zjišťovány průběžně pomocí diktátů, doplňovacích a jiných pravopisných cvičení. Zohledňováni budou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Kompetence k celoživotnímu učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a vzdělávání, připravujeme je na nutnost celoživotního učení;
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace;
- seznámením s různými způsoby osvojování poznatků pomáháme žákům s výběrem vhodných metod učení;
- studiem literárních textů i prostým porozuměním odbornému textu vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě; podporujeme schopnost žáků rozlišit informace podstatné, nezbytné a informace doplňující;
- prostřednictvím diskuse vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

- vedeme žáky k užívání osvojené jazykové normy v závislosti na komunikačním záměru (např. žádost o zaměstnání, přihláška ke studiu);
- formou referátů učíme žáky samostatně pracovat s informacemi, vedeme je k plánování práce a k samostatnému rozhodování.

Personální a sociální kompetence

- vedeme žáky k respektování různých názorů a ke vzájemné pomoci při řešení problému;
- zadáváním individuálních úkolů podporujeme sebedůvěru žáka;

- formou referátů nebo prezentací poskytujeme prostor pro rozvoj individuálních schopností žáka.

Kompetence k řešení problémů

- interpretací textů vedeme žáky k rozpoznávání, chápání a formulování problémů ve škole i v životě;
- formou problémových otázek a objasňováním pojmů rozvíjíme intelektové vědomosti a dovednosti žáků potřebné k samostatnému řešení problémů.

Komunikativní kompetence

- vytvářením ústních a písemných projevů vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek;
- zapojováním žáků do diskuse poskytujeme prostor pro obhajobu vlastního názoru, rozvíjíme schopnost argumentovat;
- formou nácviku diskuse a jejím následným rozborem vedeme žáky ke kultivovanému projevu, dbáme na využívání jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- poznáváním literárních děl vedeme žáky k ocenění tradice naší kultury;
- vedeme žáky k uvědomění si odlišných pohledů na realitu, k respektování různých přístupů ke vnímání světa
- při rozboru textů zdůrazňujeme morální vyznění uměleckých děl a oceňujeme pozitivní společenské hodnoty, které tyto texty obsahují;
- formou diskuse vedeme žáky k posouzení společenských a historických okolností vzniku literárních děl a k posouzení jejich nadčasovosti.

Digitální kompetence

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je nejen při školní práci;
- získává, posuzuje a sděluje data v různých formátech, k tomu volí efektivní postupy a strategie;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy;
- při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná v souladu s platnou legislativou a klade důraz na etické chování, jedná s respektem k druhým.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil být se odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí,
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,

- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- porozuměl principům, na kterých pracují digitální technologie;
- rozvíjí informatické myšlení k získávání informací, k jejich sdílení, prezentaci;
- dodržoval bezpečné chování v digitálním prostředí.

Mezipředmětové vztahy

- Cizí jazyk – anglický, německý, ruský
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

JAZYKOVÉ UČIVO

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – orientuje se v soustavě jazyků; – rozliší spisovný jazyk od jeho nespisovných podob; – ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu; – řídí se pravidly správné výslovnosti; – v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami; – v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby; – pozná a umí odstranit chybné tvary či chybné větné konstrukce;	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (prolíná se všemi ročníky)** – jazyk jako nástroj dorozumění, jeho funkce; – soustava jazyků ve světě a v Evropě, místo češtiny v rámci ostatních jazyků; – spisovné a nespisovné podoby českého jazyka; – ortografie a ortoepie, jejich principy a praktické zvládnutí; – tvarosloví – definice slovních druhů a jejich tvary se zaměřením na pravopisnou normu.
– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu; – rozpozná funkční styl a základní slohové útvary; – posoudí a opraví kompozici projevu, jeho slovní zásobu a skladbu; – odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru, zvládá základní útvary odborného stylu se zřetelem ke své profesi; – vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle; – umí klást otázky a formulovat odpovědi; – vhodně se prezentuje a umí obhajovat svá stanoviska;	**2. Komunikační a slohová výchova** – podstata slohu, slohotvorní činitelé subjektivní i objektivní, dialogy a monology, projevy připravené a nepřipravené; – slovní jednotky z hlediska stylového zabarvení (neutralita a slohová příznakovost); – funkční styly – přehled, slohové postupy – přehled; – funkční styl prostě sdělovací a jeho útvary; – vybrané slohové útvary: vypravování, popis a charakteristika; – funkční styl odborný a jeho útvary; – komunikační situace, verbální a neverbální komunikace; – grafická a formální úprava textů a jejich význam pro příjemce.
– používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; – dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem; – je schopen pořídit si z textu výtah, výpisky, dělá si poznámky	**3. Práce s textem a informatická výchova** – racionální studium textu a jeho metody; – orientace v textu, poznámky, odkazy; – techniky čtení (rychlé čtení, studijní a analytické čtení) a zpracování údajů

z přednášek; – zaznamenává bibliografické údaje; – dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost; – má přehled o knihovnách a jejich službách obecně, zná nejbližší knihovny;	z textu, výtah, výpisky; – vyhledávání na internetu; – kritické vyhodnocení získaných údajů; – analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu; – práce s různými příručkami pro školu i veřejnost; – knihovny a jejich služby, síť knihoven a jejich využití.
2. ročník	
– ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu; – v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami; – používá adekvátní slovní zásobu včetně terminologie svého oboru; – umí najít český ekvivalent k běžným přejatým slovům; – v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby; – pozná a umí odstranit chybné tvary či chybné větné konstrukce; – orientuje se ve výstavbě textu;	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (prolíná se všemi ročníky)** – ortografie a ortoepie, jejich principy a praktické zvládnutí; – slovní zásoba a její členění z hlediska uživatele, spisovnosti a slohového zabarvení; – obohacování slovní zásoby se zřetelem k odborné terminologii; – rozlišování termínů a slangových výrazů oboru; – skladba – učivo o větě jednoduché.
– rozpozná funkční styl a základní slohové útvary; – posoudí a opraví kompozici projevu, jeho slovní zásobu a skladbu; – vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle;	**2. Komunikační a slohová výchova** – funkční styly – opakování; – vybrané slohové útvary: dopisy osobní a úřední, inzerát a odpověď na něj, žádost; – administrativní a publicistický styl, jejich podstata, jazykové prostředky a vybrané slohové útvary, publicistické útvary (reportáž, fejeton, reklama apod.); – grafická a formální úprava textů a jejich význam pro příjemce.
– má přehled o tisku se zaměřením na své zájmy i svou profesi; – používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; – dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem; – je schopen pořídit si z textu výtah,	**3. Práce s textem a informatická výchova** – noviny, časopisy a periodika jako zdroj informací – orientace v textu, poznámky, odkazy – techniky čtení (rychlé čtení, studijní a analytické čtení) a zpracování údajů z textu, výtah, výpisky

výpisky, dělá si poznámky z přednášek; – zaznamenává bibliografické údaje; – dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost; – rozliší objektivní informace od neobjektivní reklamy a manipulace;	– vyhledávání na internetu – kritické vyhodnocení získaných údajů – analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu; – práce s různými příručkami pro školu i veřejnost.
3. ročník	
– ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu; – řídí se pravidly správné výslovnosti; – v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami; – v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby; – pozná a umí odstranit chybné tvary či chybné větné konstrukce; – orientuje se ve výstavbě textu;	**1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností (prolíná se všemi ročníky)** – jazyk jako nástroj dorozumění, jeho funkce – ortografie a ortoepie, jejich principy a praktické zvládnutí – skladba – nauka o souvětí se zaměřením na pravopisnou normu – stavba a tvorba komunikátu – opakování morfologie, sémantiky a lexikologie k maturitě
– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu; – rozpozná funkční styl a základní slohové útvary; – posoudí a opraví kompozici projevu, jeho slovní zásobu a skladbu; – odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru, zvládá základní útvary odborného stylu se zřetelem ke své profesi; – vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle; – je s to přednést krátký projev; – umí klást otázky a formulovat odpovědi; – vhodně se prezentuje a umí obhajovat svá stanoviska; – umí pochválit, polemizovat i objektivně kritizovat;	**2. Komunikační a slohová výchova** – funkční stylistika – opakování k maturitě; – vybrané slohové útvary jednotlivých funkčních stylů – nácvik k maturitě; – komunikační situace, verbální a neverbální komunikace; – základy rétoriky, druhy řečnických projevů; – umělecký funkční styl, texty literatury faktu a umělecké literatury a jejich srovnání po stránce formy i obsahu; – grafická a formální úprava textů a jejich význam pro příjemce.
– dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem; – je schopen pořídit si z textu výtah, výpisky, dělá si poznámky	**3. Práce s textem a informatická výchova** – orientace v textu, poznámky, odkazy; – techniky čtení (rychlé čtení, studijní a analytické čtení) a zpracování údajů

z přednášek; – zaznamenává bibliografické údaje; – dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost; – rozliší objektivní informace od neobjektivní reklamy a manipulace.	z textu, výtah, výpisky; – vyhledávání na internetu; – kritické vyhodnocení získaných údajů; – analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu; – práce s různými příručkami pro školu i veřejnost.

LITERÁRNÍ UČIVO

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby; – zařadí typická díla do jednotlivých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu; – má základní přehled o tendencích a proudech literatury; – uvědomuje si prolínání a vzájemné působení různých kultur a náboženství v literární tvorbě; – uvědomuje si začlenění národní kultury do kulturního dědictví Evropy; – zná významné představitele národní kultury a literatury; – vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázku;	**1. Literatura a ostatní druhy umění** – podstata umění a jeho podoby; – ústní slovesnost a psaná literatura; – lidové mýty, báje, pověsti; – odkaz nejstarších civilizací, jejich písmo i lit. tvorba; – památky doby antiky; – středověký a renesanční pohled na svět; – hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 17. až počátku 19. století; – česká literatura středověku a raného novověku v kontextu Evropy, doba obrození; – osobnosti české kultury do počátku 19. století; – Češi daného období známí ve světě; – člověk a příroda, lidské vztahy, pohledy do historie, napětí a dobrodružství v literatuře od počátků do začátku 19. století.
– rozezná umělecký text od neuměleckého; – rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru; – vystihne charakteristické rysy literárního textu, dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi; – interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor;	**2. Práce s literárním textem (prolíná se všemi ročníky)** – lit. díla z hlediska formy (próza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama); – literární žánry; – literatura a film, báseň a píseň; – jazykové prostředky uměleckého textu; – metody a postupy literární

– při rozboru textu uplatňuje znalosti a terminologii z literární teorie;	interpretace; – vývoj a změna žánrů v průběhu věků; – aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů.
– orientuje se v kulturních institucích, zná jejich účel a přínos; – zná kulturní instituce regionu i státu; – zná významné celosvětové instituce starající se o kulturní dědictví lidstva; – rozliší typické znaky lidové kultury a kultur národností našeho státu; – ovládá vhodné společenské chování v běžných situacích každodenního života i v profesní oblasti;	**3. Obecné kapitoly o kultuře** – podstata kultury a její součásti; – kulturní instituce u nás i ve světě a jejich role v ochraně a šíření kulturních hodnost; – národnosti na našem území a jejich kulturní specifika; – společenské chování, kultura bydlení a odívání, užité umění a jeho význam; – lidová kultura a její odkaz.
2. ročník	
– rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby; – zařadí typická díla do jednotlivých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu; – má základní přehled o tendencích a proudech literatury; – uvědomuje si prolínání a vzájemné působení různých kultur a náboženství v literární tvorbě; – uvědomuje si začlenění národní kultury do kulturního dědictví Evropy; – zná významné představitele národní kultury a literatury; – vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázku;	**1. Literatura a ostatní druhy umění** – podstata umění a jeho podoby; – hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 19. a počátku 20. století (realismus a naturalismus, nástup moderny koncem 19. století, nové proudy počátku 20. století); – osobnosti české kultury 19. a počátku 20. století, Češi známí ve světě (od Němcové a Havlíčka po Českou modernu a buřiče); – ohlas 1. světové války ve světové i české literatuře; – literární časopisy, sdružení, ceny za literaturu; – člověk a příroda, lidské vztahy, pohledy do historie, napětí a dobrodružství v literatuře od počátků 19. století a počátku 20. století.
– rozezná umělecký text od neuměleckého; – rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru; – vystihne charakteristické rysy literárního textu, dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi; – interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor;	**2. Práce s literárním textem (prolíná se všemi ročníky)** – lit. díla z hlediska formy (próza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama); – literární žánry; – literatura a film, báseň a píseň; – jazykové prostředky uměleckého textu; – metody a postupy literární

– při rozboru textu uplatňuje znalosti a terminologii z literární teorie;	interpretace; – vývoj a změna žánrů v průběhu věků; – aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů.
– orientuje se v kulturních institucích, zná jejich účel a přínos; – zná kulturní instituce regionu i státu; – zná významné celosvětové instituce starající se o kulturní dědictví lidstva; – dovede si vytvořit kritický přístup k reklamě a mediálním vlivům;	**3. Obecné kapitoly o kultuře** – podstata kultury a její součásti; – kultura pod vlivem reklamy a médií, rizika masové kultury; – reklama v každodenním životě – pozitiva i negativa.
3. ročník	
– rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby; – zařadí typická díla do jednotlivých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu; – má základní přehled o tendencích a proudech literatury; – uvědomuje si začlenění národní kultury do kulturního dědictví Evropy; – zná významné představitele národní kultury a literatury; – vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázku;	**1. Literatura a ostatní druhy umění** – podstata umění a jeho podoby; – hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 20. a počátku 21. století; – česká literatura 20. a počátku 21. století; – osobnosti české kultury 20. a počátku 21. století, Češi daného období známí ve světě; – literární časopisy, sdružení, ceny za literaturu; – člověk a příroda, lidské vztahy, pohledy do historie, napětí a dobrodružství v literatuře 20. a počátku 21. století.
– rozezná umělecký text od neuměleckého; – rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru; – vystihne charakteristické rysy literárního textu, dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi; – interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor; – při rozboru textu uplatňuje znalosti a terminologii z literární teorie.	**2. Práce s literárním textem (prolíná se všemi ročníky)** – lit. díla z hlediska formy (próza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama); – literární žánry; – literatura a film, báseň a píseň; – jazykové prostředky uměleckého textu; – metody a postupy literární interpretace; – vývoj a změna žánrů v průběhu věků; – aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů.

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.2 Anglický jazyk

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	30	70

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Výuka cizích jazyků si klade dva hlavní cíle: komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, výchovně vzdělávací cíl přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.
Žák na základě získaných znalostí je schopen komunikovat o všeobecných i odborných tématech, pracuje s cizojazyčným textem a umí jej zpracovat. Aktivně pracuje s různými zdroji informací, včetně digitálních a využívá je k prohloubení jazykových schopností a všeobecných i odborných dovedností.
Na konci studia by měl žák dosáhnout jazykové úrovně B1, je schopen používat asi 2300 lexikálních jednotek, z nichž 20 % představuje odborná terminologie.

Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:
- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní poslech s porozuměním, práce s texty, mluvený a psaný projev;
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby, včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyka, morfologie a větná skladba, pravopis, slovní zásoba a její tvoření;
- prohlubování slovní zásoby a zkvalitnění výslovnosti;
- do výuky jsou zařazeny reálie České republiky a stručně i reálie zemí dané jazykové oblasti.

Strategie výuky

Výuka navazuje na výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního a učebního stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Ve výuce anglického jazyka je žádoucí organizovat činnosti podporující zvýšenou myšlenkovou aktivitu žáků, podporovat sebedůvěru, samostatnost a iniciativu žáků, a to vzhledem k dálkovému typu studia.
K podpoře výuky anglického jazyka je vhodné využívat vedle tradičních (moderní učebnice, mapy, ukázky autentických textů, obrazový materiál, slovníky, časopisy) i multimediální výukové programy a digitální zdroje, se kterými žáci sami aktivně pracují a efektivně je využívají při samostudiu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Při hodnocení je kladen důraz na stupeň porozumění souvislému mluvenému i písemnému projevu vyučujícího i rodilého mluvčího v přiměřeném rozsahu probíraných jazykových prostředků, schopnost se samostatně a gramaticky správně vyjadřovat na všeobecná a vybraná odborná témata, vyjádřit své názory, postoje, souhlas i nesouhlas s názory jiných a schopnost sdělit hlavní myšlenky nebo informace ze slovního projevu či přečteného textu, schopnost vyjádřit vlastní myšlenky ve formě dopisu či jiného sdělení.

Uplatňuje se známkování i slovní hodnocení žáka, využívány jsou didaktické testy. Zohledňován je i přístup žáků, samostatné plnění úkolů, kreativita

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence
Kompetence k celoživotnímu učení

- Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- byli schopni samostatně se věnovat učení a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání;
- znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- byli motivováni k celoživotnímu učení, překonává překážky a jsou vytrvalí v zájmu úspěšnosti učení.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

- Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- byli schopni úspěšně budovat svoji profesní kariéru a byli připraveni zvládat podnikatelské činnosti;
- jednali aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje sebe i svoji odbornost.

Personální a sociální kompetence

- Vzdělávání směřuje k tomu, že žáci:
- spolupracují s ostatními lidmi, odpovědně se podílí na realizaci společných pracovních i jiných činností;
- dovedou se adaptovat se na měnící životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňuje;
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, že žáci:

- využívají při výuce i studiu digitální zařízení, různé aplikace a nástroje umělé inteligence;
- získávají, analyzují a sdělují data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- obhajují své názory a vyjadřují se za pomocí digitálních prostředků;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky, ohleduplností a respektem k druhým.

Kompetence k řešení problémů

- Vzdělávání směřuje k tomu, že žáci:
- určí příčiny problému, získají informace potřebné k jeho řešení, navrhnou způsob řešení, popř. varianty řešení, zváží možné pozitivní i negativní dopady;

- spolupracují při řešení úkolu s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence
- Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- byli schopni souvisle se vyjadřovat v písemné i ústní formě a volit komunikační strategie a prostředky adekvátně situaci;
- zvládají komunikaci při běžné komunikaci v cizojazyčném prostředí;
- využívá cizí jazyk pro základní pracovní komunikaci (např. zvládá odbornou terminologii a pracovní pokyny, orientuje se v jednodušším odborném textu).

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- žili v souladu s hodnotami a principy humanity, demokracie a udržitelného rozvoje a uznávali kulturní hodnoty;
- váží si kulturních hodnot a tradic vlastního národa, Evropy a ostatních světových civilizací.

Aplikace průřezových témat
Člověk v demokratické společnosti
Žák je veden k tomu, aby:
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociálního prostředí.

Člověk a životní prostředí
Žák je veden k tomu, aby:
- poznával svět a učil se mu rozumět;
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti;
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a digitální svět
Žák je veden k tomu, aby:
- využíval digitální technologie k vyjádření a obhajobě svých názorů;
- využíval digitálních nástrojů k vlastnímu vzdělávání;
- získával informace z různých zdrojů, sdílel je a předával je vhodným způsobem;
- využíval digitální technologie bezpečně a tvořivě při práci, při učení a ve volném čase.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Informační technologie
- Právo
- Ekonomika podniku
- Občanská nauka

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – rozumí přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích pronášených zřetelně spisovným jazykem i s obsahem snadno odhadnutelných výrazů; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvořen; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty včetně jednoduchých textů odborných, orientuje se v textu, umí v textu nalézt důležité informace, hlavní a vedlejší myšlenky; – vhodně používá překladové a jiné slovníky v tištěné i elektronické podobě a umí přeložit text přiměřené obtížnosti;	**1. Řečové dovednosti** – Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu – Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem – Produktivní řečová dovednost ústní – Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě reprodukce (neformální – e-mail, dopis kamarádovi, dotazník, životopis, zpráva, vzkaz) – Jednoduchý překlad anglického textu – Popis obrázku
– vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnost; – vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie; – vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov daného jazyka; – uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka; – používá běžné gramatické prostředky;	**2. Jazykové prostředky** – Výslovnost – intonace, větný a slovní přízvuk – Podstatná jména – člen určitý, neurčitý, množné číslo podstatných jmen, počitatelnost a nepočitatelnost, odlišnosti ve významech v sg. a pl. – Přídavná jména – stupňování, předložkové vazby adjektiv, porovnávání – Zájmena – ukazovací, osobní, přivlastňovací, zvratná, tázací, neurčitá – Číslovky – základní, řadové, udávání času, data – Slovesa – slovesné časy – přítomný čas prostý, minulý a průběhový – minulý čas sloves pravidelných a nepravidelných, průběhový minulý – Vyjadřování budoucnosti, vazba going to, věty časové, podmínkové – Modální slovesa – can. could, must, have to, need, may
– vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům; – vhodně řeší každodenní situace, domluví se v běžných komunikačních situacích; – dokáže vést konverzaci a reagovat na promluvu partnera; – dokáže jednoduše diskutovat nad daným problémem;	**3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** – Rodina a společenský styk – Bydlení, vybavenost sídlišť, domů, bytů – Práce a zaměstnání, běžné druhy profesí, pracoviště – Oblékání, součásti oděvů, styly odívání

– dokáže sestavit jednoduché slohové útvary;	pro různé příležitosti, nákupy oděvů
2. ročník	
– rozumí přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích pronášených zřetelně spisovným jazykem i s obsahem snadno odhadnutelných výrazů; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty včetně jednoduchých textů odborných, orientuje se v textu, umí v textu nalézt důležité informace, hlavní a vedlejší myšlenky; – vhodně používá překladové a jiné slovníky v tištěné i elektronické podobě a umí přeložit text přiměřené obtížnosti;	**1. Řečové dovednosti** – Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu – Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem včetně odborného – Produktivní řečová dovednost ústní – Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě reprodukce (formální – e-mail, dopis; pozvánka, vyprávění – příběh, popis, zpráva) – Jednoduchý překlad anglického textu – Popis obrázku
– vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti; – umí aplikovat slovní zásobu včetně vybrané frazeologie; – používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru; – vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov daného jazyka; – uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka; – používá běžné gramatické prostředky;	**2. Jazykové prostředky** – Prohloubení a opakování jazykových prostředků a gramatických prostředků z 1. ročníku – Nauka o členu: neurčitý, určitý, nulový, vlastní jména, zeměpisné názvy – Přídavná jména, předložkové vazby adjektiv, adverbium – stupňování Číslovky základní, řadové, početní výrazy, udávání času – Slovesa – Slovesné časy, gerundiální a infinitivní vazby, frázová slovesa, předložkové vazby – Syntax – Slovosled, otázka, zápor, – Věty vedlejší
– pohovoří podrobněji o daných tématech za použití pokročilejší slovní zásoby; – dokáže se písemně vyjádřit k zadaným tématům; – vhodně řeší každodenní situace, domluví se v běžných komunikačních situacích;	**3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** – Kultura, umění – Sport – Stravování – Péče o zdraví, nemoc, léčení – Studium, příprava na povolání Cestování, orientace v neznámém prostředí
3. ročník	
– vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti; – vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie, vhodně uplatňuje	**1. Řečové dovednosti** – Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu

základní způsoby tvoření slov daného jazyka; – uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka; – používá běžné gramatické prostředky;	– Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem včetně odborného – Produktivní řečová dovednost ústní Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě reprodukce – Jednoduchý překlad anglického textu **2. Jazykové prostředky** – Prohloubení a opakování jazykových a gramatických prostředků z 1. a 2. ročníku – Zvuková stránka jazyka – intonace, slovní a větný přízvuk, vázání – Trpný rod
– vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům; – má faktické znalosti především o základních geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech dané země; – dokáže užívat v praxi svých odborných znalostí; – popíše systém sociálního zabezpečení a sociální ochrany v ČR.	**3. Tematické okruhy** – Česká republika, Praha – Informace o Velké Británii, USA a dalších anglicky mluvících regionech **4. Odborné výrazy sociální politiky a sociální péče** **Sociální zabezpečení v ČR** – slovní zásoba k dané problematice (z oblasti péče o klienta, o seniory, o dítě) – případy poskytování sociální pomoci – formy poskytování sociální pomoci, zařízení sociální péče, odborná praxe

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.3 Německý jazyk

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	30	70

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Předmět vede žáky k tomu, aby se dokázali dorozumět v situacích každodenního osobního a pracovního života s příslušníky jiných národů. Rozvijí a zdokonaluje praktické řečové dovednosti německého jazyka, které žáci získali na základní škole. Znalost cizího jazyka usnadňuje žákům přístup k informačním zdrojům a obohacuje jejich znalosti o světě.

Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvijí jejich komunikativní kompetence a schopnost učit se po celý život. Učí je vnímavosti k jiným kulturám a umožňuje jim srovnávat životní podmínky u nás a u jiných národů. Tím pomáhá formovat svobodné a demokratické postoje žáků.

Vzdělání v německém jazyce na naší škole směřuje k osvojení kvalitní úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá stupnici B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 570 lexikálních jednotek za rok, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 %.

Charakteristika učiva

Žák si v tomto předmětu systematicky rozvijí, rozšiřuje a prohlubuje znalosti, dovednosti a návyky, v návaznosti na učivo základní školy tak, aby byl předně schopen užívat cizí jazyk ke komunikaci. Žáci se učí základní gramatické struktury – tvarosloví a stavbu německé věty (slovosled). Nedílnou součástí výuky německého jazyka je také práce se slovní zásobou i odbornou, neboť jsme odborná škola. Zabýváme se tvořením slovní zásoby, výslovností jednotlivých slov, ale také intonací celých vět, učíme se psát a poznávat základní pravidla německého pravopisu.

Žák se s pomocí těchto jazykových prostředků a na základě různých tematických okruhů (já a moje rodina, osobní vztahy a komunikace, domov, ubytování a bydlení, volný čas a společenské aktivity, prázdniny, město a region atd.), různých komunikačních situací (získávání a poskytování informací v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a pracovní) a různých obratů k zahájení a ukončení komunikace (pozdrav, prosba, žádost, omluva apod. naučí základním řečovým dovednostem receptivním (poslech s porozuměním a čtení s porozuměním), produktivním (ústní projev – mluvení, hlasité čtení, písemný projev – vyplnění formuláře, dotazníku, sdělení, dopis, charakteristika apod.) a interaktivním (komunikace žák – žák, žák – žák, žák – učitel apod.). Zároveň si rozšíří svoje znalosti o německy mluvících zemích.

Strategie výuky

Výuka navazuje na výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního a učebního stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Rozsah výuky činí 20-20-30 konzultací v ročníku. Studium je ukončeno maturitní zkouškou z německého jazyka. Výuka německého jazyka probíhá v jazykových učebnách. Žáci jsou vždy děleni do menších skupin dle zvoleného jazyka.

Výuka bude orientována tak, aby žáci dovedli využívat získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. Z toho důvodu jsou zařazovány různé situační komunikační hry, problémové úkoly, střídá se frontální vyučování s formou výuky skupinové a individuální.

Vedle tradičních metod je také využívána didaktická technika – v oblasti komunikační a slohové výuky dobře poslouží k analýze nedostatků ve vyjadřování žáků, audio a videozáznamy vztahující se zejména k tématům jsou pro žáky pozitivně motivující.

Jazykové znalosti žáků budou v průběhu studia upevňovány a prohlubovány soustavou cvičení a opakováním gramatických jevů. Budou zadávány také kratší práce školní a domácí. Do druhého ročníku je zařazeno i opakování učiva za účelem přípravy na maturitní zkoušku.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Důraz bude kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit. Využívá se kromě ústního zkoušení i různých testů, omezuje se pouze reprodukční pojetí. Hodnocení žáka se provádí v kombinaci známkování a slovního hodnocení. Důležité je i sebehodnocení žáka, kolektivní hodnocení a individuální přístup k žákovi. Důležitou součástí hodnocení je i další prezentace činnosti žáka – soutěže, výstavy, výsledky projektů, společenské akce. Zohledňováni budou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni samostatně se věnovat učení a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání;
- znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- byli motivováni k celoživotnímu učení, překonává překážky a jsou vytrvalí v zájmu úspěšnosti učení;
- ovládali různé metody učení a využívali ke svému učení různé informační zdroje;
- sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni úspěšně budovat svoji profesní kariéru a byli připraveni zvládat podnikatelské činnosti;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, požadavcích na výkon odborné kvalifikace a o základních pracovně-právních vztazích;
- jednali aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje sebe i svoji odbornost.

Personální a sociální kompetence

V rámci výuky německého jazyka jsou žáci vedeni k tomu aby:

- dokázali reálně posoudit své fyzické a duševní možnosti, dokázali odhadnout výsledek svého jednání (rasová diskriminace, xenofobie),
- dokázali využívat zkušenosti jiných lidí, učili se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- naučili se přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí – dokázali přijmout radu – kritiku.

Žáci se učí pracovat v týmu a spolupracovat na společných pracovních a jiných činnostech. To znamená, učí se vyjadřovat své názory, připomínky, myšlenky, ale nejen to – musí se naučit naslouchat druhým a vzájemné toleranci. Tato činnost probíhá v rámci projektů, které jsou také do výuky zařazovány např. Projekt na téma životní prostředí, ochrana životného prostředí.

Digitální kompetence
Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali při výuce i studiu digitální zařízení, aplikace i nástroje umělé inteligence.
Získávali, posuzovali a sdělovali data, informace a digitální obsah v různých formátech a vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků. Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.
Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k tomu, aby určili příčiny problému, získali informace potřebné k jeho řešení, navrhli způsob řešení, popř. varianty řešení. Zvážili možné pozitivní i negativní dopady, pojmenovali a analyzovali vzniklý problém (problematickou situaci) v celém jeho kontextu. Spolupracovali při řešení úkolu s jinými lidmi (týmové řešení). Uplatňovali při řešení úkolů různé metody myšlení, volili prostředky vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušenosti a vědomosti nabyté dříve. Zvolili optimální postup řešení, zdůvodnili jej a vysvětlili postup řešení jiným lidem, vyhodnotili výsledek.
Komunikativní kompetence
Vzdělávání v německém jazyce směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si názory a informace týkající se známých témat všeobecných i odborných v projevech mluvených i psaných, volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky, vyjadřovat srozumitelně hlavní myšlenku,
- efektivně pracovat s německým textem, včetně odborného textu, využívat text jako zdroj poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí,
- získat informace o světě, zvláště německy mluvících zemích a získané poznatky používat ke komunikaci,
- pracovat se slovníky, jazykovými příručkami, popřípadě i s dalšími zdroji informací v německém jazyce včetně internetu, využívat práce s těmito informačními zdroji ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností, efektivně se učit německý jazyk, využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu německého jazyka,
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- žili v souladu s hodnotami a principy humanity, demokracie a udržitelného rozvoje a uznávali kulturní hodnoty;
- váží si kulturních hodnot a tradic vlastního národa, Evropy a ostatních světových civilizací.

V rámci výuky německého jazyka budou průběžně zařazována průřezová témata, která mají formovat charakter a přístup žáka. Učitel formuje také žáky svým přístupem k práci, chováním a postoji.

Aplikace průřezových témat
Člověk v demokratické společnosti
Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali čerpat informace z masových médií, tyto informace dokázali využívat, zhodnotit, vytvořili si svůj vlastní názor. Náplní výuky je také to, aby se žáci naučili být tolerantní a aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí
V rámci výuky německého jazyka je tato problematika zpracována formou projektu. Žáci získávají potřebné informace např. z internetu. Během výuky se pracuje s texty, které jsou zaměřeny na tuto problematiku. Nejprve jsou žáci seznámeni s novou slovní zásobou, která je potřebná k tomu, aby žáci dokázali vyjádřit své myšlenky, názory a postoje k dané

problematice. Projekt je zakončen závěrečným vyhodnocením, získaných informací a prezentací v časopise.

Člověk a digitální svět
Žáci využívají digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě vlastních názorů. Získávají informace z různých zdrojů, sdílí je a předávají a prezentují vhodným způsobem. Využívají digitální nástroje /online zdroje, online učebnice/ k vlastnímu vzdělávání.

Mezipředmětové vztahy
- Český jazyk a literatura
- Informační technologie
- Právo
- Ekonomika podniku

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – správně osloví osoby; – sdělí své jméno, věk, odkud pochází, jak dlouho se učí NJ, rodinný stav, záliby, adresu, telefonní číslo, typ školy; – zaměření – obor, kterému se věnuje; – podá základní informace o členech rodiny (jméno, věk, zaměstnání, popis, příbuzenské vztahy); – odpoví na pozdrav a rozloučí se; – jednoduše charakterizuje postavu (velký x malý, tlustý x štíhlý); – jednoduše charakterizuje vlastnosti (pilný x líný); – vhodně užije výrazy pro pozdrav, – umí poděkovat a vhodně reaguje na poděkování; – napíše stručnou charakteristiku;	**Konverzace** Oslovení – seznamovací rozhovor a jednoduchá charakteristika (vzhled a vlastnosti) – pozdravy při setkání a loučení, v průběhu dne – poděkování
– umí užít členu určitého a neurčitého; – užívá správně osobní zájmena při vyjadřování podmětu ve větě; – vyčasuje a správně užije tvary pravidelných sloves; – vyčasuje a správně užije tvary sloves být a mít v ústním i písemném projevu; – prakticky užije větu oznamovací i tázací; – umí užít zápor nein a vytvořit zápornou větu; – umí přečíst slova, věty dle německé výslovnosti, správně vyhlávkuje své jméno a příjmení; – zná základní číslovky a ví, jak se tvoří; – využije znalost číslovek při řešení početních úkonů; – napíše krátké sdělení o sobě;	**Gramatika** – užití členu v německém jazyce – osobní zájmena v 1. pádě – časování sloves v přítomném čase – vykání – časování slovesa sein (být) a haben (mít) v přítomném čase – pořádek slov v oznamovací větě, v tázací větě – silné skloňování podstatných jmen se členem určitým a neurčitým v jednotném a množném čísle – zápor (nein, nicht, kein) – německá abeceda (rozdíly v německém a českém pravopise a výslovnosti) – přídavné jméno v přísudku – základní číslovky – základní početní úkony
– zeptá se na druh zboží, cenu, barvu, velikost, možnost vyzkoušení, placení; – popíše nákup v samoobsluze v ČR; – popíše nákupní zvyklosti ve své rodině; – vyjmenuje specializované obchody a zboží, které se zde prodává; – v rozhovoru předvede nakupování, – vyjmenuje služby, které uplatňuje ve svém životě;	**Konverzace** – Nákup, nakupování, služby: – úvodní text o nákupech, kde lidé nakupují, co nakupují, základní konverzační obraty k nakupování – obchody – rozdělení obchodů dle sortimentu nabízeného zboží – služby

– dovede rozlišit předložky dle užití; – rozdělí předložky do jednotlivých skupin; – správně užívá předložky v daném kontextu; – umí správně vytvořit slovosled německé věty; – dokáže vyskloňovat tázací zájmena ve všech pádech; – umí vytvořit přivlastňovací zájmeno dle příslušnosti k osobnímu zájmenu; – užívá daná přivlastňovací zájmena ve větách; – dokáže vyskloňovat přivlastňovací zájmena; – zná pravidla časování nepravidelných sloves; – správně tvoří a užívá tvary sloves; – vytvoří rozkazovací způsob pro dané sloveso ve správném tvaru; – umí užít tvary rozkazovacího způsobu;	**Gramatika** – předložky se 3. pádem, předložky se 4. pádem a předložky se 3. a 4. pádem – pořadí předmětů v německé větě – nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací, – skloňování tázacích zájmen wer (kdo) a was (co), přivlastňovací zájmena – vyjadřování českého svůj – časování nepravidelných sloves se změnou kmene – rozkazovací způsob, určování času
– vyjmenuje sled jídel během dne; – vyjmenuje pokrmy, k snídani, obědu k večeři – postihne rozdíl mezi ČR a Německem; – vyjmenuje místa, kde se může najíst, – sestaví jídelní lístek; – vyjmenuje typicky česká a německá jídla; – napíše vlastní recept, případně to, co on sám umí uvařit; – umí použít základní obraty v restauraci; – dokáže si objednat jídlo v restauraci, – sestaví rozhovor mezi hostem a číšníkem; – sehrají scénku – na téma návštěva v restauraci;	**Konverzace** Stravování (doma, ve školní jídelně, v restauraci) – jídlo, pití, stravování ve školní jídelně, v restauraci, zdravá výživa – jídelní lístek – složení jídelního lístku – základní obraty v restauraci, rozhovor – mezi hostem a číšníkem, výběr jídla, objednání, zaplacení – formy zdravé výživy, přednosti
– vyjmenuje slabá pravidelná podstatná jména; – zná pravidla tvoření a užití těchto podstatných jmen; – dokáže vytvořit množné číslo podstatných jmen; – užije tyto tvary podstatných jmen v konverzaci a ve větách; – dokáže vyskloňovat ukazovací zájmena; – vyjmenuje a vyčasuje způsobová slovesa; – zná rozdíly užití v českém a v německém jazyce; – používá tyto slovesa ve větách; – umí správně užít podstatná jména udávající množství, míru a hmotnost po číslovkách; – používá dané obraty v konverzaci;	**Gramatika** – slabé skloňování podstatných jmen – množné číslo podstatných jmen – vazba es 46or – skloňování zájmen dieser (tento) a jeder (každý) – způsobová slovesa a sloveso 46orde (vědět) – označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách

– hovoří o druzích sportu, rozdělí tuto činnost na aktivní a pasivní; – vyjádří svůj osobní vztah ke sportu; – popíše hodinu tělesné výchovy ve škole (činnosti, které zde žáci provádějí); – dokáže, uvést pozitiva, ale i negativa profesního sportování; – pohovoří o sportovních událostech (zápas, mistrovství, OH);	**Konverzace** Sport – sportovní vyžití, tělesná výchova ve škole, druhy sportu: – aktivní – pasivní sport, sport v létě v zimě, já a můj vztah ke sportu – sport a zdraví
– vyjmenuje odlučitelné a neodlučitelné předpony; – zná pravidla užití těchto odlučitelných a neodlučitelných předpon; – užívá tyto odlučitelné a neodlučitelné předpony ve větné skladbě; – dokáže vyčasovat zvratná slovesa; – zná pravidla pro správné užití, předložek při stanovení časových údajů; – užívá těchto předložek při určení času (hodin), dnů v týdnu, ročních období, měsíců atd.; – rozdělí zeměpisné názvy – dle světadílů, států, měst, řek, pohoří; – užívá tyto názvy při konverzačních tématech; – vyjmenuje druhy souvětí v německém jazyce; – zná pravidla slovosledu po spojkách, – rozlišuje přímý a nepřímý pořádek slov; – prakticky užívá tyto znalosti při větné skladbě; – umí pravidla préterita, jeho užití, tvoření; – prakticky užívá tento minulý čas ve slohových pracích a při vyprávění; – umí vyskloňovat zájmeno jemand (někdo); – prakticky užívá toto zájmeno ve větě; – umí užívat zápor v německém jazyce; – zná pravidla tvoření a rozdíly v českém jazyce;	**Gramatika** – slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami – zvratná slovesa a jejich časování – časové údaje – stupňování přídavných jmen v přísudku, – stupňování příslovcí – zeměpisná jména – souřadicí spojky, bezespojkové věty – préteritum – zájmeno jemand (někdo) – zápor 47orde (nic), niemand (nikdo), nie – (nikdy)
– použije názvy dopravních prostředků pozemních, vodních, vzdušných a vyjádří jejich přednosti a zápory; – popíše, proč lidé cestují, kam cestují, čím cestují, rozdělí cestování v zimě a v létě; – popíše cestování vlakem (popis nádraží, nákup jízdenek); – vyjmenuje možnosti cestování Českou republikou; – pohovoří o pamětihodnostech významných měst; – popíše svou cestu, kterou zažil – popřípadě to co by chtěl navštívit a proč;	**Konverzace** Cestování – druhy dopravních prostředků, - tuzemská a zahraniční dovolená – cestování s cestovní kanceláří, soukromě – výhody a nevýhody určitého dopravního prostředku – osobní postoje k cestování, vlastní zážitky a zkušenosti z cestování

– umí vytvořit tvar perfekta; – zná zvláštnosti při tvoření perfekta; – dokáže prakticky užívat těchto tvarů ve větách a konverzaci; – ovládá tvary nepravidelných sloves; – užívá tvarů man a es ve větě; – zná rozdíly mezi německou a českou větnou skladbou (mezi nevyjádřeným podmětem); – zná pravidla užití allein a selbst ve větě, užívá těchto tvarů ve větách;	**Konverzace** Volný čas – zájmy – kultura – sdělovací prostředky – internet
– zná pravidla tvoření a užití 1. budoucího času; – prakticky užívá ve větách daných tvarů; – zná nazpaměť nejpoužívanější vazby sloves, přídavných jmen a podstatných jmen; – tvoří zájmenná příslovce v otázce a v odpovědi; – zná příslovce, po kterých následuje v otázce zjišťovací přímý pořádek slov; – umí vytvořit otázku zjišťovací;	**Gramatika** – 1. budoucí čas – slovosled ve vedlejší větě – vazby sloves, podstatných jmen a přídavných jmen – zájmenná příslovce – přímý pořádek slov v otázce zjišťovací
– popíše části lidského těla; – vyjmenuje různá onemocnění; – pohovoří o dobrých a špatných návycích, denním režimu, prevenci; – dokáže vyjádřit, jak se cítí, co mu chybí; – v rozhovoru předvede vyzvednutí léků v lékárně; – pohovoří o možnostech léčby, rekreace (domy, v nemocnici, v lázních, u moře); – dokáže popsat co je zdravý styl;	**Konverzace** Zdraví – nemoci, návštěva u lékaře – lidské tělo, popis lidského těla, zdraví druhy nemocí – zdravý styl života, co představuje, jak se uskutečňuje, návyky (stravování, pohyb, aktivní sport, stres, denní režim) – jak se udržet fit
– umí vyjmenovat spojky uvozující vedlejší věty; – zná slovosled věty vedlejší; – prakticky užívá těchto znalostí při tvoření vět; – umí vyskloňovat přídavná jména po členu určitém a neurčitém; – zná pravidla skloňování neurčitých zájmen; – dokáže vytvořit a užít řadové číslovky ve větě; – ví, jak se píše datum v německém jazyce; – zná rozdíly v psaní v českém a v německém jazyce; – zná podstatná a přídavná jména, po kterých vždy následuje závislý infinitiv; – dovede vytvořit větu se závislým infinitivem; – vyjmenuje předložky se 2. pádem, – prakticky užívá těchto předložek ve	**Gramatika** – některé typy vedlejších vět – skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém – neurčitá zájmena – zájmena einer, keiner, meiner (nějaký, žádný, můj) – řadové číslovky, datum, směrová příslovce, – infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu – předložky se 2. pádem

větách;	
2. ročník	
– popíše rodné město, kde žije, kolik obyvatel město má, jaké kulturní památky se v městě nacházejí; – pohovoří o kulturním životě (divadlo, kino, muzeum, výstavy); – orientace ve městě; – vyjádří svůj osobní vztah ke kultuře; – vyjádří se, jakou roli hraje kultura v jeho životě; – popíše, co rád čte; – uvede oblíbeného spisovatele, zda hraje či nehraje na hudební nástroj, jaký druh hudby poslouchá; – uvede oblíbeného zpěváka či zpěvačku;	**Konverzace** Město, kultura – kulturní život v našem městě, kultura v mém životě – popis města, památek, které se v rodném městě nacházejí (muzea, galerie, kostely, výstavy, ale také školy, hrady, zámky atd.) – popis osobních kulturních zájmů, četba – divadlo, hudba, hraní na hudební nástroj
– dokáže vytvořit a užít přirovnávací způsobové věty; – zná spojky uvozující tyto věty; – zná pravidla tvoření vztažných vět a slovosled v těchto větách; – dokáže prakticky užít těchto vět při konverzaci; – dokáže vyskloňovat přídavná jména v přívlastku a užít je ve větách; – dokáže vytvořit podstatné jméno z přídavného jména, slovesa, ale i z ostatních slovních druhů; – zná pravidla skloňování těchto zpodstatnělých jmen; – dokáže vytvořit konjunktiv préterita, prakticky užívá těchto tvarů ve větách; – zná pravidla tvoření slov v německém jazyce; – dokáže vytvořit slova např. skládáním, odvozováním, tvorbou zkratek, přejímáním z jiných jazyků;	**Gramatika** – přirovnávací způsobové věty – vedlejší věty účinkové – vztažné věty – stupňování přídavných jmen v přívlastku – zpodstatnělá přídavná jména a příčestí – konjunktiv préterita a opisná forma würde + infinitiv – tvoření slov
– uvede počet obyvatel hlavního města; – dokáže popsat Prahu z hlediska historického, ale i současnost; – zná názvy jednotlivých památek v německém jazyce; – dokáže popsat Královskou cestu; – vytvoří plán cesty pro návštěvu Prahy (buď osobní, nebo pro skupinu turistů); – uvede další významná města v ČR a jejich význam;	**Konverzace** – Praha – hlavní město České republiky a jiná významná města v ČR: nejvýznamnější památky v Praze – historické, např. Pražský hrad, Staroměstské náměstí, Václavské náměstí, Karlův most atd. – moderní Praha – dopravní obslužnost, letiště, obchody, obchodní centra, sportoviště atd. – další významná města v ČR – např. Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Poděbrady atd.

– dokáže popsat Českou republiku, pracuje s mapou, vyjmenuje a ukáže sousedy ČR na mapě; – vyhledá informace o Praze a České republice; – vyjmenuje hory, pohoří a nejvyšší horu ČR v německém jazyce; – zná nejvýznamnější řeky; – uvede geografické členění; – zná historický vývoj naší země; – vyjmenuje nerostné suroviny, které se u nás těží + místo těžby; – charakterizuje zemědělství v ČR – co se zde chová a pěstuje; – uvede druhy průmyslu, který je charakteristický pro ČR, oblast tohoto průmyslu; – zná nejdůležitější české výrobce; – vytvoří charakteristiku Čecha, jako příslušníka národa (co je typické pro každého Čecha, pro český národ); – dokáže najít potřebné informace na mapě; – v referátech se žáci navzájem seznámí s novými údaji – využijí znalosti z jiných předmětů (ČJL, DEJ, ZPV);	**Česká republika** – rozloha ČR – naši sousedé (hranice s kým a kde) – hory, pohoří, nejvyšší hora ČR – řeky v ČR – geografické členění ČR – nerostné suroviny – zemědělství a průmysl – kulturní dědictví
– uvědomuje si historické souvislosti vývoje těchto zemí v souvislosti s naší zemí; – zná hory, pohoří a nejvyšší horu dané země, – vyjmenuje řeky, které v dané zemi jsou + spojení s mořem; – ukáže na mapě tyto nejvýznamnější toky; – vyjmenuje nerostné suroviny, které se v zemi těží; – dokáže srovnat rozdíly v zemědělství v naší zemi a v těchto německy mluvících zemích; – vyjmenuje druhy průmyslu; – uvede stručnou charakteristiku dané země; – vyhledá a zpracuje v referátu další údaje (využije znalostí z OBN), z encyklopedie, průvodců vypíše údaje o zajímavých místech, městech, přírodě a informuje ostatní žáky; – vymění si informace o tradicích, o významných osobnostech z různých oblastí života (využije znalostí z ČJL, četby); – vyjádří přání navštívit některá pro něho zajímavá místa;	**Německy mluvící země** **Německo, Rakousko, Švýcarsko –** – historický vývoj těchto zemí – geografické členění – hory, pohoří, nejvyšší hora dané země – spojení s mořem, jezera, řeky – nerostné suroviny – ekonomika, zemědělství, průmysl, turismus – významná města, místa – přírodní krásy – významné osobnosti, tradice
– vyjadřuje se ústně i písemně ke	**Odborné výrazy sociální politiky**

stanoveným tématům; – prakticky užívá svých znalostí této odborné terminologie; – vyjádří svůj názor na problémy týkající se zaměstnanosti; – popíše systém sociálního zabezpečení a sociální ochrany v ČR.	**a sociální péče** **Sociální zabezpečení v ČR** – slovní zásoba k dané problematice (z oblasti péče o klienta, o seniory, o dítě) – případy poskytování sociální pomoci – formy poskytování sociální pomoci, zařízení sociální péče, odborná praxe

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.4 Ruský jazyk

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	30	70

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Cílem výuky ruského jazyka je vytvořit u žáků obecné předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností. Výuka je zaměřena na rozvoj komunikativních kompetencí – ústní i písemné, na rozšíření celkového kulturního obzoru, na rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka. Žák se naučí pracovat se slovníkem i autentickými cizojazyčnými materiály. Je schopen vytvořit souvislý text, orientovat se v lehčím odborném textu a zvládnout obecné komunikační situace. Během svého studia si žák osvojí novou slovní zásobu v rozsahu asi 3000 slov.

Charakteristika učiva

Hlavní složka učiva spočívá v rozvoji komunikačních dovedností, prohlubování gramatických forem osvojených na základní škole, osvojení si složitějších frazeologických struktur, zkvalitňování výslovnosti. Žák je také schopen tyto poznatky a dovednosti používat v praxi. Dále je seznámen s reáliemi rusky mluvících zemí.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní poslech s porozuměním, práce s texty, mluvený a psaný projev.
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby, včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stránky jazyk, morfologie a větná skladba, pravopis, slovní zásoba a její tvoření
- do výuky jsou zařazeny reálie zemí příslušné jazykové oblasti a jejich porovnání z oblasti reálií České republiky a zemí příslušné jazykové oblasti.

Strategie výuky

Výuka probíhá v jazykových učebnách, třída se dělí na skupiny. Žáci používají jak učebnici stanovenou učitelem, tak i další materiály (slovníky, časopisy, autentické materiály). Dle možností využívají multimediální výukové programy a internet jako zdroj informací.

Výuka je kognitivně komunikativní, řečové dovednosti jsou trénovány na základě simulace určitých situací, ve kterých žáci používají vhodné frazeologické obraty. Vhodnými metodami jsou rozvíjeny gramatické, lexikální schopnosti žáků, důraz je kladen na rozvoj poslechových dovedností. Je vhodné používat ve výuce jazykové hry, skupinové aktivity, projektové úlohy, využívat písničky, hádanky a rébusy, zařazovat doplňkovou četbu. Zpětnou vazbou si učitel ověřuje míru osvojení učiva a podporuje v žácích samostatnost, iniciativu a schopnost sebehodnocení. Žák je schopen se domluvit v běžném životě, své jazykové schopnosti dokáže použít při zpracování textu, získávání informací, zvyšuje svou šanci uspět na trhu práce (je schopen sestavit žádost o zaměstnání, životopis, inzerát).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Při hodnocení je kladen důraz na stupeň porozumění souvislému mluvenému i písemnému projevu vyučujícího i rodilého mluvčího v přiměřeném rozsahu probíraných jazykových prostředků, schopnost se samostatně a gramaticky správně vyjadřovat na všeobecná a vybraná odborná témata, vyjádřit své názory, postoje, souhlas i nesouhlas s názory jiných a schopnost sdělit hlavní myšlenky nebo informace ze slovního projevu či přečteného textu, schopnost vyjádřit vlastní myšlenky ve formě dopisu či jiného sdělení.

Uplatňuje se známkování i slovní hodnocení žáka, využívány jsou didaktické testy. Zohledňován je i přístup žáků, samostatné plnění úkolů, kreativita. Kromě obsahové, gramatické a stylistické správnosti se hodnotí rovněž dodržování ortografických a ortoepických pravidel. V každém ročníku jsou kromě dílčích testů stanoveny dvě písemné pololetní práce.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni samostatně se věnovat učení a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání;
- znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- byli motivováni k celoživotnímu učení, překonává překážky a jsou vytrvalí v zájmu úspěšnosti učení;
- ovládali různé metody učení a využívali ke svému učení různé informační zdroje;
- sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímají hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni úspěšně budovat svoji profesní kariéru a byli připraveni zvládat podnikatelské činnosti;
- měli přehled o zdrojích informací a poradenských službách týkajících se vzdělávání a trhu práce;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, požadavcích na výkon odborné kvalifikace a o základních pracovně-právních vztazích;
- jednali aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje sebe i svoji odbornost;
- měli odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, jsou připraveni přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, že žáci:

- spolupracují s ostatními lidmi, odpovědně se podílí na realizaci společných pracovních i jiných činností;
- podporují nekonfliktní soužití s druhými lidmi;
- dovedou se adaptovat se na měnící životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňuje;
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, že žáci:

- využívají při výuce i studiu digitální zařízení, různé aplikace a nástroje umělé inteligence;
- získávají, analyzují a sdělují data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- obhajují své názory a vyjadřují se za pomocí digitálních prostředků;

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky, ohleduplností a respektem k druhým.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, že žáci:

- určí příčiny problému, získají informace potřebné k jeho řešení, navrhnou způsob řešení, popř. varianty řešení, zváží možné pozitivní i negativní dopady;
- pojmenují a analyzují vzniklý problém (problematickou situaci) v celém jeho kontextu;
- spolupracují při řešení úkolu s jinými lidmi (týmové řešení);
- uplatňují při řešení úkolů různé metody myšlení, volí prostředky vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- zvolí optimální postup řešení, zdůvodní jej a vysvětlí postup řešení jiným lidem, vyhodnotí výsledek.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni souvisle se vyjadřovat v písemné i ústní formě a volit komunikační strategie a prostředky adekvátně situaci;
- vyjadřují se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentují, zpracovávají souvislé, obsahově i stylisticky náročnější texty;
- zvládají komunikaci při běžné komunikaci v cizojazyčném prostředí;
- využívá cizí jazyk pro základní pracovní komunikaci (např. zvládá odbornou terminologii a pracovní pokyny, orientuje se v jednodušším odborném textu);
- vedou konstruktivní dialog, formulují a obhajují své názory a postoje ústně i písemně a způsobem odpovídajícím dané situaci, adekvátně reagují na projevy druhých lidí;
- zaznamenávají písemně základní myšlenky a údaje z textů a přednášek, diskusí, porad apod.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- žili v souladu s hodnotami a principy humanity, demokracie a udržitelného rozvoje a uznávali kulturní hodnoty;
- uznávali rozdíly mezi hodnotovými systémy různých náboženských nebo etnických skupin a potřebu vzájemné kritické tolerance v multikulturním soužití;
- zajímají se o politické a společenské dění u nás i ve světě a jsou schopni kriticky přistupovat k realitě, vytváří si vlastními argumenty podložený názor;
- dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí, přispívají k uplatňování hodnot demokracie;
- jednají odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- chápou význam kvalitního životního prostředí pro člověka a jednají v duchu udržitelného rozvoje, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- váží si kulturních hodnot a tradic vlastního národa, Evropy a ostatních světových civilizací.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, se učil být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;

- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociálního prostředí,
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí
Žák je veden k tomu, aby:
- poznával svět a učil se mu rozumět;
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti;
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a digitální svět
Žák je veden k tomu, aby:
- využíval digitální technologie k vyjádření a obhajobě svých názorů;
- využíval digitálních nástrojů k vlastnímu vzdělávání;
- získával informace z různých zdrojů, sdílel je a předával je vhodným způsobem;
- využíval digitální technologie bezpečně a tvořivě při práci, při učení a ve volném čase.

Mezipředmětové vztahy
- Český jazyk a literatura
- Informační technologie
- Právo
- Ekonomika podniku

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – umí číst plynule a srozumitelně, rozumí věcně i jazykově přiměřeným textům a také jednoduchým odborným textům, orientuje se v textu, umí v textu nalézt důležité informace, hlavní a vedlejší myšlenky; – umí používat tištěný nebo elektronický slovník a bez potíží přeložit text přiměřené obtížnosti; – umí pochopit význam neznámých slov a výrazů dle kontextu a způsobu tvoření; – umí porozumět plynulým projevům a krátkým dialogům rodilých mluvčích pronášených spisovným jazykem i s obsahem dobře odhadnutelných výrazů;	**1. Jazykové prostředky** – Výslovnost (přízvučné a nepřízvučné slabiky, střídání а/о, я/и, správná výslovnost slabik s е,ё,ю,я, výslovnost sloves na – тся a – ться) – Slovní zásoba a tvoření slov – Slovesa: časování, minulý a budoucí čas, zvratná slovesa – Zájmena: časování – Podstatná jména – rody, číslo, skloňování. – Rusko-česká homonyma – Gramatika: základní podoba vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích
– umí vyslovovat nejblíže přirozené výslovnosti; – v písemném projevu používá správnou grafickou podobu jazyka; – umí správně tvořit slova daného jazyka pomocí základních způsobů; – umí správně používat slovní zásobu a také vybranou frazeologii; – uplatňuje běžné gramatické prostředky;	**2. Řečové dovednosti** – Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu – Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem včetně odborného – Produktivní řečová dovednost ústní – mluvení v situacích podle tématu – Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě reprodukce – Překlad ruského textu přiměřené obtížnosti – Interaktivní řečové dovednosti – Interakce ústní a písemná
– umí se správně vyjádřit ústně i písemně ke stanoveným maturitním tématům; – umí použit slovní zásobu pro každodenní řečové situace;	**3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** – Denní režim – Pozdravy, rozloučení, žádost, prosba, odmítnutí apod. – Rodina a domácí zvyky – Práce a zaměstnání – Vedení a udržování konverzace
2. ročník	
– umí vyslovovat nejblíže přirozené výslovnosti; – v písemném projevu používá správnou grafickou podobu jazyka; – umí správně tvořit slova daného	**1. Řečové dovednosti** – Produktivní řečová dovednost ústní – Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě reprodukce

jazyka pomocí základních způsobů; – umí správně používat slovní zásobu a také vybranou frazeologii; – uplatňuje běžné gramatické prostředky.	– Překlad ruského textu přiměřené obtížnosti – Popis obrázku – Produktivní řečová dovednost ústní – Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu – dopis, pozvánka, příběh, popis, zpráva
	2. Jazykové prostředky – Podstatná jména – rody, číslo, skloňování – Přídavná jména – rody, číslo, skloňování. – Slovesa: časy, slovesa dokonavá a nedokonavá, podmiňovací způsob, slovesný rod, slovesné vazby – Zájmena: přivlastňovací, tázací, ukazovací atd. – Gramatika: konstrukce sloužící k vyjádření záporu, vyjádření časových a prostorových vztahů – Grafická podoba jazyka a pravopis, další pravidla interpunkce
– umí se správně vyjádřit ústně i písemně ke stanoveným maturitním tématům; – umí použit slovní zásobu pro každodenní řečové situace;	**3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** – Bydlení – Příroda, cestování – Stravování – Nakupování – Orientace ve městě
3. ročník	
– vyslovuje co nejblíže přirozené výslovnosti; – vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie; – vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov daného jazyka; – uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka; – používá běžné gramatické prostředky;	**1. Řečové dovednosti** – Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu – Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem včetně odborného – Produktivní řečová dovednost ústní – Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu – dopis, pozvánka, příběh, popis, zpráva, – Překlad ruského textu přiměřené obtížnosti
	2. Jazykové prostředky – Prohloubení a opakování jazykových a gramatických prostředků z 1. a 2. ročníku – Zvuková stránka jazyka – intonace, slovní a větný přízvuk, vázání – Číslovky: skloňování, řádové číslovky – a 3. stupeň přídavných jmen – Předložky, vazby v tázacích větách – Slovesa: rozkazovací způsob

	– Pravopis, opakování a prohloubení pravidel interpunkce
– vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům; – vhodně řeší každodenní řečové situace. – má faktické znalosti především o základních geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech dané země, – zná základní společenské zvyklosti a specifika;	**3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** – Osobní údaje, životopis – Dům a domov – Volný čas a zábava – Jídlo a nápoje – Služby – Cestování – Péče o zdraví – Nakupování – Vzdělání – Česká republika – Komunikační situace – Jazykové obraty
– vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům; – prakticky užívá svých znalostí této odborné terminologie; – vyjádří svůj názor na problémy týkající se zaměstnanosti; – popíše systém sociálního zabezpečení a sociální ochrany v ČR.	**4. Odborné výrazy sociální politiky a sociální péče** **Sociální zabezpečení v ČR** – Slovní zásoba k dané problematice (z oblasti péče o klienta, o seniory, o dítě) – Případy poskytování sociální pomoci – Formy poskytování sociální pomoci, zařízení sociální péče, odborná praxe

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.5 Zdravotní nauka

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	0	0	20

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Předmět zdravotní nauka má žáky vybavit znalostmi z anatomie, fyziologie a patologie člověka. Součástí tohoto předmětu jsou i základy hygieny, tj. vztahy mezi prostředím a organismem, jejich vývoj a interakce.

Charakteristika učiva

Zdravotní nauka patří do vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Ve výuce se vytváří odborný základ pro předmět pečovatelství. Žák se rovněž naučí orientovat se v problematice vzniku závislosti na drogách, chápat význam prevence, ochraňovat své zdraví i zdraví svého budoucího klienta

Vzdělávání směřuje k tomu, že žák:
- zná stavbu a funkci orgánů zdravého lidského organismu;
- zná faktory ovlivňující pozitivně i negativně zdravotní stav;
- má znalosti o nejčastějších chorobách se sociálním dopadem, jejich projevech, sociálních důsledcích a prevenci včetně závislostí;
- ovládá zásady první pomoci.

Strategie výuky

Předmět je koncipován jako teoretický. Ve výuce je vhodné využít klasické i alternativní (aktivizující) vyučovací metody. Výuku je možné doplnit odbornými přednáškami.

Při hodnocení klademe důraz na:
- kvalitu porozumění učivu
- schopnost aplikovat poznatky v praxi
- na zájem žáků o obor

Forma hodnocení:
- testy
- ústní zkoušení
- individuální práce s pracovním listem

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence
Kompetence k celoživotnímu učení tím, že žák:
- má pozitivní vztah k učení a sebevzdělávání;
- ovládá různé metody učení;

- využívá ke svému samostudiu různé informační zdroje;
- vytváří si vhodný studijní režim a podmínky;
- zná možnosti svého dalšího profesního vzdělávání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání tím, že žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- si uvědomuje význam celoživotního učení;
- je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.

Personální a sociální kompetence tím, že žák:

- posuzuje své fyzické a duševní možnosti;
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- spolupracuje v týmu na řešení problémů;
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí.

Digitální kompetence tím, že žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Kompetence k řešení problémů tím, že žák:

- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence tím, že žák:

- se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a vhodně se prezentuje;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné i ústní podobě, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- se aktivně účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- se učí umění naslouchat;
- se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- společensky vystupuje a profesionálně jedná ve styku s klienty.

Matematická a finanční gramotnost kompetence tím, že žák:

- umí číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).
- umí interpretovat statistické údaje

Občanské kompetence a kulturní povědomí tím, že žák:

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí;
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout.

Usilovat o vyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- chápe kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňuje požadavky a potřeby klienta.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., že absolvent:

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- nakládá s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování;
- prakticky se orientuje v příčinách a formách sociálního vyloučení, má přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
- zná příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislostí, násilí, možnosti jejich řešení a prevence;
- prakticky se orientuje v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o dítě.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- poskytuje vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;
- zajišťuje nebo pomáhá klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťuje samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřuje.

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn., že absolvent:

- realizuje činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- využívá ve své práci odpovídajícím způsobem empatickou, asertivní a autentickou komunikaci a motivaci;
- sleduje a využívá nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a schopnost morálního úsudku, aby hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotili a optimálně využívali masová média pro své různé potřeby, dovedli jednat s lidmi, hledali

kompromisní řešení, vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace;

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví, aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, chránili životní prostředí a osvojili si zásady zdravého životního stylu;

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby používali digitální nástroje k učení a profesnímu růstu, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci, ke komunikaci s úřady, aby pracovali v digitálním světě s ohledem na bezpečnost, aby chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím, aby při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby, aby při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami, aby znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti, aby aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě, aby získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, aby při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.

Mezipředmětové vztahy

- Pečovatelství
- Péče o dítě do 3 let
- Informační technologie
- Odborná praxe

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
	1. Úvod – Význam předmětu
Žák: – je schopen popsat stavbu celé buňky a její funkci; – popíše, jak se z buněk skládá celý organismus; – vysvětlí, jak se buňky rozmnožují a jakou roli má DNA; – popíše zhoubné bujení buněk;	**2. Nauka o buňce** – Stavba buňky, dělení buňky – Stavba tkání – Mezibuněčný prostor – Podstata vzniku buněčných poruch – Toxicita v buňkách
– zná anatomii kostí; – popíše celou kostru, zná základní kosti hlavy, trupu, končetin; – popíše jednotlivé druhy svalstva, pochopí rozdíl mezi hladkou svalovinou a kosterní; – popíše fyziologii pohybu; – je schopen vysvětlit podstatu základních poruch a nemocí, které se týkají celé opěrné soustavy;	**3. Kosterní a pohybová soustava** – Kost – Kostra – Svalstva, vazivo – Pohyb
– popíše složení krve a lymfy a vysvětlí jejich funkci; – podrobně popíše a pochopí funkci imunitního systému; – vysvětlí pojem zánět; – popíše sražení krve; – pochopí funkci sleziny; – vysvětlí nejčastější poruchy krvetvorby;	**4. Tělní tekutiny** – Krev – Lymfa – Imunita – Slezina
– popíše a vysvětlí funkci oběhové soustavy; – charakterizuje jednotlivé typy cév; – popíše stavbu srdce a vysvětlí jeho fungování; – popíše malý a velký oběhový systém; – je schopen vysvětlit podstatu základních poruch a nemocí oběhového systému; – umí poskytnout první pomoc;	**5. Oběhová soustava** – Druhy cév – Srdce – Oběhové systémy
– popíše funkci dýchací soustavy; – pochopí fyziologii dýchání; – orientuje se v typech dýchání; – zná, čím se nechá zlepšit vitální kapacita plic; – zná nejčastější zdravotní potíže v oblasti dýchání; – vysvětlí škodlivost kouření a čichacích drog;	**6. Dýchací soustava** – Význam, složení dýchací soustavy – Typy dýchání – Vitální kapacita plic

– zná význam trávicí soustavy a je – schopen popsat jednotlivé části; – charakterizuje rozdělení zubů a zná péči o chrup; – pochopí fyziologii trávení a orientuje se v nejdůležitějších; – vysvětlí význam v tlustém střevě; – vysvětlí význam vlákniny pro člověka a jeho zdraví; – orientuje se v základních výživných směrech; – zná nejčastější choroby;	**7. Trávicí soustava** – Složení – Fyziologie trávicího procesu – Defekace
– vysvětlí význam vylučovací soustavy; – vysvětlí pojem autointoxikace a dialýza; – popíše stavbu ledvin a nefronu; – zná tvorbu moči a fyziologii močení; – vyloží význam kůže; – zná kožní útvary; – vysvětlí vývoj mléčné žlázy a tvorbu mléka; – zná nejčastější choroby vylučovacího ústrojí;	**8. Vylučovací soustava** – Význam – Fyziologie – Ledviny, kůže – Kožní útvary
– popíše složení nervové soustavy, vysvětlí funkce mozku a míchy, neuronu; – rozliší sympatický a parasympatický nervový systém; – pochopí význam u neuronu; – zná reflexy, rozliší podmíněný a nepodmíněný; – popíše nejčastější poruchy nervové soustavy; – vysvětlí pojem psychosomatický;	**9. Nervová soustava** – Význam – Fyziologie – Reflexy – Úrazy míchy
– zná rozdíl mezi žlázou s vnitřní sekrecí a s vnější sekrecí; – pochopí význam hormonů a jejich využití těla spolu s NS; – podrobně popíše vznik stresu, jeho důsledky a význam pro člověka; – zná nejčastější hormonální poruchy; – zná princip hormonální antikoncepce; – popíše vazbu mezi žlázami;	**10. Žlázy s vnitřní sekvencí** – Jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí – Význam jejich hormonů
– pochopí význam smyslů; – vysvětlí stavbu a fyziologii smyslových orgánů; – popíše nejčastější zdravotní poruchy;	**11. Smyslové orgány** – Význam smyslu – Oko, zrak – Ucho, sluch – Hmatová tělíska, hmat
– orientuje se v problematice vzniku závislosti na drogách; – chápe význam prevence; – správně využívá odborné termíny; – vysvětlí využití K center; – zná jednotlivé drogy;	**12. Drogy** – Závislost – Typy drog – Důsledky užívání drogy – Prevence

– pochopí význam znalostí z anatomie a fyziologie; – umí ochraňovat své zdraví i zdraví svého budoucího klienta; – naučí se relaxovat; – pochopí základy hygieny; – vysvětlí typy a přenos infekcí.	**13. Péče o starého člověka** – Zdraví – Nemoc – Psychohygiena – Hygiena – Infekce

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.6 Informační technologie

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	20	60

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Cílem vzdělávání v informačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních technologií a pracovat s informacemi.

Žáci porozumí základům informačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení, používaného v příslušné profesní oblasti).

Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně komunikovat pomocí internetu a pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních technologií), tj. vyhledávat informace, ověřovat jejich pravdivost a úplnost a dále je zpracovávat.

Podstatnou část informatického vzdělávání představuje práce s výpočetní technikou.

Vzdělávání v informačních technologiích je dále vhodné rozšířit podle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být změny na trhu práce, vývoj informačních technologií a specifika oboru, v němž je žák připravován.

Předmět informační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky IT a efektivně je využívali jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání i výkonu povolání, ale i v soukromém a občanském životě. Žáci si v rámci předmětu upevní představu o výpočetní technice jako takové, naučí se pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, vyhledávat a zpracovávat informace, komunikovat pomocí internetu, ale i pracovat s dalšími prostředky informačních technologií.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v nástavbovém studiu navazuje na požadavky vymezené pro tuto oblast v RVP pro tříleté obory vzdělání s výučním listem kategorie H a na reálné dovednosti žáků. Žáci si prohloubí osvojené dovednosti, naučí se používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením (včetně specifického programového vybavení používaného v příslušné profesní oblasti).

Z důvodu provázanosti témat a návaznosti na předchozí vzdělávání se budou jednotlivé tematické celky prolínat a cyklicky opakovat tak, aby žáci přecházeli k náročnějším tématům a úkolům.

Učivo prohlubuje znalosti žáků získané v předchozím vzdělávání a jako průřezové téma pomáhá žákům k lepším výsledkům i v ostatních předmětech.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Dalším úkolem bude vyrovnání úrovně připravenosti žáků přicházejících z různých středních odborných škol.

Učivo je zařazeno do výuky 20 konzultací v každém ročníku. Důraz je kladen především na tematické celky, ve kterých jsou obecné poznatky využívány v odborné praxi.

Strategie výuky

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Je-li použita metoda výkladu, ihned následuje praktické procvičení vyloženého učiva. Ve výuce se klade důraz na samostatnou práci, řešení komplexních úloh, vhodné je uplatňovat projektový přístup (typ komplexní praktické úlohy, umožňující aplikaci širokého spektra dovedností žáka; projekt je zpravidla týmovou prací). Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Posloupnost probíraných učebních látek zachovává vhodné návaznosti učiva a podporuje výuku v ostatních předmětech.

Z důvodu faktické provázanosti témat se jednotlivé tematické celky neustále prolínají a jejich výuka mnohdy probíhá v několika cyklech tak, aby žáci k náročnějším tématům přešli teprve po zvládnutí základů. Některé tematické celky tak budou během studia zařazeny několikrát, ovšem vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností tak, aby znalosti a dovednosti gradovaly v nejvyšším ročníku.

Další učivo je řazeno dle aktuálních vzdělávacích potřeb tak, aby zohledňovalo specifika oboru, podporu výuky v jiných vyučovacích předmětech, změny na trhu práce a vývoj v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Podklady pro klasifikaci jsou založeny na kombinaci známek, které žáci získávají z testů, referátů, praktických úkolů a samostatných projektů. Ústní zkoušení je zařazeno jako doplňující faktor.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence

Personální a sociální kompetence – při práci se učí spolupracovat.

Digitální kompetence

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Kompetence k řešení problémů – schopnost řešit problémy.
Komunikativní kompetence – v rámci výuky se žáci učí komunikovat prostřednictvím internetu, psát texty, vytvářet vlastní prezentace.
Matematická a finanční gramotnost – žáci jsou vedeni k aplikaci matematických postupů.

Odborné kompetence
Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik.

Aplikace průřezových témat
Člověk a digitální svět
Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Mezipředmětové vztahy:
- Využití IT se prolíná ve všech předmětech.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – zná a respektuje pravidla pro práci s IT; – užívá školní informační systémy;	**1. Úvod** – ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s prostředky IT; – školní informační systémy;
– identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; – rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; – popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; – rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; – na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; – efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	**2. Digitální technologie** **Hardware a software** – zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; – současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; – připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; – souborový systém a paměťová úložiště; – operační systémy; – aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); – zařízení s vestavěnými systémy;
– interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; – odhaluje chyby v datech; – porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; – aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; – formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; – převede data z jednoho modelu do	**3. Data, informace a modelování** – data a informace, interpretace dat; – informace a množství informace v datech; – chyby v datech a kontrola dat; – kódování informací a dat; – záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; – datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); – model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); – vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; – statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; – strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika;

jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; – zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	
– porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; – rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; – identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	**4. Počítačové sítě a síťové služby** – internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; – typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; – fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; – cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; – webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
– vytváří pomocí textového editoru dokumenty a dokáže je opravit; – vkládá do textu různé objekty a dokáže je upravit; – používá klávesové zkratky a speciální znaky při práci s textem; – využívá funkce záhlaví a zápatí; – porozumí funkci a principům tabulkového procesoru; – vytváří a modifikuje jednoduchou tabulku; – používá klávesové zkratky; – využívá automatické funkce;	**5. Aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti** **Textový editor** – font, velikost a řezy písma; – formát odstavce; – odrážky a číslování; – klávesové zkratky a speciální znaky; – kopírování a vkládání textu; – vkládání objektů; – záhlaví a zápatí; **Tabulkový procesor** – buňka, list; – formátování buněk; – jednoduché tabulky; – klávesové zkratky; – automatické funkce (součet, průměr); – podmíněné formátování;
2. ročník	
– zpracovává výsledky své práce s využitím funkcí aplikačního software a multimediálních technologií; – transformuje informace z libovolného média do elektronické podoby a tvořivě přistupuje k jejich vizualizaci; – respektuje etické a právní požadavky s prezentováním a publikováním informací;	**1. Prezentační programy** – základní pravidla tvorby prezentací; – typy objektů snímků, grafický návrh; – hypertextové odkazy v prezentaci; – animace snímku; – nastavení časování prezentace; – způsoby tisku snímků;

– prokáže schopnost prezentace;	
– vysvětlí pojem strojové učení; – při řešení úkolu s pomocí AI vytvoří vhodný prompt; – dokáže výsledky generované pomocí AI dále použít;	**2. Umělá inteligence** – strojové učení; – techniky psaní promptů; – využitelnost v praxi; – halucinace v AI; – další rizika spojená s využitím AI;
– chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost;	**3. Bezpečnost v digitálním prostředí** – způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); – sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat);
– zná a respektuje zásady autorského práva; – uvědomuje si zásady GDPR;	**4. Legislativa v oblasti informačních technologií**
– zná a dodržuje běžná typografická pravidla; – používá na základní uživatelské úrovni textový procesor pro tvorbu a úpravu strukturovaných textových dokumentů; – vkládá do textu objekty jiných aplikací; – pracuje se styly a šablonami; – exportuje a importuje data mezi základními a běžně používanými formáty;	**5. Aplikační software – MS Word** – formátování textu; – pravidla typografie; – ukládání a editace textu; – vkládání dalších objektů do textu; – tabulky; – styly; – funkce kontroly pravopisu; – jak vytvořit obsah; – šablony a jejich využití; – export a import dat;
3. ročník	
– používá na základní uživatelské úrovni tabulkový procesor; – vkládá do tabulek data různých typů a upravuje jejich formát; – graficky prezentuje data z tabulek – tvoří jednoduché grafy, připravuje výstupy pro tisk a tiskne je; – vkládá do tabulek objekty jiných aplikací; – exportuje a importuje data mezi základními a běžně používanými formáty; – tvoří jednoduché vzorce, používá základní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění;	**1. Aplikační software – MS Excel** – ukotvení příček; – filtrování dat; – řazení dat; – číselné řady; – přednastavený formát tabulek a styly buňky; – další funkce; – tvorba jednoduchých vzorců; – tvorba jednoduchých grafů;
– na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; – rozdělí zadání nebo problém na menší	**2. Tvorba, testování a provoz softwaru** **Požadavky a analýza** – specifikace a popis řešeného

části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; – navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; – ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; – vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; – testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; – spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;	problému, požadavky na řešení; – analýza a dekompozice (rozložení) problému; **Tvorba a vývoj** – základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly); – návrh algoritmů a datových struktur; – zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací programovací jazyk); – využívání hotových komponent; **Testování** – druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; – způsoby a druhy testování softwaru; – spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; **Běh a provoz** – verze programu, instalace a aktualizace programu; – hlášení a evidence závad, logování – a sledování provozu; – nápověda a licence programu;
– analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; – vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; – vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; – identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; – navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; – navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; – třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; – navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové	**3. Informační systémy** – účel a charakteristika informačního systému nebo služby; – veřejné nebo oborové informační systémy a služby; – uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); – uživatelské účty, role, oprávnění – a bezpečnost v informačních systémech; – datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; – definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; – zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); – vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); – hromadné zpracování dat, export a import;

stavy a jejich příčiny;	
– seznámí se s možnostmi práce s balíky kancelářského SW jako celkem; – ovládá návrh databáze a běžné práce v databázovém programu;	**4. Aplikační software – rozšíření znalostí** – balíky kancelářského software; – databáze; – sdílení a výměna dat; – import a export dat;
– kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; – v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů; – s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit.	**5. Bezpečnost v digitálním prostředí** – digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; – sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy; – rizika spojená s využitím sociálních sítí; – digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; – rizika spojená s využitím AI.

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.7 Ekonomika podniku

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	30	30	80

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Předmět ekonomika podniku:

- vede žáky k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě,
- úkolem je vypěstovat v žácích schopnost hodnotit číselné údaje pro podnikatelské rozhodování a návyk kontrolovat výsledky své práce,
- seznamuje žáky se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci či podnikatelé budou pohybovat,
- učí žáky pochopit fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a základnímu principu hospodaření podniku,
- učí žáky uplatňovat ekonomickou efektivnost při podnikových činnostech, jednat hospodárně a v souladu s etikou podnikání,
- předává žákům vědomosti o podnikání, managementu, marketingu, mzdové soustavě, finančním trhu, bankovnictví, pojišťovnictví, vývoji a struktuře národního hospodářství a státním rozpočtu,
- učí žáky základním ekonomickým dovednostem, které pak využívají v praxi,
- učí žáky využívat různé zdroje informací k doplnění svých znalostí a k vypracování jednoduchých samostatných úkolů.

Výchovně vzdělávací cíle

Po absolvování výuky předmětu žák:

- je schopen pracovat s odborným textem a získávat z něho potřebné informace,
- rozumí obsahu základních ekonomických pojmů a je schopen je správně používat,
- chápe mechanismus fungování trhu a dovede jej aplikovat na příkladech,
- dokáže charakterizovat a pojmenovat jednotlivé makroekonomické jevy a efektivně vyhodnotit působení těchto jevů na fungování podniku,
- chápe podstatu a cíl podnikání, umí rozlišit právní formy podnikání,
- zná obsah a průběh příslušné hlavní činnosti,
- orientuje se v situaci na trhu práce a v pracovněprávních vztazích,
- umí charakterizovat strukturu majetku podniku a jeho zdrojů, dovede vypočítat hodnotu majetku a zdrojů,
- chápe princip hospodaření podniku, ví, jak se zjišťuje hospodářský výsledek podniku a dovede jej vypočítat,
- chápe podstatu mzdy, umí rozlišit základní druhy mezd a provést jejich výpočet,
- chápe ekonomickou podstatu daní, má přehled o daňové soustavě, zná základní povinnosti podnikatele vůči státu,
- chápe podstatu zdravotního a sociálního pojištění, umí vypočítat jeho výši,
- chápe a umí interpretovat makroekonomické souvislosti typických hospodářských jevů.

Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici. Obtížné postavení absolventa jako nezaměstnaného či zaměstnance u malých firem vede k nutnosti zařadit učivo o pracovněprávních vztazích a o způsobech hledání zaměstnání.

Ve výuce se klade především důraz na osvojení praktických dovedností, protože ekonomické vědomosti a dovednosti jsou nutným prostředkem k jeho lepšímu uplatnění ve světě práce. Předmět rozvíjí zejména dovednost řešit problémy a problémové situace např. volba právní formy podnikání, tvorba podnikatelského záměru, jednoduchý průzkum trhu a další.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z odborného okruhu rámcově vzdělávacího programu. Je vyučován ve všech třech ročnících. Skladba ekonomického vzdělání spočívá v první řadě v osvojení základů ekonomického myšlení a obchodně-podnikatelských aktivit. Dále bude učivo zaměřeno na orientaci v ekonomických jevech a procesech tržního hospodářství, na orientaci v právních aspektech obchodně-podnikatelských vztahů a získání znalostí o podnikových činnostech.

Strategie výuky

V hodinách ekonomiky budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad navazující na texty učebnice a platné právní normy (např. daňové zákony, živnostenský zákon, občanský zákoník, zákon o obchodních korporacích, zákoník práce),
- referáty, při jejichž zpracovávání využívají žáci odbornou literaturu, popřípadě internet,
- ve vhodných tematických celcích jsou zařazeny konkrétní příklady z reálné praxe,
- využití prostředků výpočetní techniky k vyhledávání aktuálních informací prostřednictvím internetu a jejich aplikace při řešení úkolů,
- práce s aktuálními formuláři (žáci je získávají samostatně prostřednictvím internetu nebo příslušných institucí),
- samostatná, popř. skupinová práce, vystoupení žáků na aktuální téma,
- dle možností exkurze a přednášky odborníků z praxe (např. podnikatelů, pracovníků úřadu práce).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Při hodnocení se uplatňuje sebehodnocení, kolektivní hodnocení a individuální přístup k žákům.

Je založeno na kombinaci známek, které žáci získávají z testů, referátů, praktických úkolů a ústního zkoušení.

Žáci jsou hodnoceni na základě svého písemného či ústního projevu. Písemné hodnocení se realizuje pomocí testů. Při ústním hodnocení (zkoušení) je zohledňována úroveň slovního projevu i věcné a odborné správnosti. Hodnocení je zaměřeno nejen na znalosti a dovednosti, ale také na formu a kvalitu jejich interpretace. Hodnocení se dále zaměřuje na celkový aktivní přístup žáka k výuce v hodinách, plnění zadaných úkolů a cvičení.

Důraz je kladen na hloubku porozumění učiva a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence
Kompetence k celoživotnímu učení tím, že žák:
- mít pozitivní vztah k učení a sebevzdělávání;
- využívá ke svému samostudiu různé informační zdroje např. odborná ekonomická periodika, denní tisk, internet, využívat zkušeností svých i ostatních lidí;
- zná možnosti svého dalšího profesního vzdělávání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám tím, že žák:
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru a může se tak rozhodovat zodpovědně o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- má reálnou představu o požadavcích na pracovní místo, na odbornou kvalifikaci, má přehled o mzdových a platových podmínkách ve svém oboru;
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., že chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- rozumí podstatě a principům podnikání;
- má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- vyhledává a posuzuje podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí.

Personální a sociální kompetence tím, že žák:
- si plánuje a vytváří pracovní kariéru, je schopen se adaptovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- řeší své ekonomické záležitostí, je finančně gramotný;
- přijímá odpovědnost za vlastní práci;
- uznává autoritu nadřízených;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předchází osobním konfliktům;
- je připraven na stresové situace a umí se s nimi vyrovnat;
- preferuje zdravý životní styl.

Digitální kompetence tím, že žák:
- využívá znalosti práce s osobním počítačem a s dalšími prostředky informační a komunikační techniky při plnění úkolů a celoživotním učení;
- ovládá nástroje z oblasti umělé inteligence;
- vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků a v digitálním prostředí jedná eticky.

Kompetence k řešení problémů tím, že žák:
- s využitím nabytých vědomostí řeší samostatně nebo v týmu pracovní i jiné problémy;
- dokáže získat informace potřebné k řešení vybraného ekonomického problému, zvolit optimální způsob řešení a seznámit s postupem řešení ostatní;
- přijímá radu i kritiku.

Komunikativní kompetence tím, že žák:
- účastní se aktivně diskusí nad aktuálními ekonomickými problémy a formuluje a obhajuje své názory a postoje v těchto diskusích;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle ústně i písemně, přehledně a jazykově správně;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odborné ekonomické terminologie.

Matematická a finanční gramotnost tím, že žák:
- interpretuje a vytváří různé formy grafického znázornění ekonomické reality (tabulky, grafy, schémata);
- aplikuje matematické vzorce a řeší pomocí nich ekonomické výpočty (např. výpočet mzdy, odpisů, daní);
- orientuje se v problematice osobních financí, je schopen vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet.

Občanské kompetence a kulturní povědomí žák by měl:
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, přispívá k uplatňování hodnot
- demokracie;
- aktivně se zajímá o politické a společenské dění související s vývojem ekonomiky u nás i ve světě;
- žije v souladu s hodnotami a principy humanity, demokracie a udržitelného rozvoje;
- uznává kulturní hodnoty.

Odborné kompetence
Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci tím, že žák:
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- žák zná a dodržuje předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojí si zásady a návyky při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.);
- předchází vzniku úrazů a nemocí z povolání.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb tím, že žák:
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., že chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržuje stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje tím, že žák:
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje v souladu s ekologickým myšlením;
- uvědomuje si vyčerpatelnost přírodních zdrojů, proto se chová ekonomicky při spotřebě energií, materiálu, vody a jiných látek a bere ohled na životní prostředí, dodržuje zásady odpadového hospodářství stanoveného právními normami;
- hospodárně a účelně nakládá s finančními prostředky;
- jedná odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný v souladu udržitelným rozvojem společnosti.

Aplikace průřezových témat
V předmětu je realizováno průřezové téma **„Člověk v demokratické společnosti“** – žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dodržovali zákony a pravidla chování ve světě podnikání;
- dovedli jednat s lidmi;
- aktivně se zajímali o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti;
- vážili si dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Téma **„Člověk a životní prostředí“** je uplatňováno tak, že se žáci učí:
- vážit si dobrého životního prostředí, chránit ho a zachovat pro budoucí generace;
- organizovat činnosti firmy v duchu udržitelného rozvoje;
- jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické, tj. nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí.

Téma **„Člověk a digitální svět“** je uplatňováno tak, že se žáci učí:

- pracovat s digitálními technologiemi při řešení nejrůznějších problémů v rámci zvyšování jejich odborné kvalifikace.

Mezipředmětové vztahy

- Právo
- Matematika
- Účetnictví
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – používá a aplikuje základní ekonomické pojmy; – na příkladu popíše fungování tržního mechanismu v návaznosti na jednotlivé fáze hospodářského procesu; – posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku; – vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny;	**1. Podstata fungování tržní ekonomiky** – potřeby, uspokojení potřeb, růst potřeb – statky a jejich členění – služby – hospodářský proces – výroba, výrobní faktory, vzácnost, obětovaná příležitost – rozdělování, přerozdělování, směna, spotřeba – koloběh ekonomiky, reprodukce – trh, členění trhu, subjekty trhu – zákony trhu, nabídka, poptávka, zboží – tržní rovnováha, rovnovážná cena – konkurence – úloha zisku v tržním systému – racionální chování spotřebitele
– rozliší právní formy podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky; – orientuje se v živnostenském zákoně a zákoně o obchodních korporacích; – porovná druhy živností; – popíše podmínky provozování živnosti a založení obchodní společnosti, potřebné doklady a postup ohlášení živnosti; – charakterizuje základní povinnosti podnikatele vůči státu; – popíše obchodní společnosti a další formy podnikání;	**2. Podnikání** – podnikání, podnikatel, právní formy podnikání – podnikatelský záměr, vznik a jeho posouzení, posouzení podnikatelského rizika – zakladatelský rozpočet – živnostenské podnikání – jak žádat o živnost, živnostenský rejstřík, druhy živností, další formy podnikání – základní povinnosti podnikatele vůči státu – obchodní korporace – obchodní společnosti a družstva, obchodní rejstřík – založení a vznik obchodní společnosti – zrušení a zánik obchodní společnosti
– na příkladech charakterizuje obsah a průběh příslušné hlavní činnosti; – orientuje se v problematice péče o jakost; – posoudí ekologické souvislosti výrobní činnosti;	**3. Hlavní činnost obchodního závodu** – výroba, výrobní proces, typy výroby – průběh výroby, plánování a řízení – výroby, péče o jakost, TQM, úspory z rozsahu a produktivita práce – obchod, velkoobchod, maloobchod, – kalkulace ceny v obchodě, průběh obchodní činnosti v maloobchodě, – ochrana spotřebitele, nekalé obchodní praktiky, reklamace, spory s prodejcem – ostatní služby komerční a veřejné (neziskové činnosti), charakteristika služeb, stanovení ceny ve službách, smlouva o dílo

	– sdílená ekonomika – efektivnost hlavní činnosti – společenská odpovědnost firem (CSR) a ekologie – financování hlavní činnosti
– rozliší druhy oběžného majetku a složky zásob; – na příkladu ukáže postup pořízení zásob a požadavky na jejich skladování; – popíše náležitosti příjemky, skladní karty a výdejky materiálu; – vypočte plánovanou spotřebu materiálu a z bilanční rovnice stanoví potřebu nákupu; – orientuje se v právní úpravě dodavatelsko-odběratelských vztahů (rozliší kupní smlouvu a smlouvu o dílo);	**4. Zabezpečení hlavní činnosti oběžným majetkem** – členění oběžného majetku a jeho koloběh – členění zásob – pořízení, oceňování, evidence a skladování zásob – příjemka, výdejka, expediční příkaz, skladová karta – rychlost oběhu zásob, normování zásob a jejich optimalizace – plán zásobování – bilanční rovnice, zjištění potřeby nákupu – průběh zásobování – dodavatelsko-odběratelské vztahy
– rozliší oběžný a dlouhodobý majetek a – jeho strukturu; – provádí běžné výpočty – odpisů, výrobní – kapacity, ukazatelů úrovně hospodaření a – komentuje výsledky; – vysvětlí důvody pořízení a vyřazení – dlouhodobého majetku; – rozliší základní dokumenty u – dlouhodobého majetku; – uvede opatření ke zvýšení využití – dlouhodobého majetku;	**5. Zabezpečení hlavní činnosti dlouhodobým majetkem** – dlouhodobý majetek, členění, opotřebení – odpisy účetní a daňové, kapacita a její – využití – pořízení, oceňování, evidence a vyřazení dlouhodobého majetku – hospodaření s dlouhodobým majetkem
2. ročník	
– na příkladu popíše základní způsoby získávání zaměstnanců; – určí kritéria pro výběr zaměstnanců; charakterizuje jednotlivé metody – hodnocení zaměstnanců; – vymezí základní oblasti péče o zaměstnance; – orientuje se v zákoníku práce; – rozliší způsoby ukončení pracovního poměru; – určí náležitosti v pracovní smlouvě; – vysvětlí funkci odborů a kolektivní smlouvy; – vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; – zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce; – uvede příklady bezpečnostních rizik,	**1. Zabezpečení hlavní činnosti lidskými zdroji, pracovněprávní vztahy** – trh práce a mzda, kvalifikace, profesní – mobilita – nabídka práce, jak získat zaměstnání, kde hledat a nabízet práci – trh práce pro občany EU – EURES – homeworking, možnosti absolventů – středních škol – personální plány – získávání a výběr zaměstnanců – stanovení potřebného počtu zaměstnanců – hodnocení a rozmisťování zaměstnanců – personální rozvoj, kariérní růst – péče o bezpečnost a hygienu práce, – požární prevence, péče o

event. nejčastější příčiny pracovních úrazů a jejich prevenci; – uvede povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;	zaměstnance – bezpečnostní rizika a jejich prevence – úloha státního odborného dozoru nad bezpečností práce – postavení odborů, kolektivní smlouva – Národní soustava povolání – vznik a zánik pracovního poměru, odstupné – práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele – zákonné pojištění úrazů a nemocí z povolání zaměstnanců – porovnání zaměstnání a podnikání
– orientuje se v základních pojmech – z oblasti mzdových předpisů; – vypočte základní mzdu, pobídkové složky – mzdy, náhrady mezd, hrubou mzdu; – vyčíslí zdravotní a sociální pojištění, – zdanitelnou mzdu, čistou mzdu, – nemocenské dávky, částku k výplatě;	**2. Mzdová soustava** – právní úprava mzdy a platu – složky mzdy – výpočet základní mzdy, hrubé mzdy – výpočet čisté mzdy, srážky ze mzdy – náhrady mzdy v době pracovní – výpočet částky k výplatě – zákonné odvody – sociální pojištění, zdravotní pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti – slevy na dani – náhrady mzdy v době pracovní neschopnosti – prohlášení k dani – roční zúčtování – výpočet odměny v případě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr – mzdová evidence
3. ročník	
– porovná princip hospodaření obchodní – korporace a neziskové organizace; – na příkladech rozliší jednotlivé druhy – nákladů a výnosů; – vypočte podle kalkulačního vzorce – celkové náklady a cenu výrobku; – vypočte a pojmenuje základní ukazatele – efektivnosti a rentability a komentuje – výsledky; – rozliší zdroje vlastní a cizí, krátkodobé a dlouhodobé;	**1. Hospodaření obchodního závodu** – náklady – provozní a finanční, fixní a variabilní – možnosti snižování nákladů – variabilních a fixních nákladů – manažerské pojetí nákladů a ceny – nákladový přístup stanovení ceny – kalkulační vzorec, kalkulace ceny – výnosy – členění, možnosti zvyšování – výnosů, zvýšení prodeje, změny ceny – výsledek hospodaření – zdanění, rozdělení a použití zisku, platební schopnost a neschopnost – ztráta, vypořádání ztráty – úroveň hospodaření – základní ukazatele – efektivnosti a rentability a jejich výpočet – krátkodobé a dlouhodobé financování vlastní a cizí zdroje financování

– vysvětlí tři úrovně managementu; – popíše základní zásady řízení; – zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru;	**2. Management** – vymezení managementu – dělení managementu – manažer – jeho dovednosti a vlastnosti – řízení – pojem, procesní a personální řízení, styly a zásady řízení – řídící stupně – funkce managementu – plánování, organizování, vedení a kontrolování – firemní kultura – současné trendy v managementu
– vysvětlí, co je marketingová strategie; – zpracuje jednoduchý průzkum trhu; – na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu;	**3. Marketing a prodejní činnost** – podstata marketingu, definování marketingu, aplikace marketingu – marketingové strategie – průzkum trhu – produkt – cena – distribuce – propagace – komunikace se zákazníkem – prodejní činnost podniku, průběh prodejní činnosti, sjednání kupní smlouvy, vyřízení objednávky, doprava, – dodání zboží, závady, platební podmínky, proclení při dodávkách ze zahraničí
– vysvětlí princip fungování finančního trhu a popíše úlohu jednotlivých subjektů na finančním trhu; – na příkladech peněžních produktů člení finanční trh; – používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku; – vysvětlí rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vypočítá výši úroku z vkladu; – rozlišuje cenné papíry krátkodobé a dlouhodobé, majetkové a úvěrové; – rozliší RM systém a burzu; – vysvětlí poslání centrální banky; – rozliší aktivní, pasivní a neutrální bankovní operace komerčních bank; – uvede různé druhy a formy úvěrů a vhodnost jejich použití; – na příkladu posoudí, zda nabídka je v souladu s ochranou spotřebitele na finančním trhu; – vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;	**4. Finanční trh** – finanční trh – princip jeho fungování, – subjekty finančního trhu a kritéria investora – platební styk v národní a zahraniční měně – hotovostní a bezhotovostní měna, směnitelnost měny, kursovní lístek – úrok a úroková sazba, RPSN, výpočet úroku – cenné papíry peněžního trhu – cenné papíry kapitálového trhu, obchodování s nimi, – Burza CP Praha a. s., – role centrální banky – činnosti komerčních bank – aktivní a pasivní operace, neutrální operace – úvěry – členění, výnosnost, návratnost a zajištění úvěru – posouzení výhodnosti úvěru, ochrana spotřebitele – zřízení účtu, IBAN – investiční a podílové fondy

– provede jednoduché srovnání výhodnosti peněžních produktů;	– účastnické a penzijní fondy – stavební spořitelny – pojišťovny, trh pojišťovacích služeb – zákonné a dobrovolné pojištění – daňové výhody pojištění
– uvede příklady korporací ve vybraných odvětvích národního hospodářství; – srovná úlohu velkých a malých subjektů v ekonomice státu; – porovná hodnoty ukazatelů produktu celkem a na l obyvatele; – vysvětlí vývoj, příčiny, druhy a důsledky nezaměstnanosti a úlohu státu; – vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel, a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; – porovná obchodní a platební bilanci; – na příkladech rozliší příjmy a výdaje státního rozpočtu.	**5. Národní hospodářství** – struktura národního hospodářství – odvětví a sektory národního hospodářství – ziskový a neziskový sektor – vývoj národního hospodářství – subjekty ekonomiky a jejich úloha – činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství – hrubý domácí produkt, hrubý národní – produkt – tempo růstu, hospodářský cyklus – problematika šedé a černé ekonomiky – nezaměstnanost, míra nezaměstnanosti, druhy, příčiny a důsledky nezaměstnanosti, předcházení nepříznivým důsledkům nezaměstnanosti – úloha státu v řešení nezaměstnanosti – inflace, podstata a její důsledky, míra – inflace, řešení nepříznivých důsledků – inflace – obchodní bilance jako součást – platební bilance státu – státní rozpočet, proces schvalování státního rozpočtu, příjmy a výdaje státního rozpočtu – řešení schodku státního rozpočtu – veřejný dluh – státní závěrečný účet

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.8 Účetnictví

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	0	40

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Smyslem předmětu účetnictví je rozvíjet základní ekonomické myšlení žáků. Významných úkolem předmětu je naučit žáky efektivně ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním životě.

Nedílnou součástí předmětu je využívání základních znalostí právních norem týkajících se účetnictví a uvědomování si následků z jejich nedodržování. Cílem předmětu je vypěstovat v žácích schopnosti hodnotit číselné údaje získané účetnictvím pro podnikatelské rozhodování a návyk kontrolovat výsledky své práce.

Charakteristika učiva

Účetnictví je zařazeno do oblasti ekonomického vzdělávání a výuka probíhá v 1. a 2. ročníku vždy ve 4 pětihodinových konzultacích. Učivo je zaměřeno především na poznatky dlouhodobější platnosti, aby z něho mohli absolventi vycházet a správně se orientovat a přizpůsobovat se měnícím se podmínkám v ekonomické praxi. Předmět zahrnuje učivo základů daňové evidence.

Strategie výuky

Základní metody výuky jsou vysvětlování a výklad, rozhovorem se žáky se odvozují postupy vedení daňové evidence a následuje praktické procvičování. Žáci pracují často v týmu, naučí se tak spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů. Jsou vedeni k dodržování odborné terminologie. Žáci při práci používají skutečné účetní doklady a provádějí zápisy do účetních knih. Ve výuce se navazuje na učivo probírané v předmětu ekonomika podniku (odpisy, daňová soustava, mzdy). Při seznámení možnosti vedení daňové evidence v počítačovém programu Pohoda mají žáci možnost nainstalovat si tento program do svých počítačů.

Významný podíl zde má samostudium žáků. Důležitým prostředkem ve vzdělávání dospělých budou prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují žákům získávat informace pro samostudium a pro případnou komunikaci žáka se školou a domácím prostředím.

Vyučující by měl u žáků vytvořit přesvědčení, že účetnictví má nezastupitelné místo při sběru, třídění a zpracování informací potřebných při řízení podniku.

Hodnocení výsledků žáků

Písemné zkoušení formou kratších testů během konzultací, rozsáhlejší písemná práce ve zkouškovém období. Při písemných zkouškách se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce žáka.
Ústně jsou žáci zkoušeni během zkouškového období, hodnotí se přesná formulace při ústním projevu z hlediska odborné i jazykové správnosti.

Hodnocení v předmětu účetnictví vždy zohledňuje speciální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Je zde zapotřebí větší individualizace umožněním individuálního tempa učení nebo individualizací závěrečného hodnocení dospělých žáků. Učitel působí především jako konzultant a rádce při samostatné práci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat
Klíčové kompetence
Kompetence k celoživotnímu učení
- mít pozitivní vztah k učení;
- využívat různé informační zdroje;
- umět zpracovávat informace.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání
- uvědomovat si význam celoživotního učení;
- být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- rozumět podstatě a principům podnikání.

Personální a sociální kompetence
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání;
- přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu;
- přijímat a plnit svěřené úkoly

Digitální kompetence
- využívá při výuce i studiu digitální zařízení, aplikace i nástroje umělé inteligence;
- získává, posuzuje a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Kompetence k řešení problémů
- uplatňovat různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- týmově spolupracovat.

Komunikativní kompetence
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty;
- dodržovat odbornou terminologii;
- obhajovat své názory a postoje.

Matematická a finanční gramotnost
- správně používat a převádět běžné jednotky;
- provádět reálný odhad výsledku řešení úlohy;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- dodržovat zákony, respektovat práva druhých lidí;
- zajímat se aktivně o politické dění u nás i ve světě.

Odborné kompetence
Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci tím, že žák:
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje tím, že žák:
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodaří s finančními prostředky.

Podílet se na zajišťování sociálních služeb
- uplatňovat své ekonomické znalosti a dovednosti.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Klade se důraz na to, aby žáci dbali na dodržování zákonů a pravidel chování (např. v platebním styku), aby se aktivně zajímali o politické, hospodářské a společenské dění.

Člověk a životní prostředí

Žáci se naučí chápat význam životního prostředí pro člověka a organizovat činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje.

Člověk a digitální svět

- využívá digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů;
- získává informace z různých zdrojů, sdílí je a předává a prezentuje je vhodným způsobem;
- využívá digitální nástroje (online zdroje, online učebnice) k vlastnímu vzdělávání;
- používá dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika podniku
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – se seznámí s možnými způsoby podnikání a s jejich vhodností používání; – umí vymezit rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím;	**1. Podnikání** – charakteristika a jeho formy – podnikatel – fyzická osoba – podnikatel – právnická osoba
– uvede náležitosti účetních dokladů; – vyhotoví a zkontroluje daňový doklad; – rozumí oběhu účetních dokladů; – provádí opravy účetních dokladů a účetních zápisů; – rozliší DPH na vstupu a na výstupu, umí evidovat v záznamní evidenci DPH; – zná sazby a metody výpočtu DPH; – na příkladech umí vypočítat DPH metodou shora a metodou zdola;	**2. Účetní doklady a postup při jejich zpracování** – účetní a daňové doklady – oběh účetních dokladů – DPH
– umí podrobně charakterizovat a na příkladech doložit jednotlivé složky majetku a závazků; – chápe podstatu daňové evidence, její strukturu a cíl; – vysvětlí zásady vedení daňové evidence; – dokáže samostatně zaevidovat souhrnnou úlohu na vedení daňové evidence;	**2. Daňová evidence podnikatele** – složky majetku a závazků ▪ hmotný majetek ▪ nehmotný majetek ▪ zásoby ▪ pohledávky ▪ finanční majetek ▪ závazky – vedení daňové evidence – příjmy a výdaje podle ZDP – průběžné položky – DPH – uzavření daňové evidence
2. ročník	
– umí vypočítat cestovní náhrady dle ZDP;	**1. Cestovní náhrady** – náhrady za použití vozidel na pracovních cestách – stravné při služebních cestách v tuzemsku a v zahraničí – ostatní náhrady
– naučí se vypočítat základ daně použitím paušálních výdajů; – dokáže rozhodnout, jestli uplatnit výdaje ve skutečné výši nebo paušální výdaje;	**2. Paušální výdaje**
– pracuje na základě znalosti daňové problematiky v souvislém účetním příkladu s účetními doklady, které zpracuje v rámci daňové evidence;	**3. Souhrnný příklad na vedení daňové evidence**

– orientuje se v daňovém portálu finanční správy; – vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob;	**4. Daňový portál finanční správy** – daňové přiznání k dani z příjmů
– chápe ekonomický systém Pohoda jako komplexní účetní, ekonomický a informační systém pro malé a střední firmy.	**5. Zpracování daňové evidence v účetním programu**

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.9 Sociální politika a zabezpečení

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	20	60

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Předmět sociální politika a zabezpečení seznamuje žáky s postavením sociální politiky v systému politiky státu. Ukazuje její významnou roli jako jednoho z nástrojů sociálního smíru ve společnosti. Poskytuje přehled o nejdůležitějších směrech a součástech sociální politiky. Vytváří nosný základ pro další předměty, které se do větší hloubky zabývají sociálními problémy. Seznamuje žáky s odbornou terminologií.

Předmět dále seznamuje žáky se systémem sociálního zabezpečení v ČR. Vede žáky k orientaci v jednotlivých pilířích poskytujících sociální dávky nebo služby. Vytváří dovednosti potřebné k vyřešení různých sociálních situací, které mohou klienty potkat v průběhu celého života. Seznamuje s principem záchranné sociální sítě. Zvládnutí těchto témat představuje minimální penzum znalostí a dovedností, které umožňuje profesionálně řešit dilema a situace, které vyplývají z účasti sociálního pracovníka a jeho klientů v systému sociálního zabezpečení.

Předmět seznamuje žáky se sociálními službami jako s jedním z nástrojů sociální politiky, s jejich systémem a řízením. Vede je také k porozumění cílům, principům a nástrojům sociální politiky, k orientaci v aktuálních sociálních problémech a způsobech jejich řešení.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žáci pochopili fungování sociální politiky a sociálního zabezpečení, jako souboru opatření a institucí, které promyšleně směřují k zajištění základních životních podmínek občanů. Učivo využívá poznatků získaných ve společenskovědním a ekonomickém vzdělávání.

V předmětu se žáci seznámí s principy sociálního státu, se základními pojmy z oblasti sociální politiky a sociálního zabezpečení. Učí se rozpoznat, analyzovat a kriticky hodnotit vybrané oblasti sociálních problémů. Obsah učiva je zaměřen na sociální politiku a zabezpečení ČR v evropském kontextu. Jsou zde charakterizovány požadavky na pracovníky v sociálních správách, jejich práva a povinnosti. Seznamují se s vývojem sociálního systému. Obsahem předmětu je vymezit základní znaky a specifika jednotlivých typů sociálních politik, konkretizovat problémy vybraných skupin klientů. Cílem je seznámit žáky se zásadami a koncepcí sociálního zabezpečení v podmínkách tržní ekonomiky.

Žák získá základní znalosti a dovednosti potřebné pro výuku dalších odborných předmětů i učební a odbornou praxi. Osvojí si osobnostní vlastnosti požadované u pracovníka sociální správy, při výkonu činnosti i při jednání s klienty.

Strategie výuky

Předmět je zařazen v učebním plánu do všech ročníků. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků, samostatnému rozhodování, učí se činit opatření a předcházet rizikům. Žáci pracují s nástroji umělé inteligence, s jejichž pomocí

získávají informace z oblasti sociálního zabezpečení. Frontální výuku doplňuje skupinová práce.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Podkladem pro klasifikaci jsou výsledky:

Ústního zkoušení, kdy žák prokazuje:
- dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat;
- vyvozovat souvislosti, využívat znalosti z ostatních předmětů;
- používat odbornou terminologii.

Písemného zkoušení, kde žák prokazuje:
- porozumění učivu, odborné terminologii;
- orientaci v problematice příslušného tematického celku.

Samostatná a skupinová práce (referáty, projekty, pracovní listy, kazuistiky), kde žák prokazuje: schopnost efektivně vyhledávat a zpracovávat informace (odborná literatura, odborné časopisy, internet atd.)

Práce v hodině, kde se hodnotí:
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně;
- aktivita, samostatnost a tvořivost;
- spolupráce s učitelem a spolužáky;
- domácí příprava na hodinu.

Součástí hodnocení žáků je průběžné sebehodnocení, včetně rozboru chyb, které doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a více aktivuje žáky. Důraz je kladen na hloubku porozumění učiva a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k celoživotnímu učení

Žák získá pozitivní vztah k předmětu, ovládá různé techniky učení, vytváří si vhodný studijní program a podmínky, s porozuměním poslouchá mluvený projev, pořizuje si poznámky.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák má odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat, má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce vdaném oboru, požadavcích na výkon odborné kvalifikace a o základních pracovněprávních vztazích.

Personální a sociální kompetence

Žák posuzuje reálně své fyzické i duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání na život klienta. Je schopen spolupracovat v týmu na řešení problému.

Digitální kompetence – orientovat se v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společnosti.

Kompetence k řešení problému

Žák volí vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracuje při řešení problému s ostatními spolužáky, používá různé metody myšlení k vyřešení sociálních problémů.

Komunikativní kompetence
Žák je schopen se správně písemně a ústně vyjadřovat, používá odbornou terminologii, zpracovává odbornou literaturu. Je schopen přiměřeně komunikovat s klientem s ohledem na jeho sociální situaci.
Matematická a finanční gramotnost
Žák efektivně aplikuje matematické postupy při řešení výpočtů dávek.
Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák dodržuje zákony, respektuje práva druhých lidí, toleruje kulturní specifika, vystupuje proti nesnášenlivosti, přispívá k uplatňování hodnot demokracie. Vychází z pravidel chování Etického kodexu sociálního pracovníka.

Odborné kompetence
Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, a klientů (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. návštěvníků) i jako součást řízení kvality a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu kvality podle příslušných norem.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn. aby absolventi:
- chápali kvalitu poskytovaných služeb jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- podíleli se na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovali požadavky klienta.

Jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály a látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Podílí se na zajišťování sociálních služeb, tzn. aby absolventi:
- měli přehled o systému sociálních služeb a znali podmínky jejich poskytování;
- spolupracovali při řízení pobytových i komunitních sociálních služeb, při přípravě plánů činností nebo projektů; uplatňovali své ekonomické znalosti a dovednosti;
- prakticky se orientovali v příčinách a formách sociálního vyloučení, měli přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
- znali příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislostí, násilí, a možnosti jejich řešení a prevence;
- prakticky se orientovali v sociálně právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o děti;
- dodržovali při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy, dbali na dodržování práv a zájmů klientů;
- ovládali administrativní postupy související s poskytováním sociálních služeb, vedli příslušnou dokumentaci a uměli pracovat s právními i jinými zdroji odborných informací;

- byli připraveni pracovat samostatně i v týmu, komunikovat s nadřízenými a dalšími spolupracovníky;
- znali požadavky na pracovníky v sociálních službách a jejich práva a povinnosti i možnosti kariérního růstu;
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a stresem.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn. aby absolventi:

- pomáhali rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťovali samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- sledovali pravidelně změny u klienta a naplňování jeho potřeb konzultovali je s nadřízeným nebo s dalšími odborníky v sociálních službách;
- podíleli se na zpracování individuálních plánů, vykonávali administrativní činnosti související s poskytováním sociální péče a služeb, pracovali s informačním systémem pracoviště;
- uplatňovali zásady komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením včetně osob, jejichž projevy chování a způsob komunikace kladou vyšší nároky na péči;
- respektovali při poskytování péče osobnost klienta a jeho práva, vhodně s ním komunikovali, jednali taktně, s péčí a přiměřenou empatií;
- přispívali k vytváření bezpečného a příjemného prostředí pro klienty, jednali v zájmu klienta;
- uplatňovali zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesemi v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu.

Provádět základní nepedagogickou výchovnou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn. aby absolventi:

- rozvíjeli ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy;
- využívali ve své práci odpovídajícím způsobem empatické, asertivní a autentické komunikace a motivaci.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – žák je veden k tomu, aby:

- dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, ale také kriticky hodnotil, učil být se odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci,
- měl vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku,
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení,
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace,
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociálního a kulturního prostředí,
- aktivně vystupovat proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie.

Člověk a životní prostředí – žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět,
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa,
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Člověk a digitální svět – žák je veden k tomu, aby:

- efektivně využíval digitální nástroje potřebné a vhodné pro odbornou činnost;
- kriticky posuzoval vývoj technologií, jeho vliv na život člověka a chránil sebe a ostatní před možným nebezpečím;
- využíval DT k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- znal a uplatňoval právní normy v digitálním prostředí, pravidla chování a etiky.

Mezipředmětové vztahy

- Ekonomika podniku
- Informační technologie
- Právo
- Sociální péče
- Odborná praxe

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – orientuje se v základních pojmech sociální politiky; – rozliší vztahy s dalšími předměty; – má přehled o charakteru sociální politiky v ČR; – charakterizuje subjekty a nástroje sociální politiky; – vysvětlí principy, cíle a základní koncepci státní sociální politiky; – chápe vztahy a souvislosti mezi sociální politikou a dalšími odvětvími (ekonomika, právo, sociologie, demografie apod.); – vysvětlí funkci sociálního státu;	**1. Vymezení základních pojmů** – úloha sociální politiky ve společnosti – cíle a obsah sociální politiky – nástroje a funkce sociální politiky – subjekty a objekty sociální politiky – pilíře sociální politiky – oblasti sociální politiky – koncepce sociálního zabezpečení – instituty sociálního zabezpečení – zdroje sociálního zabezpečení – demografie
– orientuje se v základních pojmech rodinné politiky; – vysvětlí cíle a kritéria pro formování rodinné politiky; – popíše stručnou historii rodiny, historické souvislosti v péči o její jednotlivé členy; – chápe demografii jako vědu a její vztahy k sociální politice; – vysvětlí pojem porodnost, faktory, které ji ovlivňují a její vývoj v posledních letech; – chápe význam a fungování rodinného poradenství;	**2. Rodinná politika** – cíle a kritéria formování rodinné politiky – historie rodiny, funkce rodiny – porodnost, demografický vývoj – výchova k rodičovství – rodinné poradenství
– orientuje se v základních pojmech důchodové politiky; – chápe postavení seniorů ve společnosti; – vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy důchodů; – definuje obecné základy důchodového pojištění;	**3. Důchodová politika** – postavení seniorů ve společnosti – důchodový věk, věk odchodu do důchodu – druhy důchodů – důchodové pojištění
– orientuje se v základních pojmech zdravotní politiky; – vnímá podíl občana na péči o zdraví; – definuje jednotlivé typy zdravotnických zařízení; – rozdělí zdravotní péči na jednotlivé druhy; – vnímá zdravotní problematiku a potřeby zdravotně postižených; – popíše dávky a služby poskytované s ohledem na zdravotní postižení;	**4. Zdravotní politika** – koncepce zdravotní politiky v ČR – podíl občana na péči o zdraví – zdravotní postižení
– orientuje se v základních pojmech politiky zaměstnanosti; – vysvětlí pojem nezaměstnanost, její vlivy (kladné i negativní) na společnost a	**5. Politika zaměstnanosti** – nezaměstnanost, její vliv na člověka a společnost – úřad práce

občany; – orientuje se v příčinách a důsledcích nezaměstnanosti; – určí nezaměstnanost v regionu; – vysvětlí organizaci úřadu práce, jeho strukturu a přínos pro občany; – definuje práva a povinnosti uchazečů o zaměstnání;	– příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
2. ročník	
– orientuje se v základních pojmech vzdělávací politiky; – definuje historii vzdělávání na našem území; – popíše vzdělávací strukturu ČR; – orientuje se v problematice financování škol; – chápe význam celoživotního vzdělávání, orientuje se v této oblasti;	**1. Vzdělávací politika** – koncepce vzdělávací politiky v ČR – role jednotlivce a státu – struktura vzdělávací soustavy – financování škol – celoživotní vzdělání
– orientuje se v základních pojmech bytové politiky; – definuje základní nástroje bytové politiky a umí je použít v praxi; – popíše trh s byty; – vysvětlí systém stavebního spoření a poskytování hypotečních úvěrů; – orientuje se v možnostech státní podpory v oblasti bytové politiky;	**2. Bytová politika** – funkce a nástroje bytové politiky – trh s byty – sociální byty – státní podpora
– formuluje důsledky chudoby pro společnost; – vysvětlí příčiny chudoby; – orientuje se v možnostech podpory nízko příjmových rodin; – popíše možnosti předcházení chudobě; – definuje základní charakteristiku minimálních příjmových veličin;	**3. Chudoba a nerovnost ve společnosti** – nízko příjmové rodiny a jejich podpora – absolutní a relativní chudoba – příčiny a následky chudoby – životní minimum a minimální mzda – nerovnosti ve společnosti – sociální stát
– pochopí institut životního minima, jeho konstrukci, nárokovost, význam a výpočet; – stanoví praktické využití životního minima; – pochopí institut minimální mzdy, její konstrukci, význam a výpočet; – stanoví praktické využití minimální mzdy;	**4. Minimální příjmové veličiny** – vymezení pojmu sociální závislost – životní minimum, minimální mzda – systém a konstrukce ŽM a jeho valorizace – využití ŽM: nárokovost na dávky, konstrukce dávek – legislativní vymezení ŽM – minimální příjem občana
– definuje význam sociálního pojištění pro sociální problematiku; – popíše jednotlivé sazby pojištění; – analyzuje druhy důchodů poskytovaných ze systému; – definuje státní pojištěnce;	**5. Sociální pojištění** – funkce a druhy SP – odvod pojistného – nemocenské pojištění – důchodové pojištění – druhy důchodů – nárokovost na dávky

3. ročník	
– popíše předpisy o poskytování dávek státní sociální podpory; – definuje základní legislativu; – popíše dávky státní sociální podpory, jejich výpočet a nárokovost;	**1. Státní sociální podpora** – právní úprava – vymezení základních pojmů, způsob financování – druhy dávek
– popíše předpisy o poskytování dávek sociální pomoci; – rozdělí dávky sociální pomoci; – objasní nárokovost na dávky; – stanoví u konkrétního případu formu pomoci a výši příspěvku;	**2. Sociální pomoc** – právní úprava – vymezení základních pojmů, způsob financování – kategorizace dávek – stanovení formy pomoci a výše příspěvku – hmotná nouze
– analyzuje systém sociálního zabezpečení EU; – objasní sociální zabezpečení ČR v evropském kontextu; – popíše jednotlivé instituce EU aktivní v dané oblasti a potřebné zdroje financování systému; – definuje předpisy o poskytování dávek sociálního zabezpečení EU; – popíše využití evropského sociálního fondu;	**3. Sociální zabezpečení EU** – historie EU, historie sociální problematiky EU – sociální model EU – moderní sociální ochrana – Evropská sociální charta – evropský sociální fond – instituce EU
– popíše předpisy o ochraně informací; – ovládá postupy a techniky dávkové činnosti; – získá potřebné administrativní dovednosti; – vysvětlí systém financování sociální problematiky;	**4. Organizace, řízení a financování sociálního zabezpečení** – působnost státní správy a samosprávy – vedení a zpracování administrativní agendy – postupy a techniky dávkové činnosti – softwarové programy, ochrana informací – systém financování sociálního zabezpečení v ČR – legislativa – ČSSZ, MPSV, ÚP
– popíše různé kategorie žadatelů; – jedná vhodně s klienty; – naváže kontakt s institucemi.	**5. Komunikace s občany** – různé kategorie žadatelů – prostředí pro styk s veřejností – prevence a řešení osobních konfliktů – komunikace s institucemi

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.10 Právo

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	0	20	0	20

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Předmět právo tvoří spolu s předměty ekonomika a účetnictví povinný ekonomicko-právní základ odborného vzděláni. Jde o stěžejní předmět, který rozvíjí a doplňuje znalosti získané v odborných ekonomických předmětech. Žáci se učí orientovat v právním řádu a jeho základních ustanoveních.

Předmět rozviji odborné kompetence absolventů tak, aby:
- uměli prakticky aplikovat jednotlivé právní poznatky na běžné občanské situace,
- dovedli pracovat se zdroji právních informaci,
- sledovali novelizace právních předpisů,
- uměli interpretovat právní normy před jejich použitím v konkrétním případě.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je zařazeno do druhého ročníku s dotací 20 konzultací. Žáci získají dovednosti pracovat s právními prameny. Učivo vede žáky ke znalosti základních právních norem týkajících se jejich oboru a k práci s nimi. Výuka předmětu pak předpokládá návaznost především na předměty odborné a učební praxe.

Cílem je vysvětlit žákům základní právní pojmy – právo, právní řád, právní normy, právní vztahy a právní skutečnosti. Získání základních kompetencí z občanského práva hmotného, správního, občanského práva procesního a trestního. Také žáci získají základní kompetence z právních odvětví, která se vztahují k podnikání. Jedná se o právo živnostenské – orientace v Zákoně o živnostenském podnikání, vybrané části práva obchodního – orientace v Obchodním zákoníku, vyhledávání informací v Obchodním rejstříku, pracovní právo – základní orientace v Zákoníku práce a v Zákonu o zaměstnanosti, právo autorské a patentová práva.

Předmět taktéž přispívá k přípravě žáků na přijímací řízení a studium na vysokých a vyšších odborných školách.

Strategie výuky

Výuka je vedena především formou výkladu nebo řízeného rozhovoru. Využívá se diskuse a cvičení zaměřených na skupinovou práci žáků.

Základní metoda výkladu je doplňována o individuální práci se internetem, ve kterém žáci pracují s textem právního předpisu a vyhledávají konkrétní ustanoveni. Pomoci internetu žáci (individuálně nebo ve skupinách) získávají další informace, jedná se především o činnost státních orgánů, informace z obchodního a živnostenského rejstříku aj. Žáci pracují s autentickými formuláři týkajícími se založení a vzniku podnikatelského subjektu.

Vypracovávají písemnosti podané individuálně zaměstnancem i zaměstnavatelem v oblasti pracovního práva, např. pracovní smlouvu, výpověď, dohodu o ukončení pracovního poměru. Dále vyhotovují písemnosti z oblasti obchodních závazkových

vztahů, především kupní smlouvu a smlouvu o dílo. Žáci pracují s nástroji umělé inteligence, s jejichž pomocí získávají informace z oblasti práva.

Žáci jsou ve výuce vedeni, aby dokázali učivo logicky pochopit, důraz se klade nikoli na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušeni se znalostí jednotlivých právních odvětví. Při ústním zkoušeni je kladen důraz na souvislost projevu, jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva, včetně dovedností intelektových. Po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány písemné práce. U písemného projevu je kladen důraz na věcnou správnost, přesnost, přehlednost, pečlivost vyhotoveni. Důležitou součástí je aktivita, chuť řešit právní problémy, aplikovat získané znalosti na praktické případy. Studenti vypracují samostatné i skupinové práce, zpracovávají právní aktuality.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence
Kompetence k celoživotnímu učení
Žák by měl:
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.),
- pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání
Žák by měl:
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, být připraveni přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, požadavcích na výkon odborné kvalifikace a o základních pracovně-právních vztazích,
- mít přehled o zdrojích informací a poradenských službách týkajících se vzdělávání a trhu práce,
- jednat aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat sebe i svoji odbornost,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Personální a sociální kompetence
Žák by měl:
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Digitální kompetence

Žák by měl:

- ovládat digitální zařízení a aplikace, včetně umělé inteligence, využívat je ve školním, pracovním a veřejném životě;
- získávat, posuzovat, sdílet a sdělovat data, informace v různých formátech
- umět se vyjadřovat za pomoci digitálních prostředků;
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažuje rizika a přínosy;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žák by měl:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. Porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Matematická a finanční gramotnost

Žák by měl:

- aplikovat matematické postupy a znalosti při řešení různých úkolů v běžných situacích včetně pracovních a pro další, zejména odborné vzdělávání,
- rozumět matematicky vyjádřeným informacím, umět interpretovat statistické a ekonomické údaje,
- zvládat řešení svých sociálních i ekonomických záležitostí s ohledem na měnící se životní situace, být finančně gramotní,
- orientovat se v problematice peněz a cen, být schopni vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet včetně správy finančních aktiv i závazků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Žák by měl:

- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.),
- rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohroženi zdraví a být schopen zajistit odstraněni závad a možných rizik,
- znát systém péče o zdraví spolupracujících (včetně preventivní péče).

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Žák by měl:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy,
- dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Žák by měl:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- efektivně hospodařit s finančními prostředky.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědností a schopnost morálního úsudku,
- hledal kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byl kriticky tolerantní,
- byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci,
- dovedl se orientovat v mediálních sděleních, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby,
- dovedl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešeni,
- byl ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidi v jiných zemích,
- vážil si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí
Žák je veden k tomu, aby:
- pochopil souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy,
- chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- porozuměl souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji,
- respektoval principy
- udržitelného rozvoje,
- samostatně a aktivně poznával okolní prostředí, získával informace v přímých kontaktech
  s prostředím a z různých informačních zdrojů,
- pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešeni environmentálních problémů,
- osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- osvojil si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a digitální svět
Žák je veden k tomu, aby:
- ve společenskovědním vzdělávání vnímal postavení a vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

Mezipředmětové vztahy
- Informační technologie
- Ekonomika podniku
- Účetnictví

2. Rozpis učiva a výsledků vzděláváni

Výsledky vzdělávání	Učivo
2. ročník	
Žák: – vysvětlí rozdíl mezi právem objektivním a subjektivním, právem soukromým a veřejným; – rozlišuje právní předpisy podle právní síly; – vysvětlí podstatu právního státu a uvede příklady protiprávního jednání; – správně určí platnost, účinnost a působnost právních předpisů; – uvede příklady právních vztahů a rozhodných právních skutečností; – přiřazuje k právním odvětvím právní předpisy; – vysvětlí rozdíl FO, PO; – pracuje se sbírkou zákonů;	**1. Základy práva** – právo, právní řád, právní síla právních předpisů – zákonnost a právní vědomí – právní normy jako součást soustavy společenských norem a jejich členění – právní předpisy – platnost a účinnost, působnost, novelizace – právní vztahy a právní skutečnosti – právní odvětví
– na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje Ústava ČR a Listina základních práv a svobod; – na přikladu ukáže a vysvětlí proces přijeti zákona; – na jednotlivých příkladech konkretizuje, kdo reprezentuje jednotlivé statni moci; – vyhledá na internetu informace o jednotlivých subjektech státní moci; – popíše soustavu soudů v ČR, advokacie, notářství;	**2. Ústavní právo, listina práv a svobod** – základní ustanovení ústavy – poslanecká sněmovna a senát – prezident a vláda – Listina základních práv a svobod – moc zákonodárná, výkonná a soudní – subjekty statni moci, policie, advokacie, notářství
– vyhledá v občanském zákoníku nebo výňatku z něho příslušnou právní úpravu; – na příkladech uplatni znalosti nabytí a ztráty vlastnického práva, spoluvlastnictví; – na příkladech rozliší podstatné a nepodstatné části smluv – popíše závazky z kupních smluv; – na typických příkladech posoudí, kdy je možno odstoupit od smlouvy; – na konkrétním přikladu posoudí oprávněnost požadavku na náhradu škody a vysvětli, jak při jeho uplatňováni postupovat; – dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; – vyhledá v občanském zákoníku nebo výňatku z něho právní úpravu dědění – užívá rozdělení dědiců do dědických skupin; – umí sepsat závěť vlastnoručně napsanou či nenapsanou vlastní rukou pro jednoho nebo	**3. Občanské právo hmotné** – pojem občanské a obchodní právo, prameny občanského práva, prvky občanskoprávních vztahů – majetkoprávní vztahy – zastoupeni a jeho formy – práva věcná (právo vlastnické, formy spoluvlastnictví, práva k věcem cizím) závazková práva – vznik, změna, zajištěni a – zánik závazků – kupní smlouva, smlouva o dílo, nájemní smlouva, další smluvní typy – odpovědnost za vady, náhrada škody, bezdůvodné obohaceni – ochrana spotřebitele – dědické právo, způsoby děděni a projednání dědictví – rodinné právo – vznik a zánik manželství, vyživovací povinnost,

více dědiců; – vypočítává dědické podíly při dědění ze zákona;	náhradní rodinná péče
– umí vyhledat v živnostenském zákoně typy živností; – zná proces vydání živnostenského oprávnění; – definují co je podnikání, kdo je jeho subjektem; – vysvětlí znaky živností a podmínky jejich provozování; – vysvětlí, co je neoprávněné podnikání; – znají postup při zakládání živnosti; – orientují se v náležitostech a přílohách žádosti o živnostenské oprávnění; – prakticky vyplní formulář žádosti o ohlášení živnosti;	**4. Živnostenské právo** – právní formy podnikání (typy živností) – živnostenské podnikání a jeho subjekty – druhy živností a organizace živnostenské správy – podmínky provozování živností – živnostenské oprávnění – vznik a zánik živnostenského oprávnění – živnostenský rejstřík – živnostenská kontrola, neoprávněné podnikání
– rozliší právní formy podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky; – charakterizuje jednotlivé způsoby narušování hospodářské soutěže a nekalosoutěžní jednání; – porozumí podmínkám základních obchodních korporací; – pozná úlohu obchodního rejstříku; – zná postup při zakládání společností; – orientuje se v právech a povinnostech společníků; – dokáže diskutovat o výhodách a nevýhodách jednotlivých typů korporací; – dokáže vysvětlit zánik obchodních korporací až k výmazu z obchodního rejstříku;	**5. Korporační právo + vybrané části občanského práva, týkající se obchodních společností** – podnikání, podnikatel, podnikatelské subjekty – obchodní firma a obchodní rejstřík – hospodářská soutěž a její regulace – veřejná obchodní společnost – komanditní společnost – společnost s ručením omezeným – akciová společnost – družstvo
– umí popsat vznik pracovního poměru, náležitostí pracovní smlouvy; – popíše úlohu pracovních úřadů, zná princip podpory v nezaměstnanosti a aktivní politiky zaměstnanosti; – umí vyhledat v zákoníku práce podmínky zániku pracovního poměru; – popíše práva a povinnosti zaměstnanců se zaměřením na pracovní kázeň a bezpečností a ochranu zdraví při práci; – orientuje se v základních druzích odpovědnosti za škodu; – pozná úlohu odborových organizací a kolektivních smluv.	**6. Pracovní právo** – subjekty pracovního práva – vznik, změny a zánik pracovně právních vztahů – pracovní poměr, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr – pracovní doba, doba odpočinku, dovolená na zotavenou – pracovní řád, pracovní kázeň, – odpovědnost za škodu v pracovněprávních vztazích – bezpečnost a ochrana zdraví při práci – odbory

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.11 Pečovatelství

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	20	20	60

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Předmět pečovatelství patří do obsahového okruhu Přímá péče a osobní asistence. Cílem předmětu je zajišťovat žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče a pomoci klientů. Připravuje je na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, a to jak klienty v zařízeních sociálních služeb, tak v domácím prostředí. Součástí je také etická, společenská a estetická výchova žáků zaměřená na vytváření návyků, postojů a osobnostních vlastností žádoucích pro práci v sociálních službách.

Obsahový okruh přispívá také k rozvoji klíčových kompetencí, zejména kompetence komunikativní, řešit problémy, občanské a kulturní povědomí, personální a sociální a kompetence odborné. Obsahový okruh má úzkou vazbu na vzdělávací oblast Vzdělávání pro zdraví, oblast Sociálně-výchovná činnost a oblast Sociální vztahy a komunikace. Zároveň se prolíná s Odbornou praxí.

Charakteristika učiva

Žáci jsou vedeni k tomu, aby jednali s klienty taktně, s účastí a empatií, chránili klientovo soukromí a dbali na dodržování jeho práv a bezpečí.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- získal informace o pečovatelství jako oboru v přímé péči a osobní asistenci;
- podporoval schopnosti, dovednosti a návyky klienta;
- porozuměl individualitě klienta;
- chápal význam klientova soukromí;
- rozlišoval stupně soběstačnosti;
- znal práva klientů a dbal jejich dodržování;
- ovládal komunikativní techniky.

Strategie výuky

Předmět je zařazen do učební praxe. Vyučování má teoreticko-praktický charakter, je koncipován ve vztahu k profilu absolventa a potřebám praxe. Výuka je zařazena v každém ročníku po 20 hodinách, dělí se na hodiny teorie a nácviku praktických dovedností.

Stěžejními metodami jsou modelové situace, které jsou konfrontovány s životními zkušenostmi žáků, metody problémového učení podporující aktivitu a kreativitu, diskuse, rozhovor, týmová práce i samostatná práce žáků. Nechybí ani metoda výkladu spojena s názornými ukázkami pomocí didaktické techniky a názorně demonstračních pomůcek.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Podkladem pro klasifikaci jsou výsledky ústního, písemného a praktického zkoušení.

Pod předmět Pečovatelství spadá hodnocení Odborné praxe, která je pro žáky povinná v každém ročníku vzdělávání. Znalosti z předmětu Pečovatelství žák uplatní při psaní maturitní práce – portfolia profesního rozvoje.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení – mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání – mít odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře a mít přehled k vlastnímu uplatnění na trhu práce.

Personální a sociální kompetence – rozvíjí svou osobnost, udržuje dobré mezilidské vztahy, dbá o své zdraví.

Digitální kompetence – ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Kompetence k řešení problémů – umět pracovat s problémovými situacemi samostatně nebo v týmu, navrhnout vhodné způsoby řešení problému a umět je vysvětlit jiným lidem.

Komunikativní kompetence – umí se vyjadřovat v ústní i písemné formě, volí vhodné komunikační strategie, adekvátně reaguje na projevy jiných lidí.

Matematická a finanční gramotnost – aplikuje matematické postupy v běžných situacích, je finančně gramotný.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – respektuje práva a osobnost druhých lidí, jedná odpovědně ve vlastním i veřejném zájmu, respektuje principy multikulturní společnosti.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci – chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních, umí poskytnout první pomoc.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb – podílí se na zabezpečení kvality standardů sociálních služeb.

Jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje – efektivně hospodaří s finančními prostředky, jedná s ohledem k životnímu prostředí.

Podílí se na zajišťování sociálních služeb – má přehled o systému sociálních služeb, dodržuje příslušné předpisy, zná požadavky na pracovníka v sociálních službách, předchází syndromu vyhoření.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb – umí poskytovat vhodnou formu pomoci mobilním a imobilním klientům v domácím i rezidenčním prostředí, respektuje při poskytování péče individualitu klienta.

Provádět základní nepedagogickou výchovnou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času – připravuje volnočasové aktivity pro různé typy klientů.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – dovednost jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách a hledat kompromisní řešení;

Člověk a životní prostředí – osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;

Člověk a digitální svět – usilování o zdokonalování schopností žáků efektivně využívat prostředky digitálních technologií v běžném životě a v rámci specifik dané odborné kvalifikace.

Mezipředmětové vztahy

- Péče o dítě do 3 let
- Zdravotní nauka
- Sociální péče
- Sociální aktivizace klientů
- Psychologie
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – charakterizuje termín pečovatelství; – definuje cíle pečovatelské práce; – popíše vývoj oboru pečovatelství; – dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; – dodržuje v kontaktu s klientem etiketu a profesní etiketu; – porozumí termínům stres, stresor a syndrom vyhoření; – vysvětlí význam relaxace pro lidský organizmus;	**1. Úvod do pečovatelství** – pečovatelství a jeho cíle – vývoj pečovatelství – osobnost pečovatele – duševní hygiena pečovatele
– charakterizuje jednotlivé fáze životního cyklu člověka a jeho potřeby; – rozebere sociální aspekty zdraví a nemoci, uvede příklady nemocí se sociálním dopadem; – uplatňuje efektivní organizaci práce, podílí se na sestavování plánů sociální péče a vede příslušnou dokumentaci; – identifikuje změny zdravotního a chování klienta v průběhu poskytované péče;	**2. Ošetřovatelský proces a potřeby klientů** – potřeby nemocných – zdraví, nemoc – charakteristika a fáze ošetřovatelského procesu – ošetřovatelská a sociální dokumentace
– charakterizuje jednotlivé druhy nozokomiálních nákaz; – popíše proces šíření infekce; – vysvětlí vhodnou prevenci nozokomiálních nákaz; – objasní hygienické požadavky týkající se povinností poskytovatelů sociálních služeb v oblasti prevence úrazů nozokomiálních nákaz;	**3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie** – nozokomiální nákazy
– charakterizuje jednotlivé typy lůžek; – uvědomí si význam pomocných zařízení a pomůcek lůžka pro klienta; – objasní význam hygieny pro život člověka; – aplikuje postupy přímé péče nebo pomoci mobilnímu i imobilnímu klientovi, pomoc při osobní hygieně; úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně, s taktem a ohleduplností;	**4. Přímá péče a osobní asistence** – péče o lůžko klienta – péče o osobní hygienu klientů – polohování – dekubity

– používá vhodné pracovní a kompenzační pomůcky a technická zařízení, ošetřuje je a dezinfikuje; – dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů, doporučí vhodné prostředky pro zvýšení bezpečnosti; – popíše vznik dekubitů a faktory, které se na vzniku podílejí;	
2. ročník	
– uplatňuje při poskytování péče a pomoci klientům znalosti z biologie člověka; – objasní způsoby měření fyziologických funkcí; – vyjmenuje fyziologické a patologické hodnoty; – umí odebrat spánkovou anamnézu a stanovit plán péče; – provádí s klientem podle pokynů nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu, prostorové orientace a pohybu, používání kompenzačních pomůcek a zařízení atp.) – určí ošetřovatelské aktivity při poruchách vyprazdňování; – aplikuje postupy přímé péče nebo pomoci mobilnímu a imobilnímu klientovi při zajišťování stravy (včetně krmení) a pitného režimu; – dodržuje zásady vertikalizace klienta;	**1. Přímá péče a osobní asistence** – sledování fyziologických funkcí – péče o spánek a odpočinek – péče o pohyb – péče o vyprazdňování – péče o výživu – péče o klienta s bolestí – imobilizační syndrom
– uplatňuje při práci s klientem porozumění projevům osobnosti klienta a sociálním aspektům lidské psychiky; – osvojil si a vhodně používá vybrané techniky a prostředky podporující kognitivní, komunikační, interpersonální a sociální dovednosti klientů, zejména seniorů a klientů s demencí; – vysvětlí specifika péče o osoby s demencí v sociálním zařízení i v domácím prostředí, zásady komunikace s nimi, význam a způsob jejich aktivizace; – hovoří s klientem, motivuje ho k aktivitě, vysvětluje mu prováděné postupy a činnosti, oceňuje jeho pokroky; – osvojil si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí;	**2. Přímá péče a osobní asistence u různých typů klientů** – péče o seniory – péče o klienty s Alzheimerovou chorobou – péče o klienta s mentálním postižením – péče o klienta se zrakovým postižením – péče o klienta s tělesným postižením – péče o klienta s duševní poruchou

– užívá pracovní a kompenzační pomůcky, přístroje a zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy;	**3. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie**
3. ročník	
– zprostředkovává klientovi informace a kontakt se společenským a přírodním prostředím; – osvojil si sadu jednoduchých kompenzačních (vyrovnávacích) a regeneračních cvičení a pohybových aktivit, používá je adekvátně zdravotnímu stavu klienta; umí je využívat také pro kompenzaci zátěže souvisejíc s výkonem profese; – vyjmenuje faktory ovlivňující edukaci klienta; – zhodnotí stav klienta z hlediska ošetřovatelské péče; – umí poskytnout ohleduplnou péči umírajícímu klientovi;	**1. Přímá péče a osobní asistence** – psychosociální aktivizace klienta – vedení a pomoc v domácnosti – edukační činnosti pečovatele – základní ošetřovatelská péče v pediatrii – péče o klienta s diabetes mellitus – péče o klienta s onkologickými nemocemi – péče o klienta v terminálním stadiu
– umí poskytnout první pomoc; – popíše způsoby zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i dospělých v sociálních zařízeních či domácnosti klienta s ohledem na specifika různých vnějších i vnitřních prostředí; – doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti; – uvede povinnosti pracovníka i poskytovatele sociálních služeb v případě úrazu klienta nebo pracovníka.	**2. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie** – první pomoc

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.12 Péče o dítě do 3 let

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	0	0	20	20

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Předmět navazuje na učivo probrané v pečovatelství a psychologii a dále rozvíjí celou vzdělávací oblast sociálně výchovná činnost. Soustředí se na problematiku péče o děti v prvních třech letech života v rodinném i ústavním prostředí se zaměřením na budoucí uplatnění absolventa.

Obsahový okruh přispívá také k rozvoji klíčových kompetencí, zejména kompetence komunikativní, řešit problémy, personální a sociální. Obsahový okruh má úzkou vazbu na vzdělávací oblast Vzdělávání pro zdraví – téma Péče o zdraví a na biologicko-ekologické vzdělávání – zejména biologii člověka, doplňuje je a aplikuje na budoucí pracovní činnosti žáků.

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do 8 nosných celků. Žáci jsou vedeni k tomu, aby jednali s dětským klientem taktně, s účastí a empatií, chránili soukromí dětského klienta a dbali na dodržování jeho práv a bezpečí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- chápal význam dětského věku pro další životní období;
- aplikoval postupy přímé péče o dítě do tří let věku;
- podporoval schopnosti, dovednosti a návyky dětského klienta;
- chápal význam soukromí dětského klienta;
- znal práva dětských klientů a dbal jejich dodržování.

Strategie výuky

Předmět je zařazen v učebním plánu do 3. ročníku dotací 20 hodin konzultací. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků, samostatnému rozhodování, učí se činit opatření a předcházet rizikům.

Vyučování má teoreticko-praktický charakter. Při hodinách se třída může dělit na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na úroveň, která je žádoucí pro výkon odborné praxe a kontakt s klienty.

Stěžejními metodami jsou modelové situace, které jsou konfrontovány s životními zkušenostmi žáků, metody problémového učení, podporující aktivitu a kreativitu, diskuse, rozhovor, týmová práce a samostatná práce žáků. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, spojena s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a názorně demonstračních pomůcek. Výklad je doplňován příklady z praxe a konfrontován s již nabytými vědomostmi žáků z hlediska mezipředmětových vztahů. Žáci jsou vedeni k vyvozování vlastních závěrů. Aktivita žáků je podněcovaná zadáváním samostatných prací – práce s knihou, kazuistikami, dokumentací, pracovními listy, multimédii.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Podkladem pro klasifikaci jsou výsledky:

Ústního zkoušení, kdy žák prokazuje:

- dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat
- vyvozovat souvislosti, využívat znalosti z ostatních předmětů
- používat odbornou terminologii

Písemného zkoušení, kde žák prokazuje:

- porozumění učivu, odborné terminologii
- orientaci v problematice příslušného tematického celku

Praktického zkoušení, kde žák prokazuje:

- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- osvojení praktických dovedností a návyků, schopnost organizovat si práci při výkonu
- správnost provedení výkonů podle standardů a daných předpisů
- dovednost komunikace
- dodržování hygienických požadavků a bezpečnosti práce

Samostatná a skupinová práce (referáty, projekty, pracovní listy, kazuistiky), kde žák prokazuje:

- schopnost efektivně vyhledávat a zpracovávat informace (odborná literatura, odborné časopisy, internet atd.)

Práce v hodině, kde se hodnotí:

- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- aktivita, samostatnost a tvořivost
- spolupráce s učitelem a spolužáky
- domácí příprava na hodinu

Součástí hodnocení žáků je průběžné sebehodnocení, včetně rozboru chyb, které doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a více aktivuje žáky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence
Kompetence k celoživotnímu učení tím, že žák:

- má pozitivní vztah k učení a sebevzdělávání;
- ovládá různé metody učení;
- využívá ke svému samostudiu různé informační zdroje;
- vytváří si vhodný studijní režim a podmínky;
- zná možnosti svého dalšího profesního vzdělávání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání tím, že žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- si uvědomuje význam celoživotního učení;
- je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.

Personální a sociální kompetence tím, že žák:

- posuzuje své fyzické a duševní možnosti;

- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- spolupracuje v týmu na řešení problémů;
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí.

Digitální kompetence tím, že žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Kompetence k řešení problémů tím, že žák:

- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence tím, že žák:

- se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a vhodně se prezentuje;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné i ústní podobě, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- se aktivně účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- se učí umění naslouchat;
- se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- společensky vystupuje a profesionálně jedná ve styku s klienty.

Matematická a finanční gramotnost kompetence tím, že žák:

- umí číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).
- umí interpretovat statistické údaje

Občanské kompetence a kulturní povědomí tím, že žák:

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí;
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout.

Usilovat o vyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- chápe kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb,

zohledňuje požadavky a potřeby klienta.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., že absolvent:

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- nakládá s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování;
- prakticky se orientuje v příčinách a formách sociálního vyloučení, má přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
- zná příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislostí, násilí, možnosti jejich řešení a prevence;
- prakticky se orientuje v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o dítě.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- poskytuje vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;
- zajišťuje nebo pomáhá klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťuje samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřuje.

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn., že absolvent:

- realizuje činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- využívá ve své práci odpovídajícím způsobem empatickou, asertivní a autentickou komunikaci a motivaci;
- sleduje a využívá nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a schopnost morálního úsudku, aby hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotili a optimálně využívali masová média pro své různé potřeby, dovedli jednat s lidmi, hledali kompromisní řešení, vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace;

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví, aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, chránili životní prostředí a osvojili si zásady zdravého životního stylu;

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby používali digitální nástroje k učení a profesnímu růstu, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci, ke komunikaci s úřady, aby pracovali v digitálním světě s ohledem na bezpečnost, aby chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před

poškozením či zneužitím, aby při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby, aby při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami, aby znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti, aby aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě, aby získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, aby při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.

Mezipředmětové vztahy

- Zdravotní nauka
- Psychologie
- Pedagogika
- Informační technologie
- skupiny předmětů přímá péče a osobní asistence, sociálně výchovná činnost

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
3. ročník	
Žák: – vysvětlí důležitost dětského věku pro další životní cykly jedince;	**1. Úvod** – význam předmětu
– popíše stavbu a funkci mužského a ženského pohlavního ústrojí; – vysvětlí základy genetiky a dědičnosti; – popíše průběh vzniku nového jedince a chápe čím vším je tento vývoj ovlivněn; – určí faktory, které poškozují zdravý vývoj plodu; – specifikuje důležitost prenatálního vývoje pro budoucí vývoj dítěte; – definuje lékařskou péči o těhotnou ženu, význam včasné diagnostiky vad plodu a jejich řešení; – popíše důvody ukončení těhotenství; – specifikuje důležitost zdravé životosprávy ženy v těhotenství pro zdravý vývoj jedince; – se orientuje v základních právních předpisech a peněžitých dávkách vyplácených v době těhotenství a mateřství;	**2. Vznik a vývoj plodu, těhotenství** – stavba a funkce ženského pohlavního ústrojí – stavba a funkce mužského pohlavního ústrojí – základy genetiky – oplození – vývoj zárodku a plodu – lékařská péče o těhotnou ženu – životospráva těhotné ženy – právní zabezpečení a sociální ochrana ženy v době těhotenství a mateřství
– popíše jednotlivé fáze porodu; – orientuje se v různých druzích porodu; – popíše formy alternativních porodů a chápe jejich důležitost pro emocionální vývoj dítěte i matky; – objasní vliv otce či jiné blízké osoby při porodu; – vytvoří si vlastní názor na utajený porod a nutnost baby boxů pro zachování lidského života; – charakterizuje zařízení azylový dům pro matky s dětmi; – charakterizuje fysiologické a psychické změny probíhající v organismu ženy v šestinedělí;	**3. Porod a šestinedělí** – příprava ženy na porod – fáze porodu – komplikace při porodu – alternativy porodu – asistence u porodu – utajený porod, baby boxy – azylové domy pro matky s dětmi – šestinedělí
– definuje novorozenecké období; – popíše adaptační změny probíhající po narození; – popíše fyzický a psychický vývoj novorozence; – aplikuje postupy přímé péče o dítě do tří let věku; – aplikuje hygienické zásady a dodržuje bezpečnost při manipulaci s dítětem; – osvojí si dovednosti při péči o dítě;	**4. Péče o novorozence** – kategorizace dětského věku – fyzický vývoj novorozence – duševní vývoj novorozence – manipulace s novorozencem – lékařská péče o novorozence – péče o hygienu – péče o výživu

– vysvětlí význam kojení pro dítě i matku; – zná jiné formy výživy novorozence; – uplatňuje při poskytování péče a pomoci dětským klientům znalosti z biologie člověka; – dodržuje hygienu a zásady BOZP;	
– umí časově zařadit toto období; – popíše změny ve fyzickém a psychickém vývoji dítěte v jednotlivých měsících tohoto období; – posoudí správný vývoj dítěte a vysvětlí faktory tohoto hodnocení; – aplikuje postupy přímé péče o dítě do tří let věku; – aplikuje hygienické zásady; – aplikuje zásady zdravé výživy při zavádění příkrmů; – osvojí si dovednosti při péči o dítě v tomto období s ohledem na bezpečnost dítěte; – uplatňuje při poskytování péče a pomoci dětským klientům znalosti z biologie člověka; – dodržuje hygienu a zásady BOZP;	**5. Péče o kojence** – fyzický vývoj kojence – duševní vývoj kojence – posuzování vývoje kojence – péče o hygienu kojence – péče o výživu kojence – spánek kojence – bezpečnost kojence
– umí časově zařadit toto období; – popíše změny ve fyzickém vývoji dítěte v jednotlivých měsících tohoto období; – popíše a na příkladech vysvětlí změny duševního vývoje dítěte; – posoudí správný vývoj dítěte a vysvětlí faktory tohoto hodnocení; – na příkladech vysvětlí význam odměn a trestů ve výchově; – objasní význam primární socializace probíhající v rodině nebo v prostředí, které ji nahrazuje; – aplikuje postupy přímé péče o dítě do tří let věku; – aplikuje hygienické zásady; – aplikuje zásady zdravé výživy při přechodu na běžnou stravu; – osvojí si dovednosti při péči o dítě v tomto období s ohledem na bezpečnost dítěte; – uplatňuje při poskytování péče a pomoci dětským klientům znalosti z biologie člověka; – dodržuje hygienu a zásady BOZP;	**6. Péče o batole** – fyzický vývoj batolete – duševní vývoj batolete – posuzování vývoje batolete – socializace osobnosti, výchova – péče o hygienu batolete – péče o výživu batolete – bezpečnost batolete
– vysvětlí důležitost preventivní lékařské péče a očkování; – popíše příznaky nejčastějších dětských onemocnění; – rozpozná příznaky onemocnění; – umí poskytnout včasnou pomoc při těchto onemocněních;	**7. Péče o zdraví dítěte do 3 let** – lékařské preventivný prohlídky – očkování – příznaky nejčastějších dětských nemocí – zásady péče o nemocné dítě – dětská onemocnění

– umí poskytnout první pomoc; – dodržuje hygienu a zásady BOZP;	– úrazy dětí – zásady první pomoci
– popíše fáze přijetí ZP dítěte do rodiny; – vysvětlí faktory podmiňující přijetí ZP dítěte; – navrhne způsoby integrace a formy pomoci rodině se zdravotně postiženým dítětem; – charakterizuje ranou péči, vysvětlí její význam pro vývoj dítěte i celou rodinu; – popíše služby rané péče.	**8. Péče o dítě se zdravotním postižením** – raná péče

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.13 Pedagogika

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	0	20	0	20

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Cílem předmětu pedagogika je připravit žáky na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta tak, aby směřovaly k udržení soběstačnosti, prevenci sociálního vyloučení a ke smysluplnému vyplňování volného času, žáci si mají osvojit vybrané poznatky a dovednosti tak, aby je uměli aplikovat při práci s klienty. Cílem je i vytváření žádoucích morálních názorů a postojů a osobnostních vlastností a tím rozvíjet sociální kompetence žáka, důležité pro práci se sociálními klienty. Pro upevnění vědomostí a dovedností je také nutné posilovat mezipředmětové vztahy využitím vědomostí a zkušeností žáků z jiných předmětů, zejména ze studijních bloků.

Charakteristika učiva

- v průběhu výuky jsou žáci seznámeni se základními pojmy z obecné pedagogiky, se strukturou školství v České republice, se základními osobnostmi a tendencemi z dějin pedagogiky, se základy sociální pedagogiky, s terminologií speciální pedagogiky a jednotlivými obory speciální pedagogiky;
- učivo je zejména zaměřeno tak, aby byl žák schopen diagnostikovat klientovy problémy, rozuměl jim a dovedl zvolit správný přístup ke klientovi a vhodné metody, aby tak pomohl klientovi začlenit se do společnosti, využít smysluplně své možnosti a aby tak přispěl k prevenci efektivity;
- učí žáky racionálním studijním metodám, práci s odbornými příručkami jinými zdroji informací, k samostatnému vyhledávání informací.

Strategie výuky

Při výuce se využívá znalostí z jiných předmětů, jako pečovatelství, psychologie, zdravotní nauka, sociální péče apod., uvádějí se souvislosti mezi teorií a praxí. Frontální výuka je podporována využitím dataprojektoru, internetu a interaktivní tabule. Výklad je doplňován příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou).

Formy a metody výuky:

- diskuze
- debata
- výklad apod.

Hodnocení výsledků žáků

Průběžně jsou zařazovány různé druhy kontrolních činností (ústní zkoušení, testy a jiné druhy písemných prací, hodnocena je i samostatná práce – např. mluvené referáty a vyhledávání novinek z oboru), budou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence
Kompetence k celoživotnímu učení tím, že žák:

- má pozitivní vztah k učení a sebevzdělávání;
- ovládá různé metody učení;
- využívá ke svému samostudiu různé informační zdroje;
- vytváří si vhodný studijní režim a podmínky;
- zná možnosti svého dalšího profesního vzdělávání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání tím, že žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- si uvědomuje význam celoživotního učení;
- je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.

Personální a sociální kompetence tím, že žák:

- posuzuje své fyzické a duševní možnosti;
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- spolupracuje v týmu na řešení problémů;
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí.

Digitální kompetence tím, že žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Kompetence k řešení problémů tím, že žák:

- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence tím, že žák:

- se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a vhodně se prezentuje;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné i ústní podobě, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- se aktivně účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- se učí umění naslouchat;
- se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- společensky vystupuje a profesionálně jedná ve styku s klienty.

Matematická a finanční gramotnost kompetence tím, že žák:

- umí číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).**;**
- umí interpretovat statistické údaje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí tím, že žák:

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí;
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout.

Usilovat o vyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- chápe kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňuje požadavky a potřeby klienta.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., že absolvent:

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- nakládá s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování;
- prakticky se orientuje v příčinách a formách sociálního vyloučení, má přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
- zná příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislostí, násilí, možnosti jejich řešení a prevence;
- prakticky se orientuje v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o dítě.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn., že absolvent:

- poskytuje vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;
- zajišťuje nebo pomáhá klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťuje samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřuje.

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn., že absolvent:

- realizuje činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- využívá ve své práci odpovídajícím způsobem empatickou, asertivní a autentickou komunikaci a motivaci;
- sleduje a využívá nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a schopnost morálního úsudku, aby hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotili a optimálně využívali masová média pro své různé potřeby, dovedli jednat s lidmi, hledali kompromisní řešení, vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace;

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví, aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, chránili životní prostředí a osvojili si zásady zdravého životního stylu;

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby používali digitální nástroje k učení a profesnímu růstu, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci, ke komunikaci s úřady, aby pracovali v digitálním světě s ohledem na bezpečnost, aby chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím, aby při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby, aby při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami, aby znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti, aby aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě, aby získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, aby při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.

Mezipředmětové vztahy

- Psychologie
- Pečovatelství
- Zdravotní nauka
- Sociální péče
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělání

Výsledky vzdělávání	Učivo
2. ročník	
Žák: – objasní přínos pedagogiky, zejména pedagogiky volného času, sociální pedagogiky, andragogiky a gerontopedagogiky pro sociální činnost; – dovede aplikovat obecné pedagogické zásady při individuální i skupinové práci s klienty; – je schopen využívat základní metody pedagogické diagnostiky; – pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací;	**Výchova a vzdělávání** **1. Vybrané učivo z obecné pedagogiky** **a) Úvod do předmětu** – pedagogika jako vědní disciplína, – předmět pedagogiky, – pedagogické disciplíny, – základní pedagogické pojmy, – pedagogické principy, – pedagogická diagnostika.
– vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči; – chápe nutnost harmonického rozvoje osobnosti při výchově, propojení všech složek výchovy; – charakterizuje vývoj jedince z hlediska výchovy a vzdělávání; – charakterizuje strukturu činností dítěte v předškolním a školním věku, zdůvodní důležitost hry a herních činností; – dovede stanovovat cíle při práci s klienty, – umí vysvětlit vliv širšího okolí (vrstevníků, komunity, společnosti) na jedince a výchovu; – charakterizuje význam, cíle a prostředky multikulturní výchovy; – objasní zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů a pedagogické zásady práce s nimi;	**b) Výchova a vzdělávání** – definice výchovy, – výchovně cíle, – složky výchovy, – výchovné metody, – formy vyučování – výchovní činitelé, osobnost vychovatele a vychovávaného jedince, – etapy výchovného procesu, – multikulturní výchova (význam, cíle, prostředky).
– charakterizuje funkci rodiny a její kulturní variabilitu rodiny ve společnosti; – objasní vliv ekonomiky a sociální politiky na fungování rodiny, uvede formy sociální pomoci rodině a dětem; – objasní nezastupitelnost rodinné výchovy a negativní jevy v rodinné výchově; – objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, diskutuje problémy současné rodiny; – má základní typy rodinné výchovy; – umí vyhledávat potřebné informace;	**c) Výchova v rodině** – definice a funkce rodiny, – typy rodin, – typy rodinné výchovy, – role rodičů, sourozenců a prarodičů, – negativní jevy ovlivňující rodinu, – spolupráce rodiny a školy.

– rozumí struktuře současného školství v České republice; – chápe základní školské předpisy, umí si vyhledat potřebné informace; – popíše systém vzdělávání v ČR, uvede další možnosti získání kvalifikace;	**d) Školství v dnešní České republice** – školský systém v ČR, – školský zákon.
– rozumí vývoji pedagogických názorů a chápe jejich společenskou podmíněnost; – zná nejvýznamnější pedagogické myslitele z minulosti a jejich přínos pro dnešní pedagogiku;	**2. Vybrané osobnosti z dějin pedagogiky** – nejvýznamnější pedagogické názory a osobnosti v dějinách, – vývoj školství u nás.
– umí vysvětlit a správně použít základní pojmy ze speciální pedagogiky; – rozumí jednotlivým stupňům socializace a chápe, jak předcházet defektivitě; – umí rozlišit a charakterizovat jednotlivé skupiny klientů se zdravotním hendikepem, jejich sociální situaci a možnosti;	**3. Speciální pedagogika** **a) Základní pojmy ze speciální pedagogiky** – předmět speciální pedagogiky, – stupně socializace a resocializace postižených, – diagnostika – klasifikace oborů speciální pedagogiky.
– umí vymezit jednotlivé disciplíny speciální pedagogiky, přitom používá správné pojmy z oboru; – charakterizuje jednotlivé skupiny klientů se zdravotním postižením, jejich zdravotní a sociální situaci a potřeby, možnosti jejich vzdělávání a sociálního začleňování; – umí vysvětlit a na příkladech doložit možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti; – osvojí si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta; – má přehled v sociálně patologických jevech, umí je pojmenovat, zná jejich příčiny a prevenci, umí vyhledávat potřebné informace z různých zdrojů.	**b) Obory speciální pedagogiky** – somatopedie, – tyflopedie, – surdopedie, – logopedie, – psychopedie, – speciální pedagogika osob s dílčími deficity, – etopedie, – kombinované vady

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.14 Sociální péče

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin celkem	20	20	20	60

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Předmět sociální péče patří do obsahového okruhu Sociálně-výchovná činnost. Cílem předmětu je orientace v zákoně o sociálních službách, rozbor základních sociálních událostí a problémů a nalezení jejich vhodného řešení. Žáci jsou seznamováni s druhy i formami sociálních služeb, znají charakteristiky jednotlivých sociálních služeb a orientují se v typologii klientů.

Obsahový okruh má úzkou vazbu na vzdělávací oblast Přímá péče a osobní asistence, oblast Řízení sociální služeb a oblast Sociální vztahy a komunikace. Přispívá také k rozvoji klíčových a odborných kompetencí.

Charakteristika učiva

Znalosti získané z předmětu vedou žáka k osvojování si potřebných kompetencí pro výkon pracovníka v sociálních službách.

Vzdělávání směřuje k tomu, že žák:
- orientuje se v systému sociální péče,
- má přehled o metodách a prostředcích sociální péče a její organizaci,
- je seznámen s problematikou rodiny a sociální péče o rodinu, děti a mládež,
- zná různé formy péče o seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby dezintegrované,
- je seznámen s realizací sociální péče v regionu a činností vybraných sociálních zařízení.

Strategie výuky

Předmět má teoretický charakter, je koncipován ve vztahu k profilu absolventa. Výuka je zařazena v každém ročníku v počtu 20 hodin/ročník. Uplatňuje se zejména forma frontální výuky. Výuku je možné doplnit odbornými přednáškami, exkurzemi nebo stážemi.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Podkladem pro klasifikaci jsou výsledky ústního a písemného zkoušení.

Znalosti z předmětu Sociální péče uplatní žák při psaní maturitní práce – portfolia profesního rozvoje.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení – pracovat s odborným textem, vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů, kriticky hodnotit svůj pokrok v učení a práci a přijímat hodnocení svých výsledků.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru.

Personální a sociální kompetence – adaptovat se na nové podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, spolupracovat s ostatními lidmi, přispívat k vytváření příznivých mezilidských vztahů, předcházet konfliktům a nepodléhat předsudkům a stereotypům.

Digitální kompetence – ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech. Vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Kompetence k řešení problémů – zejména využívat nabytých zkušenosti a vědomostí při řešení problémů v přímé péči, používat různé metody myšlení, volit vhodné prostředky a způsoby pro plnění jednotlivých úkolů a zdůvodnit je, konzultovat různé problémy, přijímat odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění.

Komunikativní kompetence – komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, přijímat stanoviska jiných, dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v ústní a písemné formě, vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, jednat v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci – chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb – podílí se na zabezpečení kvality standardů sociálních služeb, zohledňuje požadavky klientů.

Jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje – efektivně hospodaří s finančními prostředky, jedná s ohledem k životnímu prostředí.

Podílí se na zajišťování sociálních služeb – má přehled o systému sociálních služeb, dodržuje příslušné předpisy, zná požadavky na pracovníka v sociálních službách.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb – respektuje individualitu klienta.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – celoživotní učení, dovednost jednat s lidmi, výchova k morálce, toleranci a solidaritě.

Člověk a životní prostředí – osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí.

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby používali digitální nástroje k učení a profesnímu růstu, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci, ke komunikaci s úřady, aby pracovali v digitálním světě s ohledem na bezpečnost, aby chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím, aby při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby, aby při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami, aby znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti, aby aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě, aby získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, aby při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost.

Mezipředmětové vztahy

- Pečovatelství
- Péče o dítě do 3 let
- Sociální politika a zabezpečení
- Psychologie
- Odborná praxe
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – orientuje se v základních pojmech sociální problematiky a v systému sociální péče; – pochopí podmínky a zásady poskytování jednotlivých druhů a forem sociální péče; – popíše osobnost pracovníka sociálních služeb – charakterizuje syndrom vyhoření;	**1. Funkce a obsah sociální péče** – charakteristika sociální péče – specifikace druhů a forem sociální péče – rozdělení sociální péče podle skupin obyvatelstva – podmínky a zásady poskytování sociální péče – osobnost pracovníka v sociálních službách – syndrom vyhoření
– je seznámen s problematikou rodiny a sociální péčí o rodinu; – chápe přirozenou strukturu rodiny, roli matky, otce a dětí; – orientuje se v zákoně o rodině a v rodinném právu;	**2. Péče o rodinu** – funkce rodiny a její historický vývoj – zákon o rodině, rodinné právo
– objasní problematiku sociální péče o děti a mládež; – vysvětlí základní pojmy – orientuje se v českých i mezinárodních právních normách týkajících se sociálně právní ochrany dětí; – pochopí principy výchovné a poradenské činnosti; – vysvětlí problematiku prevence kriminality, trávení volného času dětí; – orientuje se v oblasti péče o děti žijící mimo vlastní rodinu;	**3. Péče o děti a mládež** – sociálně právní ochrana dětí a mládeže – výchovná a poradenská činnost – práce s rodinou – posouzení potřeb ohrožených dětí – deprimované dítě, náprava – náhradní rodinná péče – prevence kriminality dětí a mládeže – kurátor pro děti a mládež – probační a mediační služba
2. ročník	
– definuje základní pojmy a rozdělení této věkové skupiny lidí; – orientuje se v problematice stáří jako sociální události; – popíše zdravotnické a sociální služby pro seniory; – charakterizuje druhy a formy sociálních služeb; – osvojí si zásady a postupy poskytování sociálních služeb v ambulantní, terénní a pobytové formě; – objasní využití příspěvku na péči; – vysvětlí význam hospicové péče, její formy;	**1. Péče o seniory** – postavení seniora v rodině a ve společnosti (ve vývojovém kontextu) – přístupy k péči o seniory – služby pro seniory žijící v rodině nebo ve vlastní domácnosti – pobytové sociální služby pro seniory, typy zařízení a jejich charakteristika – pomoc dlouhodobě a nevyléčitelně nemocným, péče o umírající
– orientuje se v základních pojmech – postižení, handicap, osoba zdravotně	**2. Péče o občany se zdravotním postižením (OZP)**

znevýhodněná, pracovní rehabilitace; – vysvětlí význam vzdělávání OZP; – popíše problematiku pracovního uplatnění OZP; – charakterizuje druhy a formy sociálních služeb; – orientuje se v systému dávek sociální pomoci; – popíše možnosti podpory vytváření pracovních míst; – popíše fáze přijetí dítěte se ZP do rodiny; – vysvětlí faktory podmiňující přijetí dítěte se ZP; – popíše funkci a služby rané péče;	– vymezení základních pojmů – vliv zdravotního postižení na pracovní uplatnění a sociální status – sociální péče OZP – dítě se zdravotním postižením
– objasní příčiny a důsledky dezintegrace; – orientuje se v problematice osob dezintegrovaných; – objasní sociální péči o osoby dezintegrované;	**3. Péče o osoby dezintegrované** – péče o etnické menšiny – péče o prostituující osoby – postpenitenciární péče – péče o osoby bez přístřeší – pomoc lidem s drogovou a jinou závislostí – péče o uprchlíky
3. ročník	
– objasní pojem a funkci; – uvede klady a zápory terénní sociální služby; – vysvětlí důležitost práce „streetwork“; – popíše úkoly streetworkera;	**1. Terénní sociální služby** – vymezení pojmu, funkce a organizace – organizace práce a písemná dokum. – osobnost terénního pracovníka – supervize
– umí komunikovat se sociálními klienty; – uvědomuje si důležitost komunikace; – používá vhodnou verbální a neverbální komunikaci;	**2. Sociální práce s jednotlivcem** – zásady komunikace – typologie klientů
– definuje základní pojmy této oblasti; – rozlišuje jednotlivé formy charitativní činnosti; – popíše charakteristické oblasti dobrovolné činnosti; – objasní formy motivace k dobrovolnictví; – uvede charakteristiku osobnosti dobrovolníka; – definuje organizaci HESTIA a její programy v oblasti dobrovolnictví;	**3. Charitativní činnost, práce dobrovolníků** – vymezení pojmů charitativní a humanitární činnost – formy charitativní činnost – působení dobrovolníků – významné naše a světové humanitární organizace
– definuje pojem krize; – popíše typy krizí podle závažnosti, průběhu;	**4. Krize, krizová intervence** – vymezení pojmu

– vysvětlí příčiny krize a různé způsoby chování jednotlivce v této životní situaci; – vysvětlí pojem krizová intervence a etapy jejího procesu; – navrhne možnosti řešení krize.	– typy a příčiny krize – chování člověka v krizi – řešení krize – krizová intervence

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.15 Sociální aktivizace klientů

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	0	0	10	10

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Předmět sociální aktivizace klientů patří do obsahového okruhu Sociálně-výchovná činnost. Cílem předmětu je připravit žáky na nepedagogickou výchovně vzdělávací a zájmovou činnost a přímou podporu schopností, dovedností, návyků a zájmů klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti, sociálních vazeb a smysluplného splňování života nebo k prevenci sociálního vyloučení. Žáci se naučí připravovat a realizovat různé aktivizační a volnočasové činnosti. Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci se sociálními klienty.

Obsahový okruh má úzkou vazbu na vzdělávací oblast Přímá péče a osobní asistence, oblast Sociálně-výchovná činnost a oblast Sociální vztahy a komunikace. Přispívá také k rozvoji klíčových a odborných kompetencí.

Charakteristika učiva

Znalosti získané z předmětu vedou žáka k základní nepedagogické výchovné činnosti podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a k aktivnímu využívání volného času různých skupin klientů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- osvojil si různé techniky a postupy k aktivizační činnosti klientů;
- navrhnul vhodnou činnost a program adekvátní věku, schopnostem, dovednostem a zájmům klientů;
- připravil aktivity vhodné pro jednotlivce i skupinu.

Strategie výuky

Vyučování má teoreticko-praktický charakter, je koncipován ve vztahu k profilu absolventa a potřebám praxe. Výuka je zařazena ve třetím ročníku v počtu 10 hodin. Stěžejními metodami jsou modelové situace, které jsou konfrontovány s životními zkušenostmi žáků, metody problémového učení podporující aktivitu a kreativitu, diskuse, rozhovor, týmová práce i samostatná práce žáků. Nechybí ani metoda výkladu spojena s názornými ukázkami pomocí didaktické techniky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Podkladem pro klasifikaci jsou výsledky ústního, písemného a praktického zkoušení.

Znalosti z předmětu Sociální aktivizace klientů žák uplatní při psaní maturitní práce – portfolia profesního rozvoje.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení – využívat ke svému učení různé informační zdroje, aplikovat získané znalosti a zkušenosti v práci i v životě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání – mít odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře a mít přehled k vlastnímu uplatnění na trhu práce.

Personální a sociální kompetence – podporovat nekonfliktní soužití s druhými lidmi, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k lidem z různých sociálních prostředí.

Digitální kompetence – žáci ovládají potřebnou sadu digitálních zařízení, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, vyrovnávají se s proměnlivostí digitálních technologií a umí posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost.

Kompetence k řešení problémů – volit optimální postup řešení, zdůvodnit a vysvětlit postup řešení.

Komunikativní kompetence – umět se vyjadřovat v ústní i písemné formě, volit vhodné komunikační strategie, adekvátně reagovat na projevy jiných lidí, obhajovat své názory.

Matematická a finanční gramotnost – aplikovat matematické postupy v běžných situacích.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – respektovat práva a osobnost druhých lidí, jednat odpovědně ve vlastním i veřejném zájmu, respektovat principy multikulturní společnosti.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci – chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a sociálních služeb – podílí se na zabezpečení kvality standardů sociálních služeb.

Jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje – efektivně hospodaří s finančními prostředky, jedná s ohledem k životnímu prostředí.

Podílí se na zajišťování sociálních služeb – má přehled o systému sociálních služeb, dodržuje příslušné předpisy, zná požadavky na pracovníka v sociálních službách.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb – respektuje individualitu klienta.

Provádět základní nepedagogickou výchovnou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času – připravuje volnočasové aktivity pro různé typy klientů, vhodnými aktivitami rozvíjí individualitu klienta, využívá ve své práci empatické jednání, podporuje a motivuje klienta.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – celoživotní učení, dovednost jednat s lidmi.

Člověk a životní prostředí – osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí;

Člověk a digitální svět – usilování o zdokonalování schopností žáků efektivně využívat prostředky digitálních technologií v běžném životě a v rámci specifik dané odborné kvalifikace.

Mezipředmětové vztahy

- Pečovatelství
- Péče o dítě do 3 let
- Sociální péče
- Psychologie
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
3. ročník	
Žák: – dovede aplikovat obecné pedagogické zásady při individuální i skupinové práci s klienty; – volí hry a další činnosti vhodné pro dítě předškolního věku; – objasní význam aktivizace seniorů, současné přístupy a trendy v jejich aktivizaci; – analyzuje podmínky práce s klientem nebo se skupinou a volí vhodné metody a formy naplňování volného času; – připravuje sám nebo týmově aktivizační a volnočasové programy pro různé skupiny klientů nebo jednotlivce, stanovuje cíle činnosti a postupy pro jejich dosažení, vyhodnocuje průběh a úspěšnost programu; – spolupracuje při přípravě a realizaci programů s kulturními, vzdělávacími a jinými institucemi, využívá jejich nabídky; – pracuje s odbornou pedagogickou literaturou i s jinými zdroji informací;	**1. Výchova a vzdělávání, volný čas ve vztahu ke klientům sociálních služeb**
– vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie uplatnitelné v sociální činnosti (ergoterapie, arteterapie, hudebně-rytmická terapie, zooterapie aj.); – osvojil si jednoduché pohybové a sportovní aktivity včetně aktivit v přírodě podporující fyzické a motorické schopnosti klienta adekvátně jeho fyzickému a zdravotnímu stavu; – osvojil si vybrané techniky a činnosti (psychomotorické, tvořivé a rukodělné, umělecké, herní a inscenační atp.), využitelné pro aktivizaci klientů a vyplňování jejich volného času; – zprostředkovává klientům kontakt s uměním (slovesným, výtvarným, hudebním, filmových aj.), volí umělecké formy a díla s ohledem na osobnost a zájmy klientů; – výrazně vypráví, čte a recituje, je schopen improvizace; pracuje s hlasem; – podporuje mediální a digitální gramotnost klientů; – vytvoří si zásobník her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity, vhodně jej využívá při práci s klienty; – dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou.	**2. Aktivizační a volnočasové činnosti**

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.16 Psychologie

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	20	0	0	20

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíle předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáky se základními pojmy obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie, vést je k osvojení zásad duševní hygieny v režimu práce a odpočinku tak, aby se péče o duševní i tělesné zdraví stala součástí jejich hodnotového systému.

Výchovně vzdělávacím cílem předmětu je, aby se předmět podílel na formování ucelené soustavy diferencovaných vztahů žáků ke skutečnosti a jejich postojů k důležitým oblastem lidského života.

Výklad jednotlivých pojmů psychologie by měl vycházet z konkrétních poznatků žáků, které jsou předpokladem úspěšnosti v profesi i v podnikání. Pojmy sociální psychologie by měly být vysvětleny na situacích, s nimiž se bude žák setkávat v praxi.

Podle úzce specifické odbornosti žáků věnuje vyučující příslušnému okruhu z osnov předmětu počty hodin, z nichž alespoň polovinu věnuje praktickým návykům. Při nich dbá nejen na použití poznatků v profesní sféře, ale i v osobním životě, aby se staly součástí životního stylu žáků.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět poskytuje žákům ucelené vědomosti, dovednosti a znalosti psychologických pojmů a jejich aplikaci v profesní kariéře. Těžištěm je přitom poznání specifiky a charakteru psychologických problémů, v potřebné míře zaměřené na studovaný obor. Předmět formuje personální a komunikativně sociální kompetence žáků, učí je rozumět psychickému prožívání a chování klientů sociálních služeb, aplikovat vhodné přístupy při práci s klienty a kontaktu s jejich příbuznými, využívat získané dovednosti i v běžném životě. Učí žáky odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace. Zároveň se rozvíjí i dovednosti sebereflexe a autoregulace, tolerance, etnické, náboženské a jiné snášenlivosti a bezpředsudkového přístupu k lidem.

Strategie výuky

Učivo je zařazeno do výuky na základě učebního plánu do prvního ročníku. Hodinová dotace je 20 hodin ročně. Výuka probíhá formou konzultací ve stanovených termínech.

Výuka má být pro žáky zajímavá a má je pozitivně motivovat. Ve výuce se navazuje svobodné diskusní prostředí, kde mohou žáci vyjádřit své názory a postoje. Metody a formy práce budou vyplývat z různého pojetí výuky u jednotlivých učitelů, ale i z podmínek školy i studijních předpokladů žáků v daném oboru. Vyučující v průběhu výuky prohlubuje chápání osobnosti žáků jako součásti společnosti, seznamuje žáky se zásadami týmové práce a učí je teoretickým zásadám interakce, komunikace a jednání s lidmi.

Vyučující v modelových situacích procvičuje schopnosti žáků srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně procvičení role aktivního partnera v sociálním styku, učí žáky aktivně využívat získané poznatky z psychologie při jednání s lidmi a při řešení problémových situací pracovních i osobních.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Hodnotí se především schopnost žáků aplikovat poznatky prakticky, kriticky myslet a diskutovat s ostatními o společenských jevech a událostech.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáků se získávají prostřednictvím testů, referátů, kontrolních prověrek znalostí a dovedností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení – žáci by měli mít pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládají techniky učení a různé informační zdroje, absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání – žáci jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání.

Personální a sociální kompetence – žáci jsou připraveni posuzovat reálně své možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje podle svých možností, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktům a pečovat o své duševní zdraví.

Digitální kompetence – žáci ovládají potřebnou sadu digitálních zařízení, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, vyrovnávají se s proměnlivostí digitálních technologií a umí posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost.

Kompetence k řešení problémů – žáci by měli porozumět zadanému úkolu a problému, řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní – žáci by měli znát pravidla efektivní a účelné komunikace, vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, účastnit se aktivně diskuzí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Matematická a finanční gramotnost – žáci nacházejí vztahy při řešení praktických úkolů na základě logického třídění a zpracovávání informací, využívají základní myšlenkové operace.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žáci uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si

odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.);
- zná systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Usilovat o vyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb, tzn., že absolvent:

- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., že absolvent:

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- efektivně hospodaří s finančními prostředky.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – respektování identity jiných lidí, jednotlivce, společenské skupiny, kultury a náboženství.

Člověk a životní prostředí – poukazování na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderních technologií, postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho život a zdraví, osvojení zásad zdravého životního stylu.

Člověk a digitální svět – usilování o zdokonalování schopností žáků efektivně využívat prostředky digitálních technologií v běžném životě a v rámci specifik dané odborné kvalifikace.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Seminář z psychologie
- Sociální péče
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. ročník	
Žák: – vymezí psychologii jako vědní obor a její přínos pro sociální činnost i pro osobní život; – klasifikuje psychologické jevy; – vysvětlí, jak probíhá proces poznávání; – charakterizuje druhy a typy paměti, její vývoj, možnosti posilování paměti; – objasní podstatu myšlení a řeči a myšlenkového řešení problému; – rozliší základní druhy citů; – objasní na příkladech poruchy psychických procesů a stavů; – vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na rozvoj osobnosti; – charakterizuje strukturu osobnosti, činitele jejího utváření a chování, jednotlivé etapy vývoje osobnosti a životního cyklu člověka; uvede některá specifika osobnosti klientů sociálních služeb; – vysvětlí psychosomatickou jednotu lidského organismu; – charakterizuje fungování psychiky člověka v tíživé sociální situaci; – objasní specifika rozvíjení kognitivních procesů a proces učení v jednotlivých etapách ontogeneze a ve vztahu k práci s klienty; – aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy poznávání osobnosti, zpracuje rámcovou charakteristiku; – posoudí projevy chování klientů z hlediska možných příčin a možností změny; – používá vybrané jednoduché techniky pro rozvoj a posilování psychických procesů a stavů; – charakterizuje potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích a životních situacích; – vymezí poruchy saturace potřeb; – objasní proces socializace osobnosti, její faktory a mechanismy; – popíše vznik a funkci postojů, posoudí možnosti výchovného působení na změnu postojů; – identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v sociálním poznávání a	**1. Psychologie v sociální činnosti** – psychologie v systému věd – metody psychologie – psychika člověka – psychické jevy: ▪ poznávací procesy (čití a vnímání) ▪ paměťové procesy ▪ myšlenkové procesy ▪ citové procesy a stavy

posuzování osobnosti; – charakterizuje malou sociální skupinu, její znaky, strukturu a dynamiku; – zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje, zvolí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů a skupinové dynamiky; – identifikuje konfliktní situace, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktům, volí techniky posilující uvědomělou spolupráci a vzájemný respekt; – rozebere a diskutuje problematiku závislostí, týrání a zneužívání u klientů a jejich prevenci; je schopen navrhnout nutná opatření pro zlepšení situace; – objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu; – užívá dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení, pro vlastní učení, zvládání náročných pracovních a životních situací pro rozvoj vlastní osobnosti; – objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod; – vysvětlí význam a funkci intervize a supervize pro pracovníky sociálních služeb.	

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.17 Komunikace

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin konzultací v ročníku	0	0	20	20

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Předmět Komunikace patří do obsahového okruhu Sociální vztahy a komunikace. Napomáhá porozumět chování klientů sociálních služeb a aplikovat vhodné přístupy při práci s různými cílovými skupinami.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu vychází z okruhu RVP. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Důraz je kladen na rozvoj řečové komunikace, interpersonálních a sociálních dovedností, etického jednání. Zároveň se rozvíjí i dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance a bezpředsudkového přístupu k lidem. Žák si osvojuje poznatky z oblasti komunikace a vztahů pro osobní i profesní život.

Strategie výuky

Předmět je zařazen ve třetím ročníku v rozsahu 20 hodin a je koncipován jako teoreticko-praktický. Mezi výukové metody patří výklad, diskuse, rozhovor, řešení modelových situací. K řešení kazuistik a pracovních listů využívají digitální technologie.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Při hodnocení výsledků učení se vyučující zaměřují na kvalitu porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi. Metody hodnocení: ústní zkoušení, práce s pracovním listem a kazuistikami, krátké testy, prezentace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence

Kompetence k učení – žáci by měli mít pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládají techniky učení a různé informační zdroje, absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání;

Kompetence k pracovnímu uplatnění – žáci jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání.

Kompetence personální a sociální – žáci jsou připraveni posuzovat reálně své možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje podle svých možností, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktům a pečovat o své duševní zdraví;

Digitální kompetence – žáci ovládají potřebnou sadu digitálních zařízení, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, vyrovnávají se s proměnlivostí digitálních technologií a umí posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost.
Kompetence k řešení problémů – žáci by měli porozumět zadanému úkolu a problému, řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
Kompetence komunikativní – žáci by měli znát pravidla efektivní a účelné komunikace, vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
Kompetence matematické – žáci nacházejí vztahy při řešení praktických úkolů na základě logického třídění a zpracovávání informací, využívají základní myšlenkové operace.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – žáci uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí;

Odborné kompetence
Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.);
- zná systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Usilovat o vyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb, tzn., že absolvent:
- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., že absolvent:
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- efektivně hospodaří s finančními prostředky.

Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tzn., že absolvent:
- dodržuje při poskytování sociálních služeb příslušné předpisy, pracovní postupy a standardy, dbá na dodržování práv a zájmů klientů;
- je připraven pracovat samostatně i v týmu, komunikovat s nadřízenými a dalšími spolupracovníky;

- zná požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu.

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn. že absolvent:

- realizuje činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- rozvíjí ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti – výchova k demokratickému občanství, morálce, toleranci, solidaritě, výbava potřebným právním minimem.

Člověk a digitální svět – usilování o zdokonalování schopností žáků efektivně využívat prostředky digitálních technologií v běžném životě a v rámci specifik dané odborné kvalifikace.

Mezipředmětové vztahy

- Český jazyk a literatura
- Pedagogika
- Psychologie
- Sociální péče
- Informační technologie

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
3. ročník	
Žák: – vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v sociálních službách; – charakterizuje požadavky na profesní chování pracovníků sociálních služeb; – objasní důležitost naslouchání a umění naslouchat; – identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev; – používá základní komunikační dovednosti (naslouchat, navázat kontakt, vést rozhovor), základní techniky neverbální komunikace a asertivity v různých komunikativních situacích; – uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými; – využívá zásady a postupy vyjednávání; – vysvětlí pojem krizová intervence, zásady a postupy základní (první) krizové intervence; – zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů; – uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování; – analyzuje a diskutuje vybrané etické problémy týkající se pracovních činností a zkušeností.	**1. Sociální interakce a komunikace, společenská a profesní kultura** – osobnost pracovníka v sociálních službách ▪ profesionální chování ▪ profesionální deformace ▪ syndrom vyhoření ▪ péče o duševní zdraví pracovníka – profesní kultura – sociální komunikace a interakce pracovníka sociálních služeb s klienty ▪ umění naslouchat ▪ neverbální komunikace ▪ asertivní a neasertivní chování ▪ direktivní a nedirektivní chování ▪ evalvační a devalvační chování ▪ zásady komunikace s klienty se specifickými potřebami ▪ konflikty – etické problémy v sociální činnosti

Učební osnova vyučovacího předmětu

5.18 Odborná praxe

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
počet hodin	35	35	35	105

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Cíl předmětu

Základní náplní odborné praxe je získání a využití poznatků i dovedností jednak v přímé obslužné péči klientů a jednak v nepedagogické výchovně vzdělávací činnosti. Splnění cíle je důležitým předpokladem pro odpovědný osobní, pracovní a občanský život, pro práci s klientem, pro nabídku a vykonávání služeb, pro uspokojení specifických potřeb klienta. Žák dokáže věnovat pozornost osobnímu kvalifikačnímu růstu, získat odpovídající návyky, postoje a hodnoty potřebné pro práci s klientem. Je schopen plnit hlavní náplň sociálního povolání, a to jak samostatně, tak týmově. Zná chování a jednání klienta, orientuje se v mezilidských vztazích. Pracuje s různými typy klientů v zařízeních s odlišným zaměřením (sociálního typu, pedagogického typu, na úřadech, v domácnosti klienta).

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z okruhu RVP. Žáci se naučí využívat získaných dovedností při práci s klientem, dodržovat standardy kvality sociálních služeb (provozní, personální, procesní).

Zaměření odborné praxe je uspořádáno tak, že jde ruku v ruce s komunikativními dovednostmi (verbálními i neverbálními), interaktivními a percepčními kontakty, týkající se ochrany zdraví, nabídky služeb, administrativních dovedností.

Využívá poznatků z Psychologie, z předmětů sociálního a pedagogického charakteru, výpočetní techniky. Je úzce spjata s předměty Pečovatelství, Sociální péče, Zdravotní nauka, Sociální politika a zabezpečení, Právo, Ekonomika.

Strategie výuky

Odborná praxe žáků je zaměřena zejména na problematiku osob sociálně znevýhodněných a ohrožených sociálním vyloučením a osob zdravotně znevýhodněných. Smluvní pracoviště tvoří zařízení sociálních služeb (např. denní stacionáře, domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, pracoviště rané péče, azylové domy, centra krizové intervence, nízkoprahová zařízení aj.), pracoviště rezortu MŠMT (tj. mateřské a základní školy, dětské domovy, střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny, diagnostické a výchovné ústavy, speciálně pedagogická centra aj.) a další pracoviště (úřady práce, věznice, sociální odbory vč. oddělení sociální prevence obecních a magistrátních úřadů, neziskové organizace, veřejné instituce aj.).

Odborná praxe je organizována individuální formou v zařízeních sociálních služeb. Odbornou praxi si žáci sami individuálně zajišťují a organizují. Praxe žáci realizují v délce jednoho týdne v 1. ročníku, ve 2. ročníku a ve 3. třetím ročníku v libovolném termínu. Praxe lze plnit také v období prázdnin. Se zařízením škola sepisuje dohodu, kde jsou uvedeny podmínky plnění. Po absolvování praxe žáci odevzdávají potvrzenou dohodu a záznamy z praxe.

Splnění odborné praxe lze doložit pracovní smlouvou žáka ze zařízení vztahující se ke studovanému oboru. Výsledky odborné praxe budou hodnoceny v rámci předmětu Pečovatelství. Odborná praxe je dále zaměřena na získání a prohloubení znalostí a dovedností v individuálně zvolené oblasti a může u ní převládat specializační charakter.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie Světlá nad Sázavou, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a hodnocení klientů. Jsou brány praktické dovednosti, chování, schopnosti pracovní, aktivizační, míra samostatnosti a kreativity při práci, dále, způsob vyjadřování a vystupování. Probíhá plněním požadavků z oblasti administrativní, ošetřovatelské, pečovatelské, výchovně vzdělávací, kulturní, sociální. Hodnocení odborné praxe je zahrnuto do předmětu Pečovatelství. Nesplnění odborné praxe a neodevzdání řádně vypracovaných záznamů je důvodem pro neklasifikování z předmětu Pečovatelství v příslušném ročníku.

Znalosti získané při odborné praxi uplatní žák při psaní maturitní práce – portfolia profesního rozvoje.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Klíčové kompetence
Kompetence k učení – žák má pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, umí si aktivně vyhledávat různé informace.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák získá přehled o možnostech uplatnění ve svém oboru vzdělání i možnostech dalšího vzdělávání a významu vzdělávání celoživotního.
Personální a sociální kompetence – žák by měl reálně posuzovat své fyzické i psychické možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, adekvátním způsobem přijímat radu i kritiku ze strany jiných lidí, odpovědně přijímat a plnit zadané úkoly.
Digitální kompetence – žák využívá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence při plnění úkolů v rámci odborné praxe; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
Kompetence k řešení problémů – žák je veden ke správným postupům v získávání informací potřebných pro řešení problémů v oblasti organizování i poskytování sociálních služeb.
Komunikativní kompetence – žák se vyjadřuje i vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování v kontaktu s uživateli služeb i pracovníky organizací, užívá odbornou terminologii v ústním i písemném projevu.
Matematická a finanční gramotnost – žák je veden, jak správně aplikovat matematické postupy.
Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák by měl uznávat důležité hodnoty pro život v demokratické společnosti, respektovat práva osobnosti, život v multikulturní společnosti, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život i spoluúčast při ochraně zdraví a života jiných lidí, dodržovat normy vztahující se k práci s uživateli sociálních služeb.

Odborné kompetence
Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., že absolvent:
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a krizového řízení na pracovišti;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout.

Usilovat o vyšší kvalitu své práce a sociálních služeb, tzn., že absolvent:
- chápe kvalitu poskytovaných služeb jako kvalitu života klientů a jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení);
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňuje požadavky a potřeby klienta.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., že absolvent:
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- nakládá s pracovními prostředky a pomůckami, potravinami, energiemi, odpady, vodou a jinými materiály nebo látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Podílet se na zajišťování sociálních služeb, tzn., že absolvent:
- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování;
- prakticky se orientuje v příčinách a formách sociálního vyloučení, má přehled o nástrojích, kterými lze tuto problematiku řešit, a o povoláních a institucích, které se na řešení podílejí nebo se mohou podílet;
- zná příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti a sociální chudoby, nezaměstnanosti, závislostí, násilí, možnosti jejich řešení a prevence;
- prakticky se orientuje v sociálně-právní ochraně dítěte a formách preventivně výchovné péče o dítě.

Poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb, tzn., že absolvent:
- poskytuje vhodnou formu pomoci, podpory nebo dohledu mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při udržování kontaktu se společenským prostředím;
- zajišťuje nebo pomáhá klientům při zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb;
- pomáhá rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením;
- zajišťuje samostatně péči o dítě do tří let věku v denním režimu;
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřuje.

Provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času, tzn., že absolvent:
- realizuje činnosti potřebné pro vytváření a udržování soběstačnosti klienta, jeho fyzické i psychické kondice, společenských a pracovních návyků;
- využívá ve své práci odpovídajícím způsobem empatickou, asertivní a autentickou komunikaci a motivaci;
- sleduje a využívá nové poznatky a přístupy v této oblasti sociální činnosti i nové trendy pedagogiky volného času a vzdělávání dospělých.

Aplikace průřezových témat
Člověk v demokratické společnosti

Obsah tématu prosycuje celou část odborné praxe a je důležitým dokladem splněných kompetencí, získaných vědomostí, dovedností a návyků důležitých pro práci se skupinami
Žák ovládá
- komunikativní, personální, sociální, matematické, finanční, právní kompetence k řešení problémů, jež jej vedou k přípustnému chování ve společnosti
- manipulační techniky (myšlenkové manipulace) ze strany klienta, občana a je schopen je řešit (odhalit, taktně, profesionálně řešit), profesionální přístup
- psychologické aspekty psychiky (sebevědomí, odpovědnost, postoje, rozhodování), důležité pro odpovídající jednání, chování
- diskuzi o citlivých, kontroverzních otázkách, umí nabídnout kompromisní řešení
- tvorbu odpovídající atmosféry v práci, váží si každého člověka

Člověk a životní prostředí
Žák je schopen
- pochopit svou pozici v prostředí, stejně tak činitele, které na něj působí, čehož využívá při práci s klientem
- prosazovat poznatky o způsobech ochrany přírody, životního prostředí, životního stylu při práci s klientem
- získat potřebné informace o prostředí, vytvořit si k němu vztah, uznávat je jako hodnotu s využitím odpovídajících postojů a názorů
- působit na lidi (klienty, občany) pozitivně v oblasti ochrany prostředí a zdraví

Člověk a digitální svět
Žák se učí:
- pracovat i v praxi s digitálními technologiemi při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů;
- využívat vhodné nástroje pro ekonomické výpočty;
- používat dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem, povinnostem vůči ČSSZ, zdravotním pojišťovnám bankám apod.

Mezipředmětové vztahy

- Zdravotní nauka
- Psychologie
- Informační technologie
- odborné předměty

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. – 3. ročník	
Obsahové zaměření odborné praxe závisí na možnostech, specifikaci a podmínkách konkrétního pracoviště (zařízení).	
Žák: – dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy v sociálních (ev. školských) zařízeních; – seznámí se s právy uživatelů sociálních služeb i etickými kodexy pracovníků sociálních služeb; – ovládá zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění či úrazu; – dodržuje mlčenlivost o všech skutečnostech souvisejících s vykonáváním odborné praxe;	**1. Úvod** – bezpečnost a ochrana zdraví při práci – protipožární ochrana – práva uživatelů, etické kodexy pracovníků sociálních služeb – dodržování mlčenlivosti, zákazu zneužívání informací a dokumentace uživatelů – pravidla BOZP na jednotlivých pracovištích
– seznámí se s posláním konkrétního zařízení sociálních služeb; – znázorní organizační strukturu zařízení; – charakterizuje cílovou skupinu uživatelů sociální služby; – orientuje se v dokumentaci používané konkrétním zařízením; – chápe roli klíčového pracovníka; – seznámí se s kulturními a jinými akcemi určenými pro uživatele sociální služby;	**2. Organizace práce v jednotlivých zařízeních sociálních služeb** – poslání zařízení – organizační struktura zařízení – právní předpisy zařízení – charakteristika cílové skupiny uživatelů služby – dokumentace používaná v zařízení – kategorie pracovníků v sociálních službách – kulturní a společenský život uživatelů služby – spolupráce s dalšími subjekty
– pečuje o hygienu uživatelů služby, úpravu jejich prostředí; – pečuje o výživu a hydrataci dospělých i dětí; – podporuje uživatele služby při sebeobsluze; – podílí se pod vedením pověřeného pracovníka na zajištění chodu domácnosti uživatele služby; – podílí se pod vedením pověřeného pracovníka na zajišťování podpory a pomoci osob pečujících o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením; – respektuje při poskytování přímé péče osobnost uživatele a jeho práva; – používá vhodně kompenzační a jiné pomůcky určené pro uživatele služby a	**3. Poskytování přímé péče uživatelům služby** – zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů uživatelů služeb v pobytových, ambulantních i terénních službách – zajišťování chodu domácnosti včetně nákupů a běžných služeb – pomoc rodinám v péči o dítě nebo dospělou osobu se zdravotním postižením – práva uživatelů služby – kompenzační a jiné pomůcky pro uživatele služby – sledování změn ve zdravotním stavu uživatelů – komunikace s uživateli služby

vhodně je ošetřuje; – sleduje změny ve zdravotním stavu uživatelů, konzultuje je s pracovníky sociálních služeb; – komunikuje s uživateli vhodným způsobem a jedná taktně s přiměřenou empatií;	
– zohledňuje při přípravě a realizaci výchovně vzdělávací činnosti individuální zvláštnosti a cíle uživatelů služby; – připravuje prostředí pro výchovně-vzdělávací činnosti; – rozvíjí ve skupině uživatelů sociální služby pozitivní sociální vztahy; – připravuje vhodné aktivizační programy pro uživatele služeb; – sleduje a hodnotí výsledky výchovně vzdělávací činnosti.	**4. Základní výchovná nepedagogická činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci** – výchovně-vzdělávací činnost uživatelů služeb – individuální plánování služeb – aktivizační programy – podpora a motivace klientů v jejich osobních zájmech a ve vztahu k okolí
– dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy v sociálních zařízeních, na pracovištích orgánů státní správy a samosprávy; – dodržuje mlčenlivost o všech skutečnostech souvisejících s vykonáváním sociální praxe; – má přehled o systému sociálních služeb a jejich řízení; – uplatňuje své ekonomické znalosti; – provádí pod vedením odborného pracovníka krizovou intervenci a základní sociální poradenství, sociální depistáž; – orientuje se v administrativních a správních postupech souvisejících s poskytováním sociálních služeb; – pracuje s právními a jinými zdroji odborných informací; – zná požadavky na pracovníky v sociálních službách; – sleduje průběžně vývoj sociálního systému a nové trendy v sociální oblasti.	**5. Zajišťování sociálních služeb** – bezpečnost a ochrana zdraví při práci – protipožární ochrana – mlčenlivost – systém sociálních služeb ▪ poradenství ▪ služby sociální péče ▪ služby sociální prevence – požadavky na výkon práce pracovníků v sociálních službách – systém sociálních dávek